

**D
U
N
I
K**



**A
S
LAUŽU
GRĀMATA**

Ausma Padalka

Dunika



DUNIKAS
ĻAUŽU GRĀMATA

AUSMA PADALKA

DUNIKAS
ĻAUŽU GRĀMATA

Padalka, Ausma. Dunikas ļaužu grāmata. Rīga : SIA Drukātava, 2021. 275. lpp.

Vāku noformējums: priekšpusē stilizēts Lukāžu dzirnavu viesu grāmatas vāks, uz aizmugurēja vāka ziedošie aliči (foto: Samanta Kalēja). Vāku iekšpusē muzikālais sveiciens "Lai skan!"

Korektore: Inta Ekte

Maketētāja: Samanta Kalēja

2021

Dunika.lv

IEVADS

Tikai tas, uz ko paskatāmies ar patiesu interesi un mīlestību, atdzīvojas, iegūst krāsas un nozīmi.

Kad gadiem es pāri skatos, tad liekas tas bija sen, tik sen...

1919. gada 3. martā dibināts Dunikas pagasts. Vesels gadsimts – 100 gadi!

Grāmatā “Dunikas ļaužu grāmata” satiksies cilvēki, kuri ar savu vārdu raksta Dunikas kultūras vēsturi.

Stāsts būs par manu bērnības dienu draudzeni un klases biedreni Līviju Trūbu, par maniem klasesbiedriem – Jāni Palapi, Laimoni Trūbu, Ojāru Laipnieku. Par maniem skolas biedriem – Rotu un Ilmu Saliņām, Intu Saukanti, Mārtiņu Zemi, Veroniku Freimani.

Par maniem skolniekiem – Anitu Helvigu (Pelīti), Jāni Tīdu, Edgaru Ozoliņu, Vilni Laipnieku, Renāru Juzupu.

Par maniem skolotājiem – Jāni Veisbuku, Martu Hūnu, Liliju Birzniecei, Mirdzu Mitriņu (Pieči).

Par cilvēkiem, kuri ar savu dzīvi un darbu liek lepoties – Maiju Krīgeni, Miervaldi Ziemeli, Agri Engelmani, Laimoni Tamuži, Alvīni Kiriļenko (Pumpuri).

Par koristiem, kuri pieskandinājuši Dziesmu svētku ēstrādes – Mildu Sleži, Pēteri Ziemeli, Ditu Roli.

Par darba biedriem – Olgu Balbardi, Astru Rancāni, Landru Valdmani, Lailu Urbāni.

Par jauniem talantiem mūzikā.

Par literātiem, kuri atklāj savus likteņstāstus – māsām Tapiņām,



Jēkabu Ziedaru, Visvaldi Brizgu, Miķeli Pelīti, par fiziķi, Polimēru mehānikas institūta laboratorijas vadītāju Vitautu Tamužu.

Ieskāsimies pūra lāžu mantojumos.

Pabūsim mūsu kultūras centros – Brūnu birzī, skolā, Lukāžu dzirnavās, kultūras namos.

Būs neliels ieskats par darbu, darbarīkiem, sadzīves priekšmetiem.

Paldies visiem par satikšanos!

Ausma Padalka,
grāmatas sastādītāja, 1957. gada Sikšņu
septiņgadīgās skolas absolvente

Uz tikšanos ar lasītāju izdevumā “Dunikas ļaužu grāmata” dosies bijušie un esošie dunicnieki, un jau aizsaules dārzos mītošie ar Duniku saistītie. Viņi dalīsies ar atmiņu stāstiem un liecībām par dzīvoto dzīvi, par darbu, par atpūtu, par sasniegumiem un par prieku.

Pateicoties Ausmas Padalkas zināšanām, interesei un mūža garumā sakrātajiem materiāliem par dzimto vietu grāmatā tiksies vairāk kā simts cilvēku. Te būs šo ļaužu dzīves ritma mantojuma sakopojums vairāku gadu desmitu gadu garumā.

Ausmas uzņēmība, sakari, draudzība, pazišanās, neatlaidība, meklējumi, neskaitāmi telefona zvani, vēstules un “kurjerpasts” ļāva sazināties ar Rēzekni, Cēsīm, Rīgu, Jelgavu, Limbažiem, Skulti, Liepāju, Aizputi, Vaiņodi, Nīcu, Otaņķiem, Grobiņu, Bārtu, Rucavu. Un, protams, ar Dunikas cilvēkiem, kuri dalījās ar zināšanām, atmiņām un fotogrāfijām, tā dodot iespēju un “zaļo gaismu” šim izdevumam.

Atmiņa ir subjektīva lieta, tādēļ varbūt Jums izdosies ieraudzīt kādu notikumu vai faktu no cita skatu punkta. Lai šī grāmata ir sakņu sajūtas stiprinājums!

Inta Ekte

FOLKLORAS MANTOJUMS

Dunikai ir lepnas māsas – dižā Nīca, Bārta krāšņā vainagā un dziesmā neaizdziedamā Rucava.

Lepojamies ar to, ka no Dunikas puses nāk vērtīgi folkloras materiāli.

leskats pūra lādēs

1984. gadā, gatavojoties izstādei “Vecmāmiņu pūra lādes”, tika apciemotas tautu daiļuma meistas.

Varenā Jāņa
Ģeistauta dāvana,
atrodas senlietu
krātuvē “Lauksargi”



Sega saņemta no Almas
Ozolas pūra lādes, atrodas
senlietu krātuvē “Lauksargi”.
Foto: Samanta Kalēja



Pūrs no senlietu krātuves “Lauksargi”



Annas Vilkaules pūrs



Tapiņu meitu pūrs



Aija Dejus pūrs

Foto: Arnolds Aigars, Rucavas novada
konference “Rucava iz senatnes”
2018. gadā

Tautas teicējas un daiļamata meistas



Rokdarbnieces Annas Sikles tamborējumi



Rokdarbnieces Annas Sikles tamborējumi.
Foto 12.-13. lpp.: Samanta Kalēja

Katrīna Brizga

Dzimusi 1899. gada 7. novembrī. Sirmās rokdarbu meistares pūra lādē glabājās nenovērtējamas bagātības. Jaunajiem novadpētniekiem izstādes sarīkošanai nodeva sekojošus priekšmetus: sešus pārus dūraiņu, pāri plāno cimdu, divus pārus pirkstaiņu, vienas pusgaras adītas zeķes, tamborētas čibiņas, vienu izšūtu dvieli, trīs rakstainas segas, vienu tautisko kreklu, līnu segu, svārkus.



Katrīnas Brizgas austās segas (atrodas senlietu krātuvē “Lauksargi”) (foto: Arnolds Aigars, 2014. gads)



Katrīnas Janekas blūze (foto: Imants Janaitis (novadpēticības pulciņa dalībnieks))

Katrīna Janeka

Dzimusi 1870. gadā. Darbs bijis smags - jaunībā kūlusi ar spriguliem un jau 16 gados viņa sita un mīstīja rudzus, un lika uz jumtiem. Tajā laikā skolu nebija. Svētdienas skolas turēja pa sētām. Mācīja rakstīt, lasīt, rēķināt. Izgājusi Sudargu skolas 3 klases, viņa ķērās pie darba – mācījās vērpt, aust, šūt un adīt. Darbu darot iemācījās daudz tautasdziesmu.

Katrīna Kurzeme

Katrīna Jāņa meita Kurzeme dzimusi 1883. gadā, Rucavā. Turīga saimnieka meita. Mācījusies 2 ziemas Sudargu skolā.

Katrīnas vīrs Klāvs Kurzeme visā apkārtnē pazīstams sabiedriskais darbinieks, laipns un atsaucīgs cilvēks. Liels tautas seno tradīciju un paražu zinātnieks.¹

Par teicēju plašāk lasāms grāmatā “Rucavas garamantas” 307.–313.lpp.



Katrīna Rucavas tautas tērpā



Katrīna un Klāvs Kurzemes 1957. gada maijā zelta kāzu jubilejā

¹ Rucavas Garamantas, 2019. 307. lpp.



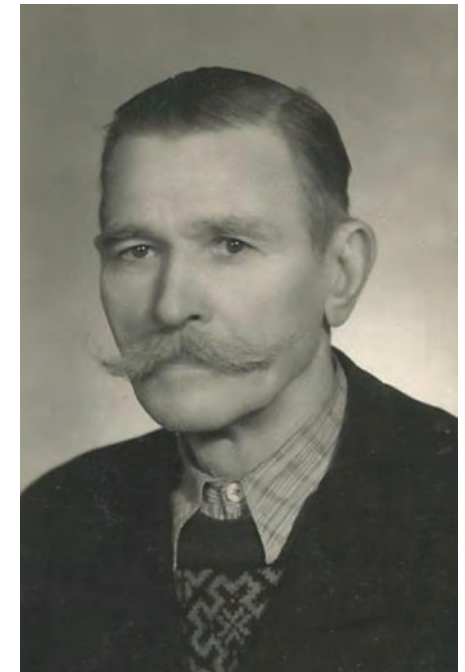
1961. gada 31. jūlijā Latvijas folkloras krātuves darbinieku ekspedīcija pie Katrīnas Kurzemes (fotogrāfijas no Katrīnas mazmeitas Aijas Kurzemes-Šķubures personiskā arhīva)

Klāvs Kurzeme

Dzimis 1883. gada 22. maijā. Pirmā Pasaules kara dalībnieks. Dziedāšanas biedrības “Vārpa” dibinātājs. Aktīvs senlietu vācējs un biškopības biedrības biedrs – izgatavoja vasku un citus bišu produktus. Liepājas novadpētniecības muzeja valdes loceklis. Plašs informatīvais materiāls interneta resursā www.dunika.lv sadaļā “Ļaudis, notikumi > Novadnieki”.



Katrīnas un Klāva zelta kāzu dienā 1957. gada 26. maijā. No kreisās Jūlijs Kundziņš un Klāvs Kurzeme (foto no A. Padalkas personiskā arhīva)



Klāvs Kurzeme 1958. gadā. Ūsas viņš dikti kopis, tāpat arī dzīvzogu uz milimetra apcirpis (foto no dunika.lv)

5. dec. 1964. Klāvs Kurzeme / dzimis Lielajā
pilsētā, sīkāk pilsētas mēģinājumā

Apsveicu savu pirmo skolu tās 75. gadu jubilejas
svētkos. Man liels prieks kā viņa no 3 ziemeņu
cara laika pagasta skolām ir izveidojusies par
lielu 8. gadīgo skolu; kā tā kā ista gaisma,
pils dod plašajai apkārtnī zinības un
irgltības gaismu. Priecājos kā lielākā daļa
jaunātnes kas beigusi šo skolu varējusi
labi ~~varējusi~~ turpināt irgltību augstākajā
mācību iestādē.

Es kā viens no vecākajiem šīs skolas
bijušajiem skolniekiem, vel reiz apsveicu
šo skolu viņas 75. ^{gadu} pastāvēšanas svētkos.
Kura tika dibināta un atvērta 1889. gadā
15. oktobrī, kā Nīcas pagasta Sīkšņu
ciema trīsgadīga pamatskola kuru atvēra
Aškapju mājās. ar skolotāju Kronberu vgu.

Pirms atvēršanas skolu Sīkšņos visiem
vajadzēja iet uz Bārtu tai saucamā Sīpera
skolā ko vēlāk pārdevēja par Sīcina skolu
to vietu un namu vēl tagad visi zina. Bet
tos laikos jau mar kas tik tālu aizgāja.

Tā kā es vel biju jauns kad skolu atvēra tad
es sāku iet 1891. g. 2 gadi vēlāk, kā vasaras
~~skolnieks~~ skolas skolnieks ko atvēra 1. maijā
ar 20 skolniekiem līdz 1. okt.

Rudeni ar 15. oktobrī sākās ziemas skola
līdz 15. aprīlim. nākošā gadā,
no skolas sākšanās bija līdz 60 skolnieku
ar trīs skolotājiem

Klāva Kurzemes runa Sīkšņu skolas 75. gadu jubilejā 1964. gada
5. decembrī

11

Tad nu god. b. skolotāji sarakstījis kāds tād
bija darbs ar tirdaudz skolniekiem un trīs klasēm
vēlāk vel pielikās 4. klase, ^{ar 4 skolotājiem} 1. klase, bija kāļi no Būskā
mēs turpinājam mācīties tāpat kā mācības nekā
3. klase bet tajos gados bija ļoti laba beidza
visas trīs klases. Dāri jau aizgāja divi nebeigusi
pat tās trīs klases

Bet nu god. b. skolotāji kas šeit klāt tūs
vienā otrā vārda ^{man} atvainot bet tā bija.
skolotājs bija ļoti stingrs, bet stingrības ar
nevareja tik lielu bērnu baru novaldīt.
tā kā mācību stundās bija klusums tad kā
varēja pat pēli par grūdu serejam dziedēt.
Kūs skolnieks sāka drusku troksnot, tas turpat
galda dabija stāvēt, jeb dabija iet stūrī stāvēt
un dažādi citi sodi tika pielietoti. Tas vel kā:
bija piecīšanās, bet vai tiem, kas nemācēja jeb
nevēroja iemācīties. Un pie atteikšanās skolotājam
nerisāja. Tad piesaure pie skolote galda ~~tā~~ vel
nerisāja, tad plūca matrus un sita ar līnējālu
par kāju ieriem. Tās nu bija par daudz
liela bērnu ^{skolnieku} mācīšana. Dārcis vīns tiktālu
nobiedēja kā saslima un dabija iet pie ārsta
Bērnu vecāki bieži gāja sudreties skolū
inspektoram un tas bija Nīcas muižas barons
Štemple. Bet tomēr ar visām sūdzībām neso
daud labāki nepalīka.

Klāva Kurzemes runa Sīkšņu skolas 75. gadu jubilejā 1964. gada
5. decembrī

111

Cik atminos vaj viens pat nomira no neolotīje
 situācijā un nobēdē, arī mana māma tika
 reiz parbaudīta un nogulēja pie kādas ārste ilgāku laiku.

Tā tagad god. b. skolotāji cik es sīnu esmu arī
 redzējis un dziedājis kā tagad bērni ir laisti,
 jo es pat biju reiz 4 gadus skolas padomes pr.-tājs
 sī pašā skolā. Tādēļ man pašam ir grūti
 salīdzināt sevi pie kāda reizuma es gāju 70 gadu
 atpakaļ skolā ar tagadējo laikmetu kur bērniem
 ir tik liela brīvība atļauta. Ja jauni cilvēki
 Tād kā mēs zinām, vis lielais un plašais
 veidojas no masā. No vienas klases telpas lauru
 sētā. Šī skola kļuvis par zinību avotu ar
 samērā plašām telpām. Šīnī brīdī ir ar
 pateicību, šīs skolas ēkas celšanas pirmajiem
 ierosinātajiem un aktīvākajiem darbiniekiem kā
 nelaišiem Laipiniņam Jānim Raiņos, Sungalam
 Mišēlim Rolu Sungalās, tagad vel starp mums
 b. Laipiniņam Petriņam Laipiniņos un Pēterim Laivesargam Bergmanam
 Par to kā šī skola ir veidojusies par izglītības centru
 kas sniegs jaunatnei plašas zināšanas
 pateicoties mūsu Komunistiskajai partijai
 Padomju valdībai un visiem skolotājiem un
 pārējiem darbiniekiem kuri pielikuši tik daudz
 pūļu pie šīs skolas izveidošanas.

Ļoti savas pirmās skolas tagadējām kolektīvam
 skolas vadībai un pārējiem darbiniekiem, kā arī visai skolas
 saimei plašas un sīvas panāsumus.

Sīsnīgs paldies it visiem par to kas jau sasniedz vel
 sīsnīgāsi paldies par to ko sasniedz.

Klāva Kurzemes runa Sikšņu skolas 75. gadu jubilejā 1964. gada
 5. decembrī (vēstule no senlietu krātuves "Lauksargi" arhīva)

Anna Būmane (Ekte)

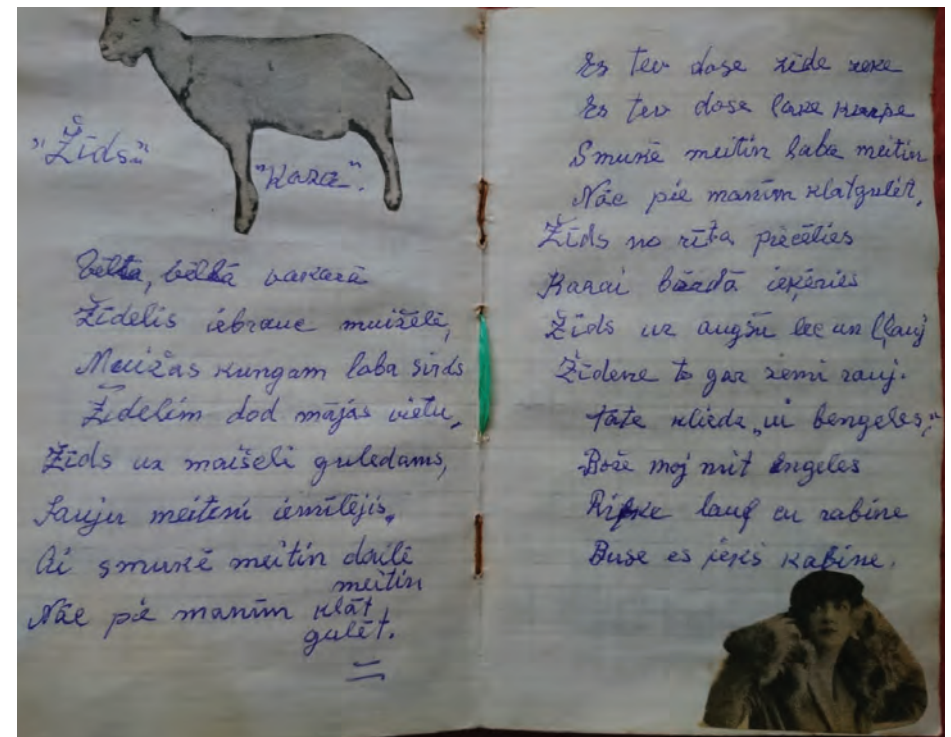
Miķeļa meita Anna Būmane (Ekte) dzimusi 1912. gada 24. decembrī
 Tadaļkos, skolā gājusi un jaunību pavadījusi Brušvītos, skolā mācījusies
 5 ziemas. Būmane visā apkārtnē bija pazīstama kā liela dziedātāja.

Dziesmas un sakāmvārdi dzīvoja teicējas ikdienā.

Teicēja ar lielu prieku un sajūsmu piedalījās Renātes Tavares folkloras
 ekspedīcijā, bagātinot vākumu un piedaloties koncertā.

Anna sev zināmās dziesmas mēdza pierakstīt kladēs un dāvāt tuviem,
 mīļiem cilvēkiem.

Par teicēju plašāk lasāms grāmatā "Rucavas garamantas" 314.-320.lpp.



Ieskats Annas Būmanes (Ektes) rakstītajā


Kad es aizāju pie draugu bērniem
 Nobāteju uz līpu lapa
 bairān bij raiss netašs maiss,
 bairān to rītu asaru.

Nekad bairis rēss ieris manā
 Nēsaļo mirtes lodainā

Nemirda bairis kreles ap
 manu rakli

Ne pirstā zelta gredzenus
 bairax bij raiss


Nēnā tās maiss
 bairān to rītu asaru.



Es savai mātī vāniga meitai
 Kā zāle zāle udeņi
 Margāju mūt, brunājs bērni,
 Zāļajā rīdā slaucējos.

Ziedēja rozēs ieris manā draudzā
 Zāļajā mirtes lodainā

Mirdēja kreles ap manu rakli
 Mirdē pirstā zelta gredzenus



"Pūpēdītis"

Kad meitenīte agrumā
 Gāz Gaujas Zaigāja,
 Bij rasots rīts, un meitenīte
 Reda kā zāle mirdz balts
 Ak tu mans mīļais ^{pūpēdītis} baltais


Mans maigais ^{pūpēdītis} pūpēdītis
 Mans baltais pūpēdītis,
 Kas Gaujmalā.

Tai pretim nāca meitenīte
 Ar meitai satīsties tam bija
 Un tās pirmās ^{pūpēdītis} slūpsts bij
 Ja dodlā meitai vīnam dros
 Ak tu mans mīļais ^{pūpēdītis} pūpēdītis

Maigais ^{pūpēdītis} pūpēdītis,
 Kas Gaujmalā
 Bet meitenīte, bij nebeidams
 Vīns meitai sirsniņi bij
 Un pirmā slūpsta ^{salauris} neatpūst

Tā, tā ka meitai rīdētis vīrs.
 Ak tu mans mīļais
 Maigais pūpēdītis
 Mans baltais pūpēdītis
 Kas Gaujmalā.

"Pardons"




Pardon jūs mīļie kungi
 Un mīļās damas,
 Es gribu drusciņ drīdāt
 Kai atļausiet to man,
 Es gribu drusciņ drīdāt
 Par savu bērniņu
 Lai jūs arī zināt debīti
 Cīņ gūti bija man,

Kad es vēl biju maiss
 Es biju dīnē labīns,
 Bet man bij vīna tante
 Un slēta nīma tante.

Ar lielu zāguru bunti
 Mani pēra ratu dienu
 Un es nā bairīgs nebūdams
 Tad raudāju arvien.

"Ai tantīņa, ai tantīņa,
 Tu heā beceņe,
 Tā stīvā ragana
 Kad lieks es vaigūn
 Es tevī pārausu."

Un es jau ommā lielāms
 Un sānu sīdā iet




"Parrānējs"

Kādreiz kāds darānējs
 Kas pūpē audēja, bija,
 Kad gāj vīns savā draudzā
 Tās pūpē vīnam urosmāda
 Ko vīns tur audēja.

Ja vīna pūpē vīta
 Tad vēlā vīns patē mirt
 Tā novist manis labad
 Tā vīst ka vīdēns lauz
 Tā vīst nevainīga.

Tur aiz tā augstā kalna
 Tur tek vīns avots turs
 Ko tā vīns udeņi smēla
 Un savas slāpes draudzā
 Kas bēnam slāpēja.

Un va tā augstā kalna
 Tur ir vīns vīnams liels,
 Un tā va to star urosmāda
 Tur nebū eitu mīlēt,
 Kā manī vīnīgu.





Annas Būmanes adīti cimdi



Annas Būmanes adīti cimdi



Anna Būmane (Ekte) ar dzīvesbiedru Jāni un mazmeitu Intu



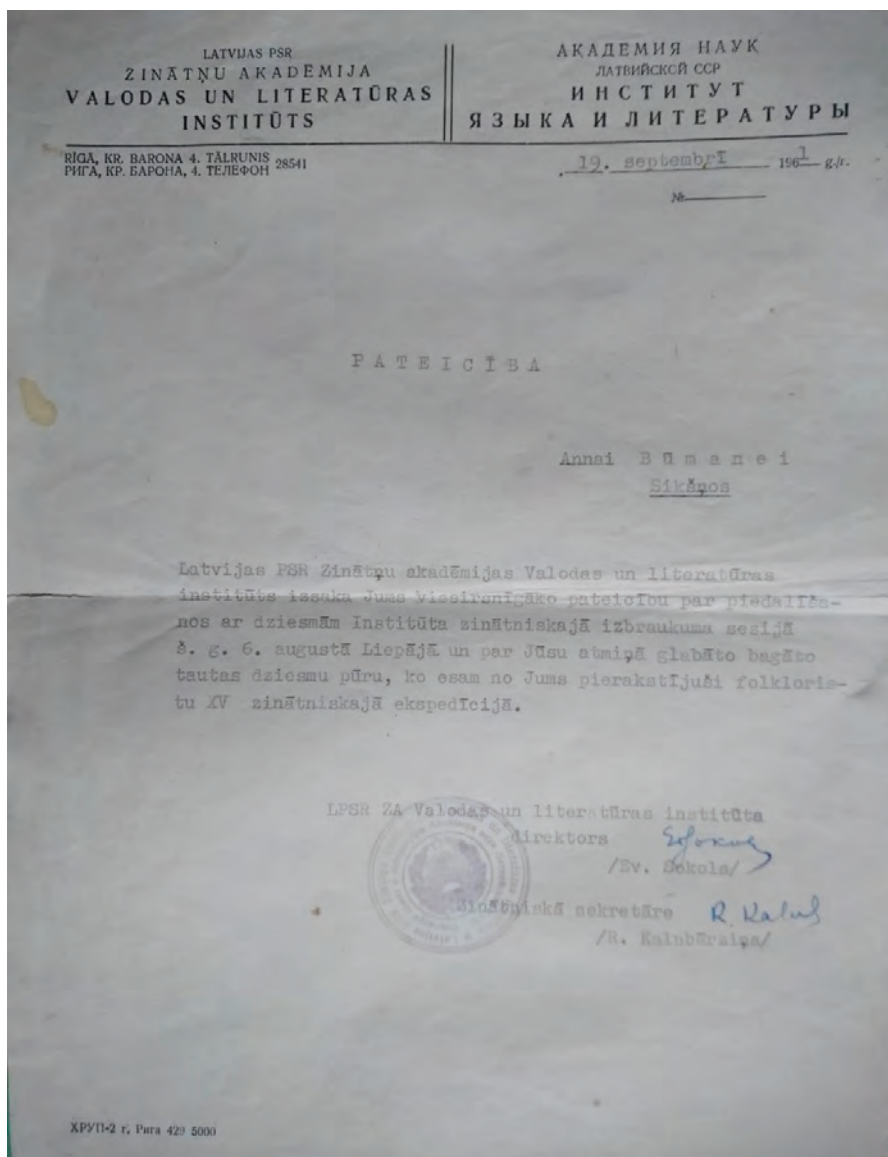
Anna Būmane (Ekte) pašas izšūtā priekšautā



Anna Būmane (Ekte) 1975. gadā



Pēc 1961. gada septembra PSR Zinātņu akadēmijas Valodas un literatūras institūta izbraukuma sesijas



1961. gada 19. septembrī izsniegta pateicība Annai Būmanei no Latvijas PSR Zinātņu akadēmijas Valodas un literatūras institūta par piedalīšanos ar dziesmām Institūta zinātniskajā izbraukuma sesijā un par atmiņā glabāto bagāto tautas dziesmu pūru.

Foto 19.–24. lpp.: I. Ekte un no Annas Būmanes fotoalbuma

Anna Dejus (dzimusi Šneidere)

Aijas Dejus stāsts par vīramāti: dzīves gājums no 1924. gada 13. septembra līdz 2010. gada 26. martam. Mācījusies Sudargu četrklasīgajā skolā. Tālāk, ģimenes apstākļu dēļ, izglītību nav turpinājusi. Apveltīta ar ļoti labu balsi. Pēc kara gados (1945.–1950.) dziedājusi Golgātas baznīcas draudzes korī. Nodibinot ģimeni, korim laika vairs neatlika, taču darbu gaitās dziesmas vienmēr viņu pavadīja gan ravējot kolhoza biešu vagas, gan slaucot govīs. Vēlāk, astoņdesmitajos gados dziedāja mazbērniem strēlnieku un leģionāru dziesmas un dažādas ziņģes. Sevišķi mazbērni bija iecienījuši “Balto rozi”, kā viņi paši to dēvēja.

Par teicēju lasāms arī grāmatā “Rucavas garamantas” 380.–382.lpp.



Annas Dejus vedekla Aija Dejus pašdarinātā Rucavas tautastērpā. Aija strādā par skolotāju Rucavas un Sikšņu pamatskolās (foto: Samanta Kalēja)

Kāzas Slamstos

Maigas Stroles teiktais par kāzu un krustību svinēšanu pierakstīts 1942. gada 21. jūlijā Kalētos. Materiāls glabājas Latvijas folkloras krātuvē, digitāli pieejams tīmekļa vietnē *www.garamantas.lv*. Maiga Strole dzimusi 1872. gadā Dunikas pagastā.

Kāzas notika Slamstu galā, teicējas (Maigas Stroles) mātes māsa precējās ar mežsargu Brizgu. Teicējai bija 6 gadi.

Brūtģāna radi ir vedēji, un brūtes radi panāksnieki. Kāzās ir viens vedējtēvs un četras vedējenes. Sabrauc vedēji brūtes mājā, vedējenes ceļ ārā no ratiem sierus, kas sieti lielos paleģēļos, buteles ar brandavu un lielās, kuŗai labāks siers un brandavs. Pie krāsnes nolikts galds, un vedējenes uzliek sierus un brandavu, var ar nolikt turpat uz dižā galda. Citi ciemiņi savus atvestos maizes kukuļus un sieru dod saimniecei. Vedējenes izjokojušās uzliek labākos sierus virsū. Ciemi paēduši brokastis, tad vedējenes iet meklēt brūti, brūte neēd brokastis kopā ar ciemiem. Brūte ir klēti apģērbusies, vedējenes paņem sieru un brandava buteli un iet pēc brūtes dziedādamas, ciemi dzied līdz.

Nenākiet, sveši ļaudis,

Tukšajām kabatām

Ja būs tukšas kabatiņas

Mēs māsiņas nedosim. LFK 1731, 1298

Vedējenes dod visiem sieru un brandavu, paņem brūti un ved uz istabu. Sēdina brūti un brūtģānu pie galda, aizdedzina divas sveces, vedējtēvs sēž pretīm, tas ir otrā pusē galdam. Vedējtēvs saliek brūtes un brūtģāna rokas kopā, uzliek savu virsū un nopāterē, tas saucās par “likaupa rīts”. Brūte uzģērbusi svārkus, rakstītu kreklu, bursti, bet bez vaiņaga. Brūtģāns atnāk pats pie galda, tas nav meklējams, brūtģānam uzvalks no aitas muguras vilnas, bikses pārvilkta pāri zābakiem. Tad brauc uz baznīcu, brūtei uzkabina uzkabeni ar sudrabiem un pāri pārsedz pelēko villaini, pie baznīcas brūtei uzliek balto villaini ar sudrabiem. Vedējenes uzpucē brūti, citiem nav tiesības viņu pucēt, brūtģāns iet baznīcā, tādām pašām drēbēm.

Baznīcā iet brūte pirmā, tad brūtģāns un citi viens otram nopakaļus; pa pāriem negāja, kā šos laikus.

Zirgiem tādi piesieti pulksteņi, tik lieli, ka šķīvji, tā lai labi skanētu, vaidēja visas malas. Brūte un brūtģāns sēdēja vienos ratos. Mājās pie galda brūte sēdēja kopā ar brūtģānu, bet citi pa pāriem nesēdēja. Ēda un dzēra, maizi nesagrieza, bet lika kukuļus lielas kaudzes uz galda un gaļas bļodas, un cūkas galvu. Uz galda nelika ne šķīvjus, ne nažus un dakšiņas. Ja tev pašam nebija nazis, tad tu varēji pie pilna galda badu nosprāgt. Gaļa, maize, alus, sviests uz galda, nogriezies un paņem rokās un ēd. Jaunie iet dancāt un plēšas pa plānu, brūte un brūtģāns arī dancā un plēšas, brūte dancā ar citiem un brūtģāns ar citām meitām.

Tai laikos dancāja dižo danci, divpadsmit danci, deviņdanci, lustīgo danci, lejnieku un trako šeini (vārdus dančiem neatcerās). LFK 1731, 1298a

Vecie sēž pie galda un dzied, vedējenes tagad ir tās lielās dziedātājas, viņas sēd aiz galda goda vietās, panāksnieki šur tur gar malu. Panāksnieki dzied uz vedējiem un atkal vedēji uz panāksniekiem. LFK 1731, 1297 turp.

Panāksnieki dzied:

Kas tie tādi vedējiņi

Bērni vēķš pabeņķi

Ar kājīnu klusināja

Lai nedzird panāksnieki. LFK 1731, 1299

Skaldat, brāļi, sausu malku,

Kurat tautu istabiņu

Tautu dēlu istabiņa

Trīs dieniņas nekurēt’.

Mūs māsiņa nosalusi

Piecas saģšas mugurā. LFK 1731, 1302

Vedēji dzied:

Kas tie tādi panāksnieki

Čūras vien, čūras vien

Mūs bāliņa vedējiņi

Kā mēreni muižinieki. LFK 1731, 1304

Ko lūkoja mans brālītis

Šādu gaŗu vasariņu

Nolūkos tautu meitu

Šķibajām kājiņām,

Šķibajām kājiņām,

Ielīkušu mugurīnu. LFK 1731, 1305

Izdancājušies iet gulēt, no rīta iet celta brūti un brūtģānu augšā dziedādami, uzliek vaiņagu un iet brokastīs. Pēc brokasta ņem brūtei vainagu un dzied vedējenes:

Nu, māsiņa, tavu kronīti

No galvas ņemsim

Un cauņu mici

Tev galvā liksim. LFK 1731, 1307

Cauņu mici lika arī kad tādas nebija, tad uzlika drāniņu. Nu ir vedēji pie malas, viņu vietā sanāk panāksnieki. Panāksnieki sasēžas aiz galda vedēju vietā un apdzied vedējus.

Kur mēs saliksim

Vedēja tēva

Celsim uz krāsni

Prūsēnus lasīt. LFK 1731, 1310

Kur mana ozolu

Trīs zaru dakša

Kratīsim vedējus

Pa logu laukā. LFK 1731, 1311

Pēc vaiņaga noņemšanas tiek pūra izdališana, brūte aiziet uz klēti pārģērbties. Novelk izrakstīto kreklu un uzvelk balto kreklu un noņem sudrabus. Brūte uz rokas sakar lindraku mātei un pelēko sedzeni, tēvam kreklu, cimdus pirkstainus vai zeķes, brāļiem dvieļus, vedējtēvam zeķes, vedējenēm pirkstainus cimdus un vēl tādus gabalus, ko negrib dot, bet tikai parādīt, māsām dod raibus cimdus.

Vedējenes dzied:

Dievēni, gausini

Māsinas pūru,

Daudz tādu plataču

Gaidītāju. LFK 1731, 1312

Ja brūtei vēl atliek uz rokas, tad dzied:

Vai vilks izrējis

Tautīnu radus

Pūrīna atlika

Tautīnu pietrūka. LFK 1731, 1313

Tad vīra mātei sedz villaini un velk lindraku, tad dzied:

Vīra māte man vaicāja

Lai es viņas krēslu ceļu,

Es pacelšu ērkšķu krūmus,

Sēdi gurnus grozīdama. LFK 1731, 1314

Māršas dzied:

Pūrā likšu nenēsāšu

Māršas dotas dāvaniņas

Līdz pūrīnu cilināšu,

Līdz māsiņu pieminēšu. LFK 1731, 1317

Tēvam, kad dod brūte, tad dzied kāzenieki:

Skataties, sveši ļaudis,

Ziedi bira istabā,

Tie nebija puķu ziedi

Tie māsēnas gabalīni. LFK 1731, 1318

Vedēji izdzirda savu brandavu svētdienā, pirmdienā panāksnieki dod savu brandavu, kāzas svētija trīs dienas. Uz galda vēl lika nelaupītus apaļus kartupeļus, bet kad uz gala deva vārītu ēdienu, grupus, tad kāzas beidzās (vārītu siltu zupu).

Šīs kāzas notika vienā mājā, bet ir kāzas, ko notur divās mājās. Svētdienas

izdarīšana ir tādi pati, bet pirmdien, kad uzcēlušies, no rīta paēduši, tad brauc uz brūtgāna mājām. Tur brūtei noņem vaiņagu un tur dala pūru. Vīra māte noņem vaiņagu, uzliek mīci vai sarkanu drāniņu, ja nav vīra māte, tad to izdara krustamāte. Pie vīra mājas vārteļiem sagaida braucējus ar šnaba un alus traukiem. Pie mājas durvīm un arī istabas durvīm, neviens netiek cauri bez dzeršanas. Vīra māte dod jaunuvei sieru un šņabi, lai izdala ciemiem, to sauc par gulimu kukuli. Izēdušies un izjokojušies, brūtes radi brauc uz brūtes mājām, bet brūtgāna radi paliek brūtgāna mājās. Ciemi iet skatīties, kādas gultas ir uztaisījusi vīra māte un dzied:

Iesim raudzīt tautieša gultu

Vai būs dreijāta vai sniķerēta

Ne bij dreijāta, ne sniķerēta

Ar malkas cirvīti aptikšīnāta. LFK 1731, 1320

Ja gulta nav labi uztaisīta, tad ņem brūtes pūru un pārtaisa gultu.

Pie vaiņaga noņemšanas dzied, abājās kāzās.

Paldies Dievu Dievīnam,

Vairāk sievu, ne meitiņu

Ka irbīte ietecēja

Citu sievu pulcīnā. LFK 1731, 1322

Kad vedēji veda pūru uz vīra mājām, tad dzied. Vedēji krauj vezumā, ko tik vien var saķert, vajadzīgas un arī nevajadzīgas lietas, un visādi jokojās.

Cel, tautieti, viens pūrīnu,

Nelūdz citus bālēlinus

Tā māsēna pielocija

Dienas naktis tecēdama

Māmulīti klausīdama. LFK 1731, 1330

Kad kāzas notika ziemu, tad vilka uz baznīcu braucot pelēkos kamzoļus ar sudrabiem. LFK 1731, 1297

Materiālu no Latvijas folkloras krātuves
iesūtījušas māsa Tapiņa

Olga Balbarde (Mariņina)

Dzimusi 1947. gada 5. jūnijā Bauskas rajona Ceraukstes pagastā “Gaužos”. Viņas vecāki Pirmā pasaules kara laikā bija izceļojuši uz Krieviju, bet vācu laikā 1943. gadā atgriezās Latvijā no Novgorodas apgabala. Vēlāk apmētās uz dzīvi Sikšņu ciemā. Olga Balbarde pabeigusi Sikšņu septiņgadīgo skolu, iestājas Liepājas mūzikas skolā. To absolvējot, Olga kļūst par kordirigenti un mūzikas skolotāju. Viņa 40 gadus nostrādājusi Bārtas pamatskolā. Amatu savienošanas kārtībā kādu laiku bijusi arī mūzikas skolotāja Sikšņu pamatskolā. Daudzi skolēni var teikt paldies skolotājai Olgai par doto mūzikā. Daudzi no viņiem kļuvuši par profesionāliem mūziķiem. Mīlestību uz dziesmu un mūziku iemācīja daudziem mazajiem solistiem. Skolotāja Olga Balbarde vadīja folkloras kopas – Bārtas pamatskolā “Bārtenieki” un Sikšņu pamatskolā “Bimbali”. Vairāki folkloras kopu dalībnieki, piedaloties republikas folkloras kopu konkursos, ieguvuši “Dižā dziedātāja” nomināciju – Zanda Sikle, Jana Grasmāne, Kristaps Baranovs, Līga Klievēna, Linda Plostniece no “Bārteniekiem” un Viktorija Lieķe un Helēna Lieķe no “Bimbaliem”.

Olga apglabāta Dunikas pagasta Palapju kapos.

Dziesmu dziedu kāda bija

Kūko dzeguzes, un ir tā, ka gribētos pakāpties kalnā un gaviļēt – tā, lai dzird tuvos un tālos kaimiņos, tepat blakus, tuvu un tālu... Lai dzird citi un mēs paši! Lai dzirdam un saprotam, ka tikai no mums pašiem būs atkarīgs tas, vai skanīgo balsu skanēšanas laiks izbeigsies līdz ar dzeguzes kūkošanas laiku, teicēja mūža ritējumu vai arī tie turpinās skanēt ilgi un koši, būdami dzīvi un nesot vēstījumu nākošām paaudzēm. [...]²

Folkloras kopas “Bimbali” skolotāja Olga Balbarde

² Publikācija no “Dunikas Vēstis” 2005. gada maijs–jūnijs.



Bārtas-Dunikas apvienotais koris. Kreisā pusē vadītāja Olga Balbarde (foto no Olgas ģimenes fotoalbuma)



Baltu dienā Kalipēdā 2001. gada 22. septembrī. No kreisās Mudīte Melķe un Olga Balbarde (foto sagādāja Mudīte Melķe)



Dunikas sieviešu ansamblis 1976. gadā.
No kreisās pirmā Alvīne Varna, trešā Rita Tiļuga. Aiz klavierēm Olga Balbarde (foto no A. Padalkas personiskā arhīva)



Olga Balbarde un Mudīte Melķe ar Bārtas audzēkņiem (foto sagādāja Mudīte Melķe)

Olgas Balbardes audzēknes

Viktorija Lieķe, dzimusi 1997. gada 20. decembrī, beigusi Sikšņu deviņgadīgo skolu, Nīcas mūzikas skolas klavieru klasi, Nīcas vidusskolu.

Pedalījusies mazo dziedātāju konkursā “Cālis” Rīgā, 2002. gadā 4 gadu vecumā. Pedalījusies tradicionālās dziedāšanas konkursos “Dziesmu dziedu, kāda bija”, “Pulkā eimu, pulkā teku”.

2003. gadā un 2004. gadā – lielā dziedātāja;

2005. gadā un 2006. gadā – dižā dziedātāja.

2005. gadā konkursā “Teci, teci valodiņa” – “Dižais stāstnieks”.

Helēna Lieķe, dzimusi 1993. gada 12. martā. Helēna beigusi Sikšņu deviņgadīgo skolu, Liepājas 5. vidusskolu, Rīgas policijas koledžu. Darbojusies Sikšņu folkloras kopā “Bimbali”, pedalījusies rajona konkursos un ieguvusi tiesības uzstāties tradicionālās dziedāšanas konkursos “Dziesmu dziedu, kāda bija”, “Pulkā eimu, pulkā teku”.

2003. gada 5. aprīlī – lielā dziedātāja;

2004. gada 24. aprīlī – lielā dziedātāja;

2005. gada 23. aprīlī – dižlielā dziedātāja.



Folkloras kopas “Bimbali” dalībnieces Helēna Lieķe un Viktorija Lieķe tautas dziesmu konkursā Rīgā (foto no Lieķu ģimenes personiskā fotoalbuma)



Izsniegtās afišas konkursos (atrodas senlietu krātuvē “Lauksargi”)

Amatnieki

Aivars Rancāns

(16.02.1956.–14.04.2020.)

1971. gadā beidzis Sikšņu pamatskolu. Pirmais Breša zemnieks. Strādājis kā būvbrigadieris kolhozā “Uzvara”. Veicis kapitālremontu Sikšņu pamatskolai, remontējis kalti Dunikā, piedalījies Lukāžu vējdzirnavu atjaunošanā. Strādājis kā brīvās cīņas treneris ar Sikšņu skolas zēniem. Pagastā darbojies viņa vadītais desu cehs. Atjaunojis dzīvojamo māju “Gatves” Sikšņos.

Pēc Jāņa Kūmas stāstītā



Aivars Rancāns ar klasesbiedriem fizikas kabinetā.

Kreisajā pusē priekšā: Aivars Rancāns, Tālivaldis Aškājs; aizmugurē: Elga Freimane, Adelija Karaļus.

Labajā pusē priekšā: Mārīte Tīda, Ilga Stalte; otrajā rindā Ligita Štībele, Inta Inne (Brumane); aizmugurē Dainis Naumovs, Petrs Jonauskas.
Skolotāja Ausma Padalka



1971. gada izlaidumā.

No kreisās: Tālivaldis Aškājs, Aivars Rancāns, Petrs Jonauskas, Ilmārs Varna



Aivars Rancāns.

Foto 36.–37. lpp. no Intas Pērkones personiskā arhīva

Dunika.lv



Māja "Gatves" pirms atjaunošanas (foto no A. Padalkas personiskā arhīva)



Aivara Rancāna atjaunotā māja "Gatves" (foto: Samanta Kalēja)

Aldonis Kļava

Strādājis kolhoza "Uzvara" būvbrigādē. Prasmīgs amatnieks – izgatavojis dažādus darbarīkus un sadzīves priekšmetus, remontējis māju, veicis noformēšanas darbus, atjaunojis vērpjamos ratiņus.



Aldoņa noformētie aļņa ragi



Aldoņa noformētais rags



Aldoņa atjaunoti vērpijamie ratiņi



Aldoņa darinātie kāti izkaptīm un citiem darbarīkiem



Aldoņa gatavotais mājas nosaukums un dekorāriņi no koka (strazdi, ziedi, gada skaitlis).

Foto 39.–41. lpp.: Samanta Kalēja

Zigrīda Pelīte



Rokdarbi – pītie grozi, glezniņas, izbāzenis (foto no personiskā arhīva)

Voldemārs Prikulis

Voldiņš, jeb pilnā vārdā Voldemārs Prikulis, dzimis un audzis Liepājā. Jaunības un spēka gadus pavadījis kokapstrādes kombinātā Baltija, būdams gan mūrnieks, gan jūrnieks. Strādājot Baltijas palīgcehu saimniecībā, Voldis apguvis un izpildījis dažādus darbus – gan regulējis tvaika spiedienu katlu mājā, gan jumtus lāpījis, gan jaunas sienas mūrējis, bet brīvajos brīžos viņš remontēja jahtas, un ne tikai, kuģoja pa Liepājas ezeru lielos un mazos viļņos, cauri dzīves vētrām, līdz mainījās valsts iekārta un mainījās cilvēku likteņi. No pilsētas sprukstiņa dzīve Voldi piespieda kļūt par gājēju laukos. 1995. gadā Voldiņš ienāca Sudargu skolā un darīja dažādus lauku darbus te vienā, te citā sētā, tad kādu laiku padzīvoja Grantiņu mājā, bet nu teju divdesmit gadus kā noenkurojies Sudargu mājās.

Voldiņš nekad nav baidījies darba, nekad nav laidis garām izdevību apgūt ko jaunu, sev interesantu. Tā pamazām no dažādu vienkāršu lauku darbu darītāja viņš kļuva par amatnieku, dažādu amatu meistarū. Gan tuvā un tālākā apkaimē – Šuķenē, Ķākiskē, Ječos un citur, gandrīz katrā mājā, katrā sētā Voldiņš atstājis savu darbu nospiedumu – te vienam krāsns pārmūrēta, te citam klētij paki nomainīti, vēl kādam pat jauna māja uzcelta, jauns galds vai beņķis uztaisīts, it kā nemanāmi lieli darbi padarīti. Tam visam pa vidu, kā klusais rūķis, Voldiņš šiverē pa Sudargu sētu – te malka jāszāgē, te logs jāiestiklo, te skurstenis un cukas jāiztīra, te saimniecēm jauna istaba jāiztīra un ļocim pakaļa jāsalāpa. Darbs uz darba, bet Voldiņš nesūdzas – uzvelk dūmu, pakasa pakausi un uzprasa: “Kalab ne?” Tomēr lielākais Sudargu projekts Voldiņam bija pašam izštukot un pēc Amatniecības kameras rasējumiem uzmūrēt jaunu maizes krāsni. Sanāca labi. Tagad tikai mīci un cep!

Māra Tapiņa



Groza lāpīšana



Vecu salapīt un jaunu uzmūrīt



Voldemāra mūrītā maizes krāsns.
Foto no personiskā arhīva

MUZIKĀLAIS MANTOJUMS

Maija Krīgena

Dzimusi 1939. gada 17. maijā, Rankā. Trešā (jaunākā) meita (tēvs Jānis Krīgens dzimis Dunikā “Skrandu” mājās). (Vecākās māsas – Mirdza Vanaga (1930. g. 12.03 – 2019. g. 6.02), ilggadēja mūzikas skolotāja Liepājas 5. vidusskolā, un Skaidrite Jaunarāja (1934. – 2004.), tulkotāja no franču valodas (M. Prusts, Š. de Laklo u.c.).)

No Vidzemes atpakaļ Kurzemē ģimene nokļuva 2. Pasaules kara beigās (bēgļu gaitās) ap 1944. gadu. Pirmā apmešanās bija Tāšos, pēc tam sekoja 3 gadi Aizputē, kur uzsāktas mācības vijološpēlē. 1950. gadā iestājās Liepājas mūzikas skolā, sākumā bērnu skolā, mācījās pie pasniedzēja Ādolfā Lindenbauma. Tāpat ļoti mīļā atmiņā palicis teorētisko priekšmetu pasniedzējs Jānis Dreimanis. Patiesībā viņš bija viens no pirmajiem, kurš Maijai teica, ka viņai vajadzētu mācīties dziedāt. Paralēli vijološpēlei viņa jau tad sāka dziedāt skolas korī. Tur arī Dreimanis, jādomā, ievēroja viņas balsi. Skolu pabeidza 1958. gadā.

Konservatorijā vijoli mācījās pie prof. Jakova Targonska, kuru arī atceras ar ļoti lielu cieņu. Bet – 3. kursa vidū diezgan pēkšņs lēmums izstāties. Divus gadus darbs Cēsu mūzikas vidusskolā. Cik zinu, tad nedaudz reizēm padziedāja skolas estrādes ansambli (pati gan šo faktu piemin reti). Tad vairāki gadi radio korī.

1965. gadā iestājās LVK Vokālajā nodaļā.

10 gadus nostrādāja Operas teātrī kā soliste, pēc tam aizgāja uz Latvijas Valsts Filharmoniju. No 1971. gada ik gadu tika veidota soloprogramma, ar kuru visbiežāk uzstājās Dzintaru Mazajā zālē. Pēc 50. gadu jubilejas

tika pieņemts lēmums aktīvu koncertdarbību neturpināt.

Līdz 2009. gadam strādāja Latvijas Mūzikas akadēmijā, kur kopā ar dzīvesbiedru komponistu Pēteri Plakidi vadīja kamerdziedāšanas klasi.

Maijas Krīgenas meita Agate Plakida



Maija Krīgena Karmenas lomā



Maijas Krīgenas fotoportrets.
Foto no personiskā arhīva

Inta Villeruša

Latvijā Inta ir pazīstama pianiste un tiek dēvēta arī par vienu no 20. gadsimta izcilākajām Latvijas koncertmeistarēm. 2009. gadā Inta saņēma arī augstāko Latvijas valsts apbalvojumu mūzikā – Latvijas Lielo mūzikas balvu par mūža ieguldījumu.

Intai Villerušai piedēvēti dažādi tituli, taču mūsu mājās viņa vienmēr ir bijusi Intas tante, tā mūsu ģimenē esam dēvējuši viņu visi. Lai arī Intu un manu ģimeni nevieno īstas radniecīgas saites, tad sajūtu līmenī viņi vienmēr bijuši mūsu radnieki. Šo īpašo attiecību sākums meklējams pēckara gados, kad Intai ar manu mammu Almu Karuli (Sneibi) izveidojās ļoti cieša draudzība. Pēckara gados Inta dzīvoja kopā ar savu vecmāmiņu mūsu pagasta Liepienu ciemā. Intas mamma bija emigrējusi uz Vāciju. Tieši Liepienos arī aizsākās manas mammas un Intas tantes draudzība. Abas kopā pavadīja savu bērnību, jaunības gadus un nepazaudēja šo draudzību arī vēlākos laikos. Tā tiešām bija īsta, sirdi sildoša draudzība.

Jau no bērnības atceros, ka vismaz reizi gadā kopā ar mammu devos ciemoties pie Intas uz Rīgu. Kad biju jau lielāka, tad mani atstāja arī tur padzīvoties ilgāku laiku, draudzējoties ar Intas meitām. Tāpat arī Inta ar vīru Māri vienmēr bija gaidīti ciemiņi mūsu mājās. Joprojām arī uzturu kontaktus ar Intas vecāko meitu Sanu – lūk tieši tik stipra bija mūsu mammas draudzības, kas joprojām saglabājusies no paaudzes paaudzē. Mani ar Intas tanti saista ļoti gaišas un siltas atmiņas.

1981. gada Sikšņu skolas absolventes
Sandras Balbārdes (Karules) atmiņas



Inta un Māris (foto no Māra Villeruša grāmatas “Dziesma čellam” 194. lpp.)



Māris un Inta Villeruši koncertā Minsteres Latviešu biedrībā
1989. gadā, ģimenei pirmo reizi viesojoties Vācijā (foto un apraksts
no Māra Villeruša grāmatas “Dziesma čellam” 197. lpp.)

Alma Mago un Alvīne Kiriļenko (Pumpure)

Alma Mago, dzimusi 1932. gadā.

Alvīne Kiriļenko (Pumpure), dzimusi 1933. gadā.

Pēc kara abas meitenes no Liepienu ciema uzsāk mācības Sikšņu skolā 4. klasē, kuru pabeidz 1949. gadā.

Muzikālās meitenes, Alma ar skanīgo balsi un Alvīne no slaveno ragu pūtēju Pumpuru dzimtas, uzsāk mācības Liepājas mūzikas skolā kordiriģentu nodaļā, kuru pabeidz 1953. gadā.

Mācības abas turpina Liepājas skolotāju institūtā latviešu valodas un literatūras fakultātē, kuru pabeidz 1957. gadā.

Pēc 12 kopā pavadītiem mācību gadiem, ceļš aizved katru uz darba vietām. Almu uz Priekuli un Alvīni uz Liepāju par mūzikas skolotājām. Almas aicinājums ir strādāt bibliotēkās – uzsāk darbu Liepājas zinātniskajā bibliotēkā. Alvīne kļūst par Liepājas 2. mūzikas skolas direktori, kur nostrādā līdz pensijai.

Pierakstīts pēc Almas Mago stāstītā



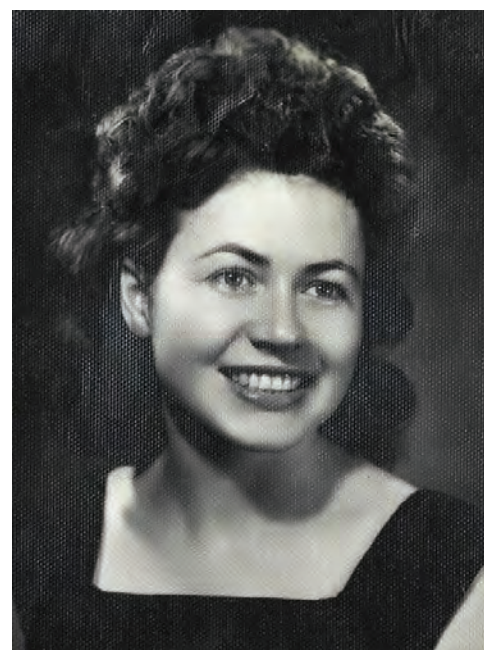
1949. gada 23. jūnijā izlaidums Dunikas-Sikšņu skolā.

Pirmā rindā no kreisās: Matilde Šteinbrika, direktors Jānis Veisbuks, Emīls Hartmanis, Fricis Šteinbergs, Jānis Trūbs.

Otrā rindā no labās: Katrīna Šteinberga, Natālija Trūba (Lauksarga), Marta Hūne, Alma Mago, Mirdza Trūba, Ausma Janeka, Alvīne Pumpure, Līvija Role (foto no A. Padalkas personiskā arhīva)



Alma Mago un Alvīne Kiriļenko (Pumpure)



Alvīne Kiriļenko (Pumpure)
Dunika.lv



1949. gada Sikšņu skolas absolventu salidojums.
No kreisās Arvīds Rolis, Sandra Malakauska, Arvīds Rāts, Alvīne Kiriļenko (Punpure), Elza Pakule (Veidele), Ausma Grante, Alma Mago, Imants Ziemeļis



1949. gada Sikšņu skolas absolventi iestādīja ozolu skolas teritorijā.
Foto 49.–50. lpp. no Almas Mago personiskā arhīva

Laimonis Tamužs

Dzimis 1930. gada 1. augustā Dunikas pagastā, “Tamužu Tiļugu” mājās, kas ir Laimoņa tēva mājas.

Cilvēks, kas ierakstījis skanīgu lappusi pagasta vēsturē. Cilvēks, kas bijis mūziķis no Dieva žēlastības, kaut arī profesionāli mūziku sācis mācīties tikai mūža otrajā pusē. Cilvēks, kura devumu mūzikā- un līdz ar to arī latviešu kultūrā- ir pamanījuši un augstu novērtējuši izcili profesionāli mūziķi.

Maizes darbs Laimonim Tamužam bija kolhozā- visdažādākajos darbos. 1959. gadā tika dzīti pāļi jauna tilta būvei pār Bārtas upi. Tilts tika būvēts no koka, un savas “dzīves” laikā skaitījās garākais koka tilts Latvijā. Pie tilta celtniecības katru dienu strādājusi 10–12 cilvēku brigāde, un tilta cēlāju vidū bijis arī Laimonis Tamužs. Tilts ticis atklāts 1960. gada oktobrī ar plašu un svinīgu ceremoniju, klātesot daudziem vietējiem iedzīvotājiem. Laimoņa Tamuža darbs tā tapšanā ticis atzīmēts īpaši- viņa fotogrāfija tikusi izvietota uz goda plāksnes. Mūsdienās dažkārt cilvēki mēdz arī sminēt par dažādiem padomju laika apbalvojumiem, regālijām un pagodinājumiem, taču faktā, ka cilvēks ir ar atdevi darījis savu darbu, un tas ir ticis pamanīts un izcelts, nav un nevar būt nekā sliktā.

Šeit vēl var piebilst vien to, ka tilts savu “dzīvi” beidza ne vien bēdīgi, bet arī miklaini un pat skandalozi. Tilts nodega 1983. gadā, naktī no 8. uz 9. maiju. Šaubu par ļaunprātīgu dedzināšanu nebija nekādu, bet vainīgos notvert neizdevās. Toties tajā faktā, ka tilts nodega Uzvaras svētku priekšvakarā, padomju iestādes saskatīja neapšaubāmu diversiju, tāpēc tilta ugunsgrēka izmeklēšanā iesaistījās pat valsts drošības orgāni no Maskavas.

Vēlākajos gados Laimonis Tamužs pārcēlās uz dzīvi Liepājā. Tur viņam bijusi viena vienīga darbavieta- Zivju konservu kombināts, ko mūsdienās pazīstam kā zivju pārstrādes uzņēmumu “Kolumbija Ltd”.

Taču mūzika bija Laimoņa Tamuža dzīves piepildījums. Viņa radinieki ir saglabājuši visai bagātīgu fotogrāfiju materiālu, kas liecina par

viņa aizrautīgo līdzdalību pagasta mākslinieciskajā pašdarbībā. Līdzās ballēm, kāzām, izlaidumiem un tamlīdzīgiem pasākumiem ir arī liecības par viņa nopietnāku devumu mūzikā. Par devumu, kas ļauj viņu dēvēt ne par muzikantu, bet tieši par mūziķi, kaut gan, kā jau sākumā minēts, akadēmiskas izglītības mūzikā viņam nebija.

Kādā fotogrāfijā redzams, ka Laimonis Tamužs uz akordeona pavadījis Bārtas Etnogrāfiskā ansambļa dziedošās sievas. Bārtas Etnogrāfiskais ansamblis pastāv kopš 1929. gada un ir Latvijā un aiz tās robežām pazīstams folkloras kolektīvs. Arī padomju varas gados šis kolektīvs raženi darbojās, popularizējot latviešu folkloru un tautas tradīcijas.

Tāpat fotogrāfijās redzams, ka kopā ar Dunikas kolektīviem Laimonis Tamužs ir piedalījies Vispārējos Latviešu Dziesmu svētkos Rīgā 1970. gadā. Ar šiem Dziesmu svētkiem saistās daži momenti, kas lieliski raksturo padomju laika dzīves reālījas.

Kā jau minēts sākumā, Laimoņa Tamuža darbu ievēroja un novērtēja izcili mūzikas profesionāļi.

1956. gadā Maskavā notika Latviešu literatūras un mākslas dekāde. Izcilais Liepājas mūziķis, pedagogs, diriģents, ērgelnieks un komponists Jānis Dreimanis bija sarakstījis “Nīcas dziesmas” uzvedumam “Senās kāzas Nīcā”. Jānis Dreimanis aicināja Laimoni Tamužu līdzī uz Maskavu, lai šīs dziesmas uzvedumam atskaņotu uz akordeona.

Cits izcils Liepājas mūziķis- muzikologs, diriģents, pedagogs un komponists Miervaldis Ziemelis Laimoni Tamužu sauc par savu skolotāju. Te vēl ir jāpiebilst, ka Laimonis Tamužs bija ne tikai Miervalža Ziemeļa skolotājs, bet arī skolnieks, un veidojusies šī situācija ir tā.

Miervaldis Ziemelis, kura dzimtā puse arī ir Dunika, saka, ka tieši Laimoņa Tamuža ietekmē viņš ir kļuvis par mūziķi. Ka tieši Laimoņa Tamuža fascinējošā akordeona spēle un aizrautīgā mūzikas mīlestība ir pavērsusi Miervalža domas tajā virzienā, kas kļuva par viņa sūtību un aicinājumu. Miervaldis nepalika mazajā pierobežās novadā, viņa ceļš, tēlaini runājot, aizveda pasaulē- sākumā uz Liepājas Mūzikas vidusskolu,

vēlāk uz Maskavu, uz mūzikas akadēmiju (tolaik- institūtu), kas nes savu dibinātāju māsu Gņesinu vārdu. No tālajiem pasaules ceļiem Miervaldis atgriezās Liepājas Mūzikas vidusskolā, kur četrdesmit piecus gadus nostrādāja par skolotāju. Tur, būdams jau pusmūžā, iestājās Laimonis Tamužs nolūkā iegūt teorētiskās zināšanas mūzikā. Un kļuva par sava skolnieka skolnieku.

Laimonis Tamužs ir miris 2002. gada 8. maijā un apbedīts Liepājas Centrālkapos.

Kristīne Jākabsone,
kultūrvēstures pētniece



Laimonis Tamužs





Jaunceļamais (tagad – sen jau nodegušais) Bārtas tilts, kura celšanā piedalījies arī Laimonis Tamužis



Padomju Latvijas Dziesmu svētki 1970. gadā Rīgā



Laimonis ar akordeonu pavada Bārtas Etnogrāfisko ansambli



Pašdarbība. No labās puses: Arvīds Palapis un Laimonis Tamužs

Dunika.lv



Austra Stroļa kāzās Brūnu mājās Dunikā



Laimonis muzicē Katrīnas un Klāva Kurzemes zelta kāzu jubilejā 1957. gada maijā



Laimonis muzicē Katrīnas un Klāva Kurzemes kāzu jubilejā.
Pirmā rindā no kreisās: Milda Siliņa, Laimonis Tamužs,
Otilija Kundziņa.
Otrā rindā no kreisās: Klāvs Ozols, Alma Ozola



Laimonis Tamužs ar motociklu Dunikas ceļos.
Foto 53.-57. lpp. no L. Tamuža ģimenes arhīva

Miervaldis Ziemelis

1939. gada 20. janvārī Dunikas pagastā ir dzimis muzikologs; diriģents; mūzikas pedagogs un komponists Miervaldis Ziemelis. Pasaulē viņš nācis sava tēva mājās, kuras sauktas par “Ziemeļiem Otrajiem”, jo apkārtnē bijis visai daudz māju, kuru nosaukumos ļoti dažādās variācijās ir ietilpis vārds “Ziemeļi”. 1954. gadā beidzis Sikšņu skolu.

Dzīvesbiedre Astra Ziemele strādāja Liepājas mūzikas vidusskolā un turpina vadīt “Zvanu” ansambli.

Par Miervaldi Ziemeli ir diezgan plaši uzrakstīts 2017. gadā izdotajā grāmatā “Dunikas pagasta vēsture”. Tāpēc šoreiz ļausim, lai par viņu runā viņa audzēkņi.

Mūziķu atsauksmes

Jānis Lūsēns, komponists:

“Miervaldis Ziemelis man un manam dēlam bija nozīmīgākais skolotājs; cilvēks kura optimisms, iejūtība, dziļās un pamatīgās zināšanas mūzikā iedvesmoja mūs izvēlēties savu ceļu dzīvē, saistot to ar mūziku. Miervaldis vienmēr interesējās par visu jauno mūzikā, kas viņam palīdzēja izstrādāt savu īpašu metodi mūzikas teorijas mācīšanā. Tā vieglāk ļāva saprast daudzas kopsakarības mūzikas pamatos un attīstībā; šīs atklāsmes pie mums vienmēr nāca caur prieku, humoru un asprātībām. Ar Skolotāju vienmēr bija viegli. un sarunas par mūziku bieži vien izvērtās nopietnās diskusijās par svarīgām tēmām mums visiem. Līdz pēdējam brīdim Miervaldis bija optimistisks, labvēlīgs un vienmēr neviltoti priecājās par mūsu panākumiem. Tādu arī mēs viņu atceramies un turam gaišā piemiņā.”

Zigrīda Ķīģele, pedagoge:

“Miervaldis Ziemelis bija mans harmonijas un mūzikas teorijas skolotājs. Ļoti progresīvs un audzēkņu mīlēts skolotājs. Gribu teikt, ka lielā mērā, tieši pateicoties Miervaldim, esmu iepazinusi pasaules

mūzikas kultūras bagātības. Miervaldis tiešām tiecās pēc, lai mēs tiktu pēc iespējas vispusīgi iepazīstināti ar mūzikas mākslu- un reizēm arī ar tādām parādībām šajā mākslā, par kurām toreiz pie mums nemaz skaļi nedrīkstēja runāt.”

Iveta Bertovska, mūziķe:

“Pati personīgi Miervalža Ziemeļa skolniece neesmu bijusi, taču mūsu kursam kontakts ar viņu bija ļoti ciešs. Viņš mums vienmēr palīdzēja organizēt Liepājas Mūzikas vidusskolas slavenos karnevālus. Miervaldis Ziemelis kā cilvēks un kā kolēģis man vienmēr paliks vislabākajās atmiņās.”

Ainārs Virga, mūziķis:

“Miervaldis Ziemelis, tāpat kā mans tētis, bija Skolotājs. Nevienam vārds no tā, ko viņi teica, nav apspriežams, jo tas bija vienkārši, pārliecinoši, patiesi, no sirds un ar mīlestību. Bez jautājumiem! Es lepojos ar to, ka esmu pazinis abus šos krietnākos un gaišākos vīrus no visiem, kādus jebkad esmu saticis! Domāju, ka manis teiktais komentārus neprasa. Lūk, tas manā uztverē ir *kruti!*”

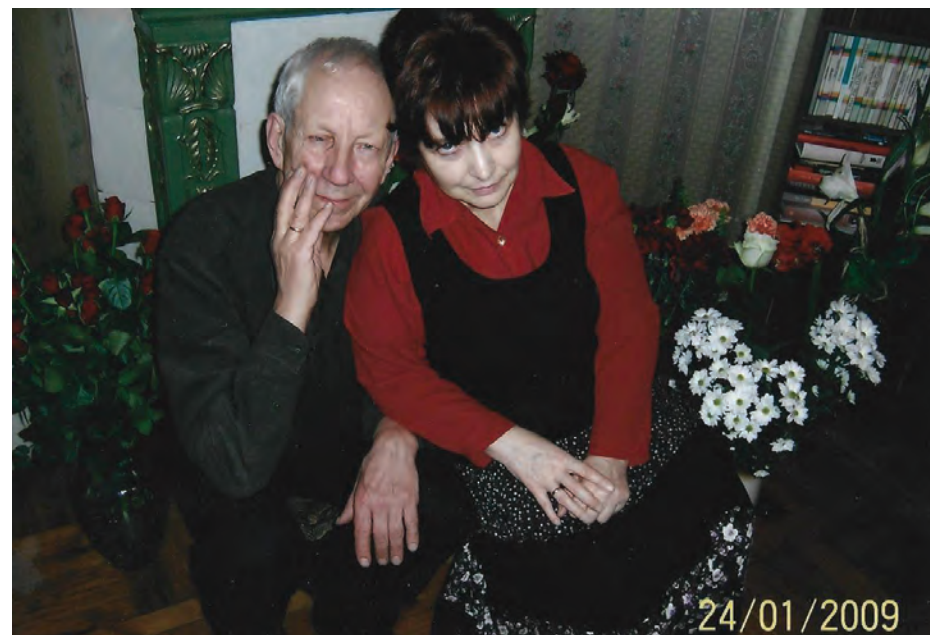
Dainis Saliņš, pedagogs:

“Aizgājis izcils bruņinieks- Miervaldis Ziemelis. Esmu pateicīgs- droši vien, ka citi arī- par to, ka viņu pazinu. Visiem šādu iespēju Dievs nebija devis. Miervaldis bija izcils skolotājs. Reti pacietīgs, stingrs un prasmīgs. Man bija tas gods pie viņa apgūt solfedžo gudrības. Esmu zaudējis izcilu personību- skolotāju, diriģentu, mūziķi. Es ceru, ka viņa ceļu mūzikā turpinās viņa audzēkņi. Paldies Miervaldim par doto pieredzi! Novēlu Miervaldim Ziemelim gaišu ceļu gara pasaulē!”

Kristīne Jākabsone,
kultūrvēstures pētniece



Miervaldis pie klavierēm



Miervaldis ar dzīvesbiedri Astru



Miervaldis ar akordeonu
Valža Blauzdes četrdesmit
gadu jubilejā Dunikas
pagasta "Garkājos"



Miervaldis sadzīvē



Miervaldis ar dzīvesbiedri Astru un dzejnieku Olafu Gūtmani, priekšplānā
jaunākais dēls Māris.

Foto 60.-61. lpp. no personiskā arhīva

Agris Engelmanis

“Daba ir visa sākums un būtība. Attieksmē pret dabu izpaužas mūsu intelekts un mūsu būtība. Cilvēces darbošanās pēdējā laikā atgādina zara zāģēšanu, uz kura paši sēžam. Daba jāciena kā māte un tēvs, pret to jāizturas tā, kā izturamies pret pašu mājām. Tā kā man tādas mājas pieder, cenšos parādīt savu attieksmi. Dabā ar mani notiek viss, kas, manuprāt, notiek ar jebkuru radošu cilvēku. Te es ne vien atpūšos, atslogojos no pilsētā uzkrātā sprieguma, bet gūstu arī tās ierosmes, kuras iedīgi pat nepamana, bet kuras- esmu pārliecināts- uzkrājas un agri vai vēlu izpaužas mūzikā. Esmu no tiem, kas nemeklē iespaidīgus dabas skatus. Šī vieta it kā necila- “Ausekļi” ir klaja lauka vidū, tuvējā meža strēmele pāriet sliksņainā dumbrā. Bet purvs ir pirmatnējs, tajā es jūtos kā vilks, kā dzērve, esmu pa to klīdis visos gadalaikos, dažādās diennakts stundās, un tas rosinājis manu iztēli. Mājās pārnācis, aizvien esmu juties kā uzlādēts. Pati modernākā “mēbele” “Ausekļos” ir flīgelis. Pārējais- kā tam jābūt laukos, kā tas te ir bijis mūždien- vienkārši, lietderīgi, lai laukus nesajauktu ar pilsētu. Esmu dīvains saimnieks, un kaimiņi par mani brīnās: zemi neizmantoju, stādu kokus. Tā ir mana vienīgā iejaukšanās dabā. Ja nebūtu “Ausekļu”, justos nabadzīgāks kā cilvēks. Droši vien arī kā komponists.”

Šos vārdus komponists Agris Engelmanis ir teicis savam labam draugam- dzejniekam Olafam Gūtmanim, un abu radošo cilvēku sarunu ir publicēta laikrakstā “Literatūra un Māksla” 1986. gada 1. maijā, komponista Agra Engelmaņa piecdesmitās jubilejas sakarā.

Mājas “Ausekļi” atrodas Dunikas pagasta vēsturiskā Liepienu ciema teritorijā. Par Duniku droši varam teikt latviešu tautasdziesmas vārdiem “Mazs bij’ tēva novadiņ(i)s, bet diženi turējās”. Nelielais pagasts salīdzinoši nomaļajā Lietuvas pierobežā ir tā vai citādi saistīts ar daudziem cilvēkiem, kuru vārdi ir ārkārtīgi nozīmīgi latviešu kultūrai. Vieniem te bijis šūpulis kārts, citi te nokļuvuši citos savas dzīves posmos, taču visu šo cilvēku devums kopā veido arī savdabīgu Dunikas pagasta kultūras vēsturi.

“Ausekļi” vēsturiski nav saistīti ar Engelmaņu dzimtu- mājas ģimene

iegādājusies 1978. gadā, kolēģa, Dunikā dzimušā mūziķa Laimoņa Trūba mudināti. Agris Engelmanis un viņa kundze, “Ausekļu” saimniece, muzikoloģe Aija Engelmane abi ir Liepājas bērni.

Agra Engelmaņa mūžs aizsākās 1936. gada 26. aprīlī. Vēlākajā dzīvē vispusīgi apdāvinātais un ārkārtīgi talantīgais cilvēks Agris Engelmanis rakstīs ne tikai mūziku, bet arī dzeju. Un viņa dzejoļu vidū būs arī kristīgā dzeja.

Agris Engelmanis iestājās Liepājas Mūzikas vidusskolas Mūzikas teorijas nodaļā. Pabeidzis to, viņš iestājās Latvijas Valsts Konservatorijā, Ādolfa Skultes kompozīcijas klasē.

1962. gadā Agris Engelmanis un Aija Šaumane nosvinēja kāzas. Ģimenē izaudzināta meita Līga- tekstilmāksliniece un tūrisma speciāliste.

Daudzus gadus nostrādāja par teorētisko priekšmetu pasniedzēju Liepājas Mūzikas vidusskolā. No 1987. līdz 1996. gadam viņš bija arī šīs skolas direktors, nomainot šajā amatā 42 gadus skolu vadījušo Valdi Vikmani, Cilvēku- Laikmetu Mūzikas vidusskolas vēsturē. Laiks, kad skolu vadīja Agris Engelmanis, nebija vienkāršs, tas bija lielu politisko pārmaiņu laiks. Politiskās pārmaiņas, protams, atnesa sev līdzīgas pārmaiņas itin visās dzīves sfērās un diemžēl ne vienmēr attaisnoja uz tām tik daudzu cilvēku liktās gaišās cerības.

Taču pāri visam Agris Engelmanis vienmēr ir bijis mūziķis. Aija Engelmane: “Laikam vislabāk Agra kora dziesmas izprata diriģents Jēkabs Ozoliņš.”

Un, protams, ka savus akcentus viņa daiļradē ievilka arī Dunika, “Ausekļos” gūtie iespaidi- to jau viņš pats ir pateicis sarunā ar Olafu Gūtmani, ko esam pieminējuši pašā sākumā. Draudzība ar dzejnieka Olafa Gūtmaņa un gleznotājas Velgas Gūtmanes ģimeni kā sudraba pavediens viz cauri daudziem gadiem Engelmaņu ģimenes dzīvē. Gūtmaņi ir bijuši bieži viesi “Ausekļos”.

Līgas Engelmanes atmiņā iespiedusies Jauno Gadu gaidīšana “Ausekļos” ar eglītes rotāšanu piesnigušā mežā (egļīte nereti par savām

rotām dabūjusi Līgas rotaļlietas), sveču dedzināšanu pusnaktī šādas eglītes zaros, lēni kritošas gleznainas sniega pārslas- “kā filmās rāda”, saka Līga. Nu, un pēc tam ir bijusi brišana pa sniegu atpakaļ uz “Ausekļiem”, karstvīna dzeršana...

“Ausekļos” svinēta ne tikai Jaungada sagaidīšana, bet arī priecīgi un dziesmoti Līgosvētki. Līga uz tiem vienmēr gatavojusi sieru, komponists pats brūvējis alu. Kas tik nav viesojušies “Ausekļos”! Koristi un dejojāji, orķestranti un diriģenti. Folkloriste Sandra Aigare, diriģents Jēkabs Ozoliņš, fotomākslinieks Huberts Stankevičš... un vēl daudzi, daudzi citi. “Ausekļi” savulaik ir itin braši pieskandinājuši Dunikas pagastu.

Agris Engelmanis, būdams kokapstrādes meistars, pats daudz darba ieguldījis “Ausekļos”. “Ausekļos” bija iespaidīga retro gludekļu kolekcija.

Viena no populārākajām Agra Engelmaņa kora dziesmām ir “Liepu taka”, kas skanējusi arī Dziesmu svētkos. Komponista muzikālais mantojums ir neticami bagāts, to veido kora dziesmas un simfoniskie darbi.

Agris Engelmanis devās mūžībā 2011. gada 7. aprīlī, dažas nedēļas pirms savas 75. dzimšanas dienas. Līga: “Bija ieplānots jubilejas koncerts. Tā vietā iznāca atceres koncerts.” Pēdējo atdusas vietu komponists radis Dunikas pagasta Liepienu kapos, gluži līdzās savai sirdij tik mīļajiem “Ausekļiem”.

Mākslinieks Dāvis Gūtmanis, Olafa un Velgas Gūtmaņu dēls: “Agris bija vitāls un radošas enerģijas pilns cilvēks. Viņam piemita dzirkstoša humora izjūta- manā skatījumā tā ir liela vērtība. Turklāt Agris bija ārkārtīgi vispusīgi radoši apdāvināts, kas noteica to, ka viņam bija plašs māksliniecisks redzesloks. Viņam piemita arī ļoti laba gaume- manuprāt, pie tās izveidošanās lielu lomu bija spēlējis tas fakts, ka viņš bija mācījies Mākslas skolā. Nekad netiku Agri redzējis sanīkušu, sašļukušu un apjukušu. Gan jau tā nebija, ka nekad viņu nepiemeklēja cilvēciski sarūgtinājumi- viņš vienkārši mācēja tos neizrādīt. Tāpēc cilvēki viņa tuvumā jutās ārkārtīgi labi.

Jāņi un Jaunie Gadi Dunikas “Ausekļos” vēl aizvien ir skaistākie Jāņi un Jaunie Gadi manā līdzšinējā dzīvē. Jāņiem piemita sava burvība, ziemai- atkal sava.

Atceros, ka Līga bija krāsainu ledu sasaldējusi formiņās- ar to mēs rotājām eglīti mežā. Izskatījās pasakaini skaisti. Vēl man palicis atmiņā, kā Jaungada gaidīšanās sēdējām virtuvē ap lielo galdu. Silts nu gan “Ausekļos” ziemā nebija- tā kā Engelmaņu ģimene tur pastāvīgi nedzīvoja, tad aukstā ziemā māja bija diezgan grūti piekurināma.

Visspilgtākās atmiņas man laikam palikušas par kora “Līva” viesošanas “Ausekļos”. Migla, saulriets mūzika... nē, to otram nevar izstāstīt, tas ir jāpiedzīvo pašam.

“Ausekļos” izskanējušās kora dziesmas, kas pieskandināja visu apkaimi- tas ir īstens emocionāls piedzīvojums un arī neaizmirstams emocionāls pārdzīvojums.

Agris bija ļoti radošs cilvēks, bet arī saimniecisks un tehniski domājošs. Kā zēnam man viņš šķita īstens vīrieša ideāls.”

Kristīne Jākabsone,
kultūrvēstures pētniece



Atpūta vasaras mājā “Ausekļi”



Vasaras mājā "Ausekļi" ar ģimeni



Vasaras saulgrieži mājā "Ausekļi". Ciemos Olafs Gūtmanis (trešais no labās)

Vasaras mājā "Ausekļi"

Tai rītā Daina Kamara
Agris Engelmani

1985. 3. XI

Dziesmai "Tai rītā" mūzikas autors Agris Engelmanis

3. RAINIS Mātei Latvijai
A. Engelman

1988. 26. XI

Dziesmai "Mātei Latvijai" mūzikas autors Agris Engelmanis.
Foto 65.-69. lpp. no personiskā arhīva

Laimonis Trūbs

(06.05.1942.–27.09.2020.)

1957. gadā pabeidzis Sikšņu septiņgadīgo skolu, 1961. gadā absolvējis Liepājas Emīla Melngaiļa mūzikas vidusskolu pedagoga Krista Ornas obojas klasē.

Pēc studijām Latvijas Valsts konservatorijā 1965. gadā sākās pedagoga gaitas Emīla Melngaiļa Liepājas mūzikas vidusskolā. Laimonis mācīja obojas spēli, orķestra diriģēšanu un aranžēšanu.

Īstais aicinājums un sirds darbs – Liepājas simfoniskā orķestra diriģēšana. Kopā ar diriģentu Jēkabu Ozoliņu vairākus gadus cīnījās par profesionāla orķestra statusa piešķiršanu, kas realizējās 1987. gadā.

Pēc aktīvo darba gaitu beigām Laimonis Trūbs apliecināja sevi kā lielisku datorspeciālistu, palīdzot kolēģiem apgūt jaunās tehnoloģijas. Cilvēks ar zelta rokām, kam neviens darbs nebija par grūtu un sarežģītu.

Dzīvesbiedre Ināra Trūba ir Liepājas mūzikas vidusskolas klaviernodaļas pasniedzēja.



1986. gada jūnijā Aizputē Misiņkalnā



Laimonis Trūbs dzimtas mājās
“Virši” Dunikā



1965. gadā darbs ar audzēkņiem



Laimonis Trūbs mēģinājumā



Laimonis Trūbs kopā ar mūzikas skolas absolventēm.
Foto 70.–72. lpp. no personiskā arhīva

Rota un Ilma Saliņas

Rota Saliņa (Salmiņa)

Mans dzīves ceļš sākās 1942. gada 7. aprīlī, Dienvidkurzemē, Dunikas pagastā, kur sāku arī savas skolas gaitas, pēc tam līdz 7. klasei mācījos Sikšņu pamatskolā. Liela vieta manā bērna dzīvē bija skolas direktoram un dziedāšanas skolotājam Jānim Veisbukam. No dziedāšanas stundām gan atceros tikai gammu un zīmju mācīšanos, bet skolotājs ar ģimeni dzīvoja tur pat skolā un mums ziemas mēnešos dzīvojot skolas internātā, vakaros pēc mācībām direktors daudz laika pavadīja ar mums bērniem kopā mācot dziesmas, ejot rotaļās, “šiberējot” (dejojot). Skolu beidzot mums divām meitenēm, man un Veronikai Freimanei ieteica tālāk mācīties Liepājas mūzikas vidusskolā. Mans sapnis bija mācīties Bulduru dārzkopības tehnikumā, jo mums bērniem mīļš bija skolotājs Mackaris, kurš mācīja tādus priekšmetus kā botānika, zooloģija un fizikultūru un arī daudz nodarbojās ar bērniem spora laukumā pēc mācību stundām.

Vecākiem negribējās mani sūtīt mācīties tik tālu no mājām, un tā bez savas lielas saprašanas 1957. gadā iestājos Liepājas mūzikas vidusskolā 1. kursā.

No mūsu tomēr nomalē esošā skoliņas ir izauguši diezgan daudz profesionāli mūziķi gan arī tādi kuri skolu beidza, bet mūziku par savu dzīves ceļu neizvēlējās – Mārtiņš Zeme, Miervaldis Ziemelis, Inta Saukāne, Laimonis Trūbs, mēs ar māsu, Veronika Freimane Jānis Palaps, atvainojos, ja vēl kādu no mūsu gadu gājuma nenosaucu.

Skolā mācījos pie ļoti labiem un neaizmirstamiem pedagogiem, vispirms jau man ļoti laimējās tādām bērnam, kas zināja tikai notis nosaukt pirmajā oktāvā no do līdz otrās oktāvas do, mācīties kordiriģēšanu pie tādas personības un brīnišķīga cilvēka kā Kārlis Ozols (viņš bija arī pedagogs Imantam Kokaram Cēsu skolotāju institūtā). Vēl minēšu skolotājus - Ēriku Šmiti, Velgu Kļaviņu, Jāni Dreimani, kora literatūras skolotāju un skolas mācību kora diriģenti Skaidrīti Znotēnu – Kuplo, dziedāšanas metodikas pasniedzēju Alfrēdu Eidiņu un vēl citus, kuri veidojuši pamatu visai manai darba dzīvei. Īpašs paldies sakāms skolas direktoram Valdim Vikmanim, kurš turēja rūpi par manu dzīvi (tāpat kā Kārlis Ozols) un darba gaitām vēl daudzus gadus pat pēc augstskolas beigšanas. Manā dzīvē ir bijuši tādi pedagogi, no kuriem tikai mācīties un mācīties un galvu noliekt viņu priekšā.

No 1960. līdz 1966. gadam mācījos Jāzepa Vītola Latvijas Valsts konservatorijā kordiriģentu nodaļā, neklātienē.

Darba gaitas uzsāku Gulbenes bērnu mūzikas skolā. Arī augstskolā man laimējās mācīties pie izciliem pedagogiem. Vispirms man jāmin manas dzīves lielākais pedagogs – Imants Kokars un vēl daudzi citi. Esmu laimīga un pateicīga Imantam Kokaram, ka viņš uz mūžu iemācīja mīlēt izvēlēto profesiju. Manai profesionālai izaugsmei ļoti daudz deva arī nostrādātie septiņi gadi Gulbenes bērnu mūzikas skolā, kur sākumā jutos kā kaķēns iemests aukstā ūdenī, jo bērniem bija jāamāca speciālās klavieres, teorētiskos priekšmetus, līdz ar to arī pašai bija ļoti daudz jāamācās. Bet

varu droši teikt, ka par manu otro konservatoriju kļuva Cēsu skolotāju koris, kuru izveidoja un vadīja Imants Kokars. Vairākus gadus divas reizes mēnesī braucu no Gulbenes uz Cēsīm uz kora mēģinājumiem.

Bez darba skolā Gulbenē vadīju vīru vokālo ansambli, neilgu laiku aizvietoju diriģentu veco ļaužu kori, bet valsts eksāmena programmu sagatavoju ar Gulbenes Kultūras nama jaukto kori, ar kuru 1965. gadā pirmo reizi piedalījos Vispārējos Latviešu Dziesmu svētkos Rīgā.

Sākot ar 1967. gadu līdz šodienai, mans dzīves un darba mūžs saistās ar Latgali, Rēzeknes mūzikas vidusskolu. Šie 60 gadi ir bagāti, papildīti, neatkārtojami. Strādāju mūzikas vidusskolā mācot gandrīz visus kordiriģentu nodaļā paredzētos mācību priekšmetus, izaudzinot vismaz pussimtu diriģentu un mūzikas pedagogu. Paralēli darbam skolā, gandrīz visus gadus esmu strādājusi ar pilsētas un novada pašdarbības kolektīviem. No 1972. līdz 1981. gadam vadīju Rēzeknes Piena konservu kluba jaukto kori "Saskaņa", no 1981. gada – 2003. gadam strādāju Rēzeknes Kultūras nama jauniešu kori, kurš ieguva arī nosaukumu "Ezerzeme", sekoja Rēzeknes novada jauktais koris "Ezerzeme" un tādi vēl esam arī šodien. Šo lielo darbu daudzu gadu garumā esmu veikusi kopā ar saviem kolēģiem, domubiedriem, draugiem – Andu Lipsku un Ēriku Čudaru. Mana mūža pūrā ir 13. Vispārējie Latviešu Dziesmu svētki, svētki "Rīgai 800", Ziemeļvalstu Dziesmu svētki, Pasaules koru olimpiāde un tā tālāk. Koris uztājies Itālijā, Venēcijā, Maķedonijā, Čehijā, Baltkrievijā, kā arī Tatros. Par visu šo varētu stāstīt un stāstīt....



Prezidente Vaira Viķe-Freiberga ar dzīvesbiedru Imantu ciemojas Rotas Salmiņas vecāku mājās (foto no A. Padalkas personiskā arhīva)



Diriģente Rota Salmiņa pēc koncerta



Dziesmu svētku diriģenti (no labās otrā Rota Salmiņa)



Maķedonijā pie Ohridas ezera Dienvidlatgales tautastērpos, kas Latvijas Dziesmu svētkos novērtēti kā otrie labākie



1998. gadā Dziesmu svētkos pēc kora fināla, kur iegūta 3. vieta



Maķedonijā pie Ohridas ezera



Foto 75.–78. lpp. no personiskā arhīva

Ilma Saliņa

Esmu dzimusi 1948. gadā.

1963. gadā pēc Sikšņu pamatskolas beigšanas iestājos Emīla Melngaiļa Liepājas Mūzikas vidusskolā – pateicoties Sikšņu skolas mūzikas skolotājam un māsai Rotai.

Liepājā mācījos arfas klasē, visi dziedājām skolas jauktajā mācību korī, kur diriģentes Skaidrītes Znotēnas – Kuplās vadībā izdziedājām visas skaistākās, nozīmīgākās Alfrēda Kalniņa un citu latviešu komponistu kora dziesmas – paldies viņai par to. Ar šo kori arī piedalījos savos pirmajos Dziesmu svētkos Rīgā.

Pēc skolas beigšanas sāku strādāt bērnu mūzikas skolā par arfas skolotāju. Tie bija brīnišķīgi, mūzikas papildīti gadi, jo spēlēju arī Liepājas simfoniskajā orķestrī, dziedāju Valda Vikmaņa skolotāju kori, uzstājamies Gruzijā, Pēterburgā un citur. Paldies Valdim Vikmanim – skolotājam, cilvēkam ar Lielo burtu.

Pēc četriem gadiem turpināju iegūt izglītību Jāzepa Vītola Latvijas Valsts konservatorijā mūzikas pedagogijas nodaļā pie pedagoga Gido Kokara, dziedāju arī viņa vadītajā jauktā kori “Daile”. Tā kā dziedāšana koros mani pavadījusi visu laiku.

Pēc konservatorijas beigšanas pārcēlos dzīvot un strādāt uz Cēsīm. Desmit gadus kā pedagogs nostrādāju Cēsu 1. pamatskolā ar mūzikas novirzienu, tad līdz aiziešanai pensijā sekoja darbs Cēsu bērnu mūzikas skolā, vienlaikus dziedot Imanta Kokara organizētā un vadītā arī vēlāk Jura Kokara Cēsu skolotāju kori “Beverīna”.



No kreisās pirmā Ilma Saliņa



Māsas Ilma un Rota.
Foto no personiskā arhīva

Inta Saukante

Dzimusi 1947. gadā Dunikas pagastā. Beigusi Sikšņu 7. gadīgo skolu, Liepājas mūzikas skolas kontrabasa klasi. No 1968. gada līdz 1972. gadam mācījusies Latvijas valsts konservatorijā. Strādājusi Rīgas operetē, Jaunatnes teātrī, 40 gadus Latvijas nacionālajā simfoniskajā orķestrī spēlējusi kontrabasu.



Inta Saukante



Inta Saukante muzicē.
Foto no personiskā arhīva

Mārtiņš Zeme

Dzimis 10.11.1944., Rucavā.

Māte – Margrieta Zeme, tēvs – Miķelis Zeme.

1959. gadā beidzis Sikšņu skolu.

1963. gadā absolvējis Emiļa Melngaiļa mūzikas vidusskolu Liepājā un iestājies J. Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā (toreiz – J. Vītola Latvijas Valsts konservatorija).

No 18.12.1963. – 22.08.1966. dienests armijā.

1971. gadā absolvējis Jāzepa Vītola Latvijas Valsts konservatoriju (Pūšamo instrumentu nodaļa, fagota specialitāte, koncertizpildītāja, orķestra solista un pedagoga kvalifikācija).

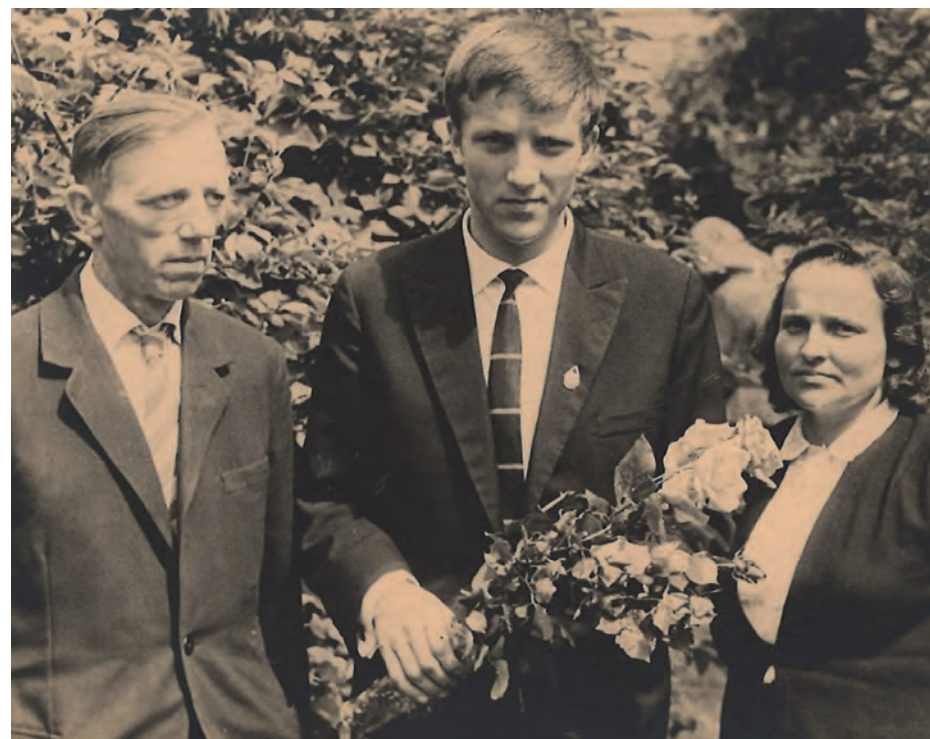
Jau studiju gados (1969. g.) pieņemts darbā par orķestra mūziķi (fagotistu) Latvijas Nacionālajā Operā un Baletā (toreiz – Latvijas PSR Valsts akadēmiskais operas un baleta teātris), kur nostrādājis līdz mūža beigām. Spēlējis arī klavieres, saksofonu, ģitāru, basģitāru un kontrabasu. Neilgi pirms savas aiziešanas bijis arī pasniedzējs Mūzikas akadēmijā.

1960. gadu beigas un 70. gadu sākums, par spīti materiālajām grūtībām, bija radošuma pilns – gan kā akadēmiskam mūziķim, gan dažādos sastāvos, spēlējot arī ko pavisam atšķirīgu. Šis laiks saistās arī ar Rīgas bohēmu, ar jau leģendārajām vietām “Kaza”, “Skapis”, “Bedre”, kurās pulcējās mūziķi, dzejnieki, mākslinieki. 1975. gadā apprecējās ar Ninu – burvīgu būtni – lielu lasītāmi, estēti un ļoti ģimenisku cilvēku, kura pat sākotnēji ļoti grūtos apstākļos un mazā komunālā dzīvokļa istabiņā spēja radīt mājīgu atmosfēru. Pateicoties viņai, Mārtiņš attālinājās no 70. gadu bohēmas un kļuva par lielisku tēvu meitai Sandai (filosofijas pasniedzēja, fotogrāfe, māksliniece, astroloģe) un dēlam Jānim (friziermeistars). Viņš attaisnoja teicienu, ka īsteni talantīgs cilvēks ir talantīgs visā: bez izglītības vizuālajā mākslā viņš varēja zīmēt, gleznot ar dabisku kompozīcijas un krāsu izjūtu, radīt kvalitatīvas fotogrāfijas (dokumentēja, piemēram, barikāžu laiku), uzmeistarot mēbeles, kā arī ļoti pedantiski veikt jebkuru praktisku darbu mājās vai laukos. Ar smalku humora izjūtu, asu prātu

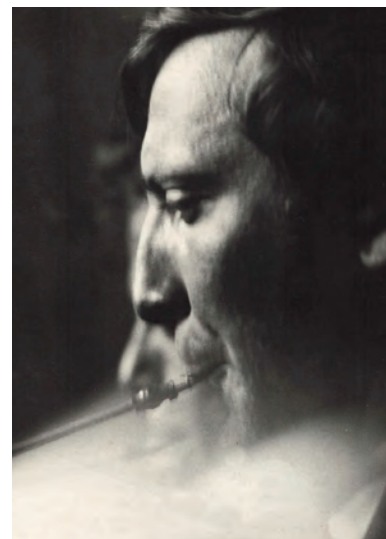
un lielisku valodas izjūtu apveltīts, ļoti atbildīgs un prasīgs pret sevi un citiem. Piemēram, ja meitai klavieru nodarbību skolotāja ielika augstāko novērtējumu, tad viņam tas bija “ar dievu uz pusēm”. Tas deva lielu rūdījumu un pastāvīgu kvalitātes latiņas paaugstināšanu – vienalga lai ar ko nodarbotos. No 24.11.1988. Latvijas Tautas frontes biedrs.

1995. gada 15. jūlijā, neilgi pēc atgriešanās no pirmajām viesizrādēm Spānijā nu jau kā Latvijas Nacionālās operas pārstāvim, 50 gadu vecumā negaidīti un pēkšņi aiziet mūžībā.

Sanda Zeme



Mārtiņš Zeme ar vecākiem



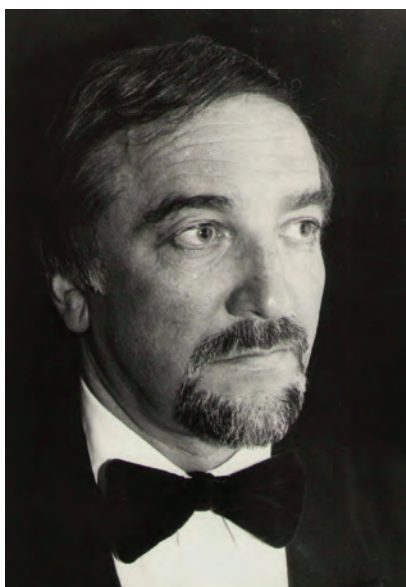


Foto 82.–84. lpp. no personiskā arhīva

Veronika Freimane (Arhipova)

1956. gadā beidz Sikšņu skolu.

1956.–1960. gadam mācās Liepājas mūzikas skolas kordiriģenta klasē. Divus gadus vadījusi Liepājas tipogrāfijas ansambli. Aizbraukusi uz Krieviju, Toljati, kur skolā pasniedza mūziku, 6 gadus strādājusi bērnu dārzā.



Foto no personiskā arhīva

Jānis Palaps

Dzimis 1941. gada 17 decembrī. 1957. gadā beidzis Sikšņu 7. gadīgo skolu. 1961. gadā beidzis Liepājas mūzikas skolas mežraga klasi. Spēlējis Liepājas muzikālajā teātrī, mūzikas skolas orķestrī, ar orķestri braukuši koncertēt uz Poliju un Maskavu Krievijā, spēlējis retorānā restorānā “Banga”. Bijis pūtēju orķestra vadītājs. Liepienu pūtēju orķestra dalībnieki: Jānis Palaps (tēvs), Jānis Tīds, Fricis Veidelis, Pumpurs u. c.



Kāzās “Tāšos”



Liepājas simfoniskais orķestris.
Otrā rindā labajā pusē trešais – Jānis Palaps



Pūtēju orķestris.
Pirmajā rindā otrais no labās Jānis Palaps



Labajā pusē trešais seniors Jānis Palaps



TIEŠI AIZ MUGURAS Valsts prezidentam Valdim Zatleram pērn viņa vizītes laikā Kazdangā.

Kazdangas pūtēju orķestris tikšanās reizē ar prezidentu Valdi
Zatleru. Pirmajā rindā pirmais no kreisās puses Jānis Palaps.
Foto 85.–87. lpp. no māsas R. Rusiņas arhīva

Līvija Trūba

Dzimusi 1943. gada 14. februārī, Dunikas pagastā. 1958. gadā beigusi Sikšņu 7. gadīgo skolu. 1963. gadā beigusi Liepājas mūzikas skolas kordinģentu nodaļu pie Valda Vikmaņa. Nozīmēta darbā uz Rēzeknes rajona Bērzgales vidusskolu (1963.–1968.). Pēc tam strādājusi Radio fonotēkā. Vēlāk pabeigusi Latvijas Universitātes juridisko fakultāti.

1959. gada 5. decembrī
(foto no A. Padalkas personiskā arhīva)



1963. gada mūzikas vidusskolas izlaidums Liepājā. Pirmajā rindā no labās pirmā Līvija Trūba. Trešajā rindā no kreisās puses trešais Ojārs Laipnieks un piektais – Mārtiņš Zeme (foto no Ojāra Laipnieka personiskā arhīva)



1958. gada izlaidums ar skolas pavāri Iesalnieci. Pirmajā rindā pirmā no labās Līvija Trūba (foto no A. Padalkas personiskā arhīva)



Līvija Trūba ar audzināmo klasi Rēzeknes rajona Bērzgales vidusskolā (foto no Līvijas Trūbas personiskā arhīva)

Ojārs Laipnieks

Dzimis 1943. gada 24. augustā. 1957. gadā beidzis Sikšņu septiņgadīgo skolu. Tēvs Ojāru aizsūtīja uz Kazdangas tehnikumu mācīties par zootehniķi, taču mūzikas pasniedzējs Miervaldis Ziemelis uzaicināja Ojāru mācīties Liepājas mūzikas skolā, kuru viņš pabeidza 1963. gadā klarnetes specialitātē. Divus gadus mācījies konservatorijā, iesaukts padomju armijā Kaļiņingradas apgabalā Sovetskā. Trīs gadus spēlējis kara apgabala orķestrī, kur satīcis fagotistu Mārtiņu Zemi. Pēc atgriešanās spēlējis dejas Latviešu biedrības namā, kā arī muzicējis Ventpilī deju ansamblī. Pēc traumas vairs nespēlē. Ar apvienoto Bārtas Dunikas jaukto kori Olgas Balbardes vadībā piedalījies Dziesmu svētkos Rīgā.



Latviešu puikas dienestā Padomju armijā Kaļiņingradas apgabalā Sovetskā. Otrais no kreisās puses Ojārs Laipnieks, trešais – Jēkabs Ozoliņš. Foto 90.–91. lpp. no personiskā arhīva

Vilnis Laipnieks

Dzimis 1949. gadā. 1964. gadā pabeidzis Sikšņu astoņgadīgo skolu. 1968. gadā pabeidzis Liepājas mūzikas skolu klarnetes specialitātē. Spēlējis Paplakas garnizona orķestrī, strādājis kā klavieru skaņotājs.



Skolas ansamblis. No kriesās: Jānis Blauzde, Vilnis Laipnieks, Laimonis Dejus, Jānis Janeks (foto no A. Padalkas personiskā arhīva)

Dunika.lv



Viļņa vecāki Made un Jānis Laipnieki.
Aktīvi darbojušies pašdarbībā – teātros un muzicēšanā



Vilnis Laipnieks ar vecākiem
un lielo brāli Jāni.
Foto no ģimenes arhīva

Jānis Tīds

Dzimis 1954. gada 5. aprīlī.

1969. gadā beidzis Sikšņu astoņgadīgo skolu, 1973. gadā Liepājas mūzikas vidusskolu, konservatorijā oboja klasi. Līdztekus mācībām sācis spēlēt Rīgas pūtēju orķestrī pie Odelovska, labojis mūzikas instrumentus. 1993. gadā gājis bojā medībās. Arī tēvs, Jānis Tīds, bijis pūtējs.



Foto no māsas Mārites
fotoalbuma

Landra Valdmane (Strauta)

Dzimusi 1959. gadā Liepājā. 1978. gadā pabeigusi E.Melngaiļa mūzikas vidusskolu vijoles specialitātē. 1983. gadā pabeigusi Daugavpils pedagoģisko institūtu – mūzikas pedagogus. No 1986. līdz 1998. gadam strādā Sikšņu pamatskolā par mūzikas skolotāju. Šajā laikā viņas vadībā darbojas vokālais ansamblis un jauktais koris. Landra Valdmane aktīvi piedalās arī citos Sikšņu kultūras pasākumos, kā arī ar savu vijoles spēli ir izvadījusi pēdējā gaitā daudzus Sikšņu un apkārtējo ciemu iedzīvotājus. Šobrīd dzīvo Aizputē, strādā Māteru Jura Kazdangas pamatskolā par mūzikas skolotāju, vada Aizputes novada apvienoto skolēnu kori „Melodija” un ir daļēji atgriezies jaunības dzīves vietā Sikšņos, kur strādā par tautas nama vadītāju.

Klāva Ozola vijole skan Landras
izpildījumā



Sikšņu pamatskolas meiteņu ansamblis.
No kreisās: Ilze Mačuļska, Kristīne Skudriņa, Inga Kalniņa, Nora Mame, Inga Rozentāle, Linda Brice,
pie klavierēm Landra Valdmane.
Foto no A. Padalkas personiskā arhīva

Milda Sležis

Dzimusi 1926. gada 24. oktobrī. 1941. gadā beigusi Dunikas pagasta pirmās pakāpes pamatskolu. 1949. gadā kopā ar tēvu izsūtīta uz Sibīriju. Mildas tēvs gājis bojā šahtas nogruvumā. 1956. gadā viņa atgriežas Latvijā. Dziedājusi slavenajā sieviešu korī “Dzintars”, ar ko kopā koncertējusi ārpus Latvijas. Milda Sležis dziedājusi arī Daugavas vanadžu korī un piedalījusies daudzos dziesmu svētkos.





Milda Sležis 90 gadu jubilejā.
Foto 94.–96. lpp. no personiskā arhīva



Šajā mājā dzīvojušas kordziedātāja Milda Sležis un kolhoza “Uzvara” priekssēdētāja Austra Sležis (foto no senlietu krātuves “Lauksargi” arhīva)

Lilija Masteiko (Birzniece)

Dzimusi 1934. gada 15. janvārī. Beigusi Liepājas Pedagoģisko skolu. Strādājusi Sikšņu skolā no 1952. līdz 1954. gadam. Mācīja krievu valodu, ģeogrāfiju, fizikultūru, dziedāšanu un bija internāta audzinātāja. Aktīvākās Lilijas Birznieces skolnieces – Aija Kurzeme (Šķubure) un Arnolda Šmita māšas Valda un Aina.

Vēlāk pārcelta uz Rucavas vidusskolu. Skolotāja ļoti mīlēja teātri, kino. Spēlēja akordeonu, dziedāja Rucavas skolotāju ansambli, darbojās tautas deju kolektīvā.

Muzikāla ģimene – tēvs vadīja mandolīnu orķestri, brālis Haralds Birznieks – pirmā vijole operā.



Lilija Masteiko (Birzniece)
1952. gadā Sikšņu laikā

1953. gadā Rucavā duets ar skolotāju Ausmu Bērziņu.
Akordeonists skolnieks
Alfrēds Šperbergs.
Foto no personiskā arhīva



Česlavs Bura

Dzimis 1946. gadā. 19 gadus nodzīvo Dunikas pagasta Liepienu ciemā “Zemgaļos”, pēc laika atkal tur atgriežas un ir vēžu audzētavas uzraugs. Beidzis Jelgavas mūzikas skolu kā klarnetists, mācījies pie pedagoga Gunāra Ordellovskā. 31 gadu nostrādājis Kuldīgas mūzikas vidusskolā mācot pūšamos instrumentus. Sagatavojis 50 audzēkņus un starp tiem Liepājas simfoniskā orķestra mūziķis Mārcis Auziņš, kurš Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskolā māca mežragu, un Valērijs Šestilovskis, kurš Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskolā vada pūtēju orķestri “Liepāja”.

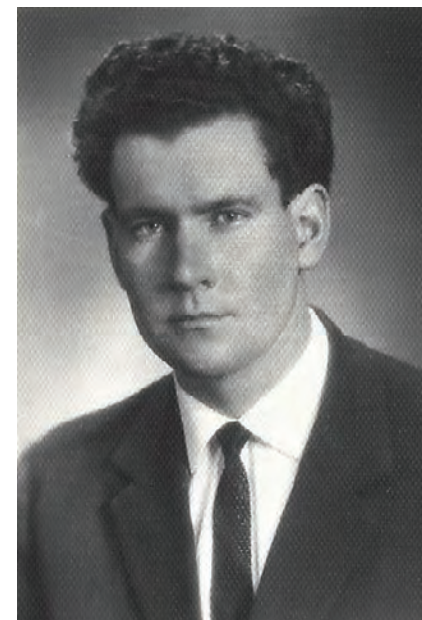
Česlavs Bura ar pūtēju orķestri piedalījies simtgades Dziesmu svētku skatē, iegūstot 2. vietu.



Augšējā bildē Česlavs Bura 1977. gada septembrī un pa labi 1978./1979. mācību gadā. Foto no personiskā arhīva

Pēteris Ziemelis

Dzimis 1938. gadā, mācījies Sikšņu pamatskolā, dienējis padomju armijā Ukrainā-tanku divīzijā. Kopš 2001. gada dziedājis Brocēnu vīru korī, ar ko piedalījies Dziesmu svētkos. Tagad dzied Liepājas vīru ansambli “Dziedonis” un pensionāru ansambli.



2016. gadā Liepājā Kungu ielas sētā. Aivaram 80 gadu jubileja. Otrajā rindā pirmais no kreisās Pēteris Ziemelis



2014. gada 6. jūlijā Renča dārzā Ventspilī ar ansambli “Dziedonis”
Otrais no kreisās Pēteris Ziemelis



2018. gada 4. maijā koncerts Medzē. Par godu pasākumam stāda ozolu.
Foto 99.–100. lpp. no personiskā arhīva

Maija Vajevska (Dejus)

Dzimusi 1980. gada 15. janvārī. 1994. gadā beidza Nīcas – Rucavas mūzikas skolas akordeona klasi. Vēlāk, mācoties LLU, pašmācības ceļā apguva ģitāras spēli. Dziedāja LLU sieviešu kori “Naktstaurēņi”. 2003. gadā pabeidza LLU un ieguva Ainavu arhitektes diplomu. 2004. gadā sāka strādāt Grobiņā firmā “Dārza stils” un iestājās Liepājas sieviešu kori “Aija” (diriģente Gunta Vite). 2006. gadā koris piedalījās Pasaules koru olimpiādē Pekinā un ieguva sudraba medaļu sieviešu koru grupā (skatīt foto no Maijas personiskā arhīva).





Golgātas baznīcas koris, 1945. vai 1946. gada vasara. No kreisās sēž Austra Brizga, Lidija Dejus (Brizga), Anna Dejus (Šneidere) – Maijas vecmamma, Lidija Brizga, Lidija Vīrāte, Anna Baliņa.

Stāv: Jēkābs Brizga, otrais un trēsais nezināms, Ženija, Janeks (kora vadītājs), Margrieta Kaže, Ilmārs Janeks, astotais nezināms, Anna Vīrāte, Jānis Šneiders, Frīdis Vīrāts (foto no Aijas Dejus personiskā arhīva)



Rucavas pūtēju orķestris.

Pirmajā rindā trešais no kreisās: Laimonis Dejus (Maijas tēvs) (foto no senlietu krātuves “Lauksargi” arhīva)

Nīcas mūzikas skolas mantojums Dunikas pagastā

Līdz ar Latvijas Trešo Atmodu, kad apkārt virmo Dziesmotā revolūcija, Baltijas ceļa pacēlums, paveras iespēja Nīcā veidot mūzikas skolu, lai bērnus no tuvējās apkārtnes jau no mazotnes profesionāli izglītotu instrumentu spēlē un vokālajā dziedāšanā. Divi jauni, izglītoti, ar degsmi un idejām apveltīti mūzikas pedagogi - Daina Jurga un Aldis Jurga sarunā ar tā brīža Liepājas mūzikas vidusskolas direktoru Agri Engelmani nospriež, ka Nīcā vajadzīga mūzikas skola. Šo ideju atbalsta arī padomju saimniecības “Nīcas” direktors Jānis Vilsons. gada 1. septembrī Nīcas pagastmājas, kultūras nama un vidusskolas telpās sāk darboties Liepājas Mūzikas vidusskolas mācību punkts ar 55 audzēkņiem Dainas Jurgas vadībā.

Bet ar 1990. gada 18. aprīļa Latvijas PSR Liepājas rajona tautas deputātu padomes izpildkomitejas lēmumu Nr. 43, “lai veicinātu bērnu estētisko un muzikālo audzināšanu” nolemj ar 1990. gada 15. augustu atvērt Nīcas Mūzikas skolu Nīcā ar filiāli Rucavā. Lūgums valsts saimniecībām “Nīca” un “Rucava” sniegt nepieciešamo finansiālo palīdzību, bet LMV palīdzēt nodrošināt skolu ar kvalificētiem pedagogiem. Kontroles funkcijas tiek nodotas Liepājas rajona Kultūras nodaļas vadītājam Ilgai Skābardei, bet par skolas direktoru izvēlēts Aldis Jurga.

Sākotnēji audzēkņi Nīcas Mūzikas skolā var apgūt klavierspēli, akordeona spēli, vijoles spēli, ģitāras spēli, kokles spēli, pūšaminstrumentus, vokālo dziedāšanu un mūzikas teorētiskos priekšmetus. Nīcas Mūzikas skolā mācās bērni no Nīcas, Rudes, Sikšņiem, Otaņķiem, Jūrmalciema, Bernātiem, Rucavas, Kalnišķiem, Liepājas.

Apbrīnojama ir Sikšņu vecāku apņēmība savas jaunās atvases padziļināti izglītot mūzikā. Tā ir apņēmība vairākas reizes nedēļā mērot 15 km zemes ceļu no Sikšņiem uz Nīcu vai no Sikšņiem uz Rucavu, vairākas stundas pavadīt gaidot, lai bērni varētu apgūt kāda mūzikas instrumenta spēli un mūzikas teorētiskos priekšmetus, koncertēt, piedalīties konkursos un dažādos pasākumos.

Jau 1992. gadā Nīcas Mūzikas skolu absolvē flautas spēles audzēkne Agnese Mame, bet gadu vēlāk vijoles klases audzēknis Renārs Juzups (skolotāja Dzintra Knospe), kurš turpina izglītoties mūzikā E. Melngaiļa Liepājas Mūzikas vidusskolā, pēc tam arī J. Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā, iegūstot arī mūzikas maģistra grādu. Renārs savā mūziķa karjerā bijis mūzikas pedagogs vairākās Liepājas puses vispārizglītojošajās skolās, pirmsskolas izglītības iestādēs, ilgstoši bijis arī Durbes sieviešu kora diriģents, dziedājis vairākos koros, ansambļos, ir Liepājas kora “Laiks” kormeistars.

1994. gadā Nīcas Mūzikas skolas Rucavas mācību punktu absolvē akordeona spēles audzēkne Maija Dejus (Vajevska), bet 2020. gadā savas gaitas mūzikas skolā uzsāk viņas meita Līva Vajevska, lai apgūtu ģitāras spēli Nīcā, bet mūzikas teorētiskos priekšmetus Rucavā. 1994. gadā Nīcas Mūzikas skolas Rucavas mācību punktu absolvē arī Inga Rozentāle, kas blokflautu mācījās spēlēt pie skolotājas Lienas Trumpikas.

Santa Krīgena Nīcas Mūzikas skolas Rucavas mācību punktu absolvē 1996. gadā kā akordeona spēles audzēkne pie skolotājas Intas Jaunciemas.

Spilgti atmiņā iespiedies 1999. gada izlaidums, kad skolu absolvēja divas klavierspēles audzēknes un viena no tām Anda Rozentāle no Sikšņiem. Izlaidums notika Valda Vikmaņa mājās Pērkonē ar salonmūzikas koncertu un maestro V. Vikmaņa siltiem ceļa vārdiem absolventēm, kas ir labs atspēriens gan jaunajam mūziķim izaugsmei, gan skolotāju ieguldītā darba novērtējums.

No 2000. gada septembra līdz 2013. gada augustam skolu vada direktore Ilze Rītiņa. Šajā laikā skola iegūst profesionālas ievirzes izglītības iestādes statusu, izejot vairākas akreditācijas.

2004. gada septembrī klavierspēles sagatavošanas klasē mācības uzsāk maza, ņipra Sikšņu meitene Viktorija Lieķe ar ļoti skanīgu balsi. Mācību laikā mūzikas skolā līdz 2013. gadam, kad Viktorija absolvē skolotājas Selvijas Ozolas (Rabuško) klavierspēles klasi, meitene ar panākumiem, spilgti uzstājas koncertos, konkursos gan kā jaunā pianiste, gan kā

soliste mūzikas skolas korī, gan kā koncertmeistare dažādos kolektīvās muzicēšanas ansambļos.

No 2006. gada līdz 2012. gadam Nīcas Mūzikas skolā mācās Sikšņu zēns Raitis Graudužis saņemot apliecinību par profesionālās ievirzes izglītības apguvi akordeona spēlē. Aktīvā, nenogurstošā akordeona spēles skolotāja Linda Rozentāle iesaista Raiti dažādos kolektīvās muzicēšanas sastāvos, ar kuriem tiek muzicēts Nīcā, Rudē, Sikšņos, Rucavā, Liepājā, Aizputē u.c.

Nīcas Mūzikas skolas audzēkņi un pedagogi ar koncertiem uzstājās Sikšņu pamatskolā, tādejādi rosinot bērnu interesi par muzicēšanu un iespējām apgūt kāda mūzikas instrumenta spēli Nīcas Mūzikas skolā.

2013. gada augustā Nīcas Mūzikas skolas vadīšanai kolektīvs no sava vidus iesaka ilggadēju kolēģi, klavierspēles skolotāju Dinu Sleži. Direktores uzstādījums ir veidot skolu ar augstas kvalitātes profesionālās ievirzes izglītības saturu, rezultātiem un audzēkņu sasniegumiem savu talantu veidošanā, kuru atpazīst Latvijā un ārpus tās robežām, ar saliedētu, profesionālu kolektīvu, kas pilnveido savu profesionālo kompetenci, veidot labu sadarbību ar dažādu jomu sadarbības partneriem.

2017. gadā Nīcas Mūzikas skolā uzsāk mācības četri Dunikas pagasta bērni Terēze Knube – flautas spēlē, Emīls Knubis – saksofona spēlē, Monta Amanda Mihailova – akordeona spēlē, Sanija Marta Mihailova – ģitāras spēlē. Prieks par tik talantīgiem, ieinteresētiem, darbaspējīgiem audzēkņiem un atbalstošiem vecākiem.

Priecē Emīla Knubja (skolotāja Dita Sproģe) panākumi Pūšaminstrumentu spēles audzēkņu valsts konkursa II kārtā – iegūta III vieta, tāpat Emīls ar panākumiem piedalās dažāda mēroga pūtēju un kolektīvās muzicēšanas konkursos. Nu jau kopš 2019. gada Emīls ir Profesionālās izglītības kompetences centra Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskolas audzēknis populārās uz džeza mūzikas programmā, spēlē bigbandā, kurā pasniedzējs Deniss Paškevičs nereti Emīlam uztic solista partijas. Emīls mīl savu instrumentu saksofonu un vingrinās tā

spēlē katru dienu daudzas stundas, lai izaugtu par patiesi profesionālu mūziķi.

Panākumi konkursos ir arī akordeonistei Montai Amandai Mihailovai. 2020. gadā Monta attālināti, iesūtot video priekšnesumu, piedalījās II Starptautiskajā instrumentālās mūzikas konkursā Kazahstānā iegūstot I pakāpes laureāta diplomu kā soliste, bet instrumentālo ansambļu grupā kopā ar akordeonisti Līgu Beņuši, kura mācības Nīcas Mūzikas skolas akordeona klasē uzsāka 2018. gadā, izcīnīja Grand Prix. Meitenes akordeona ansambli spēlē kopā ar azartu, viņas iedvesmo skolotāja Kristīne Braže. I pakāpes laureātu diplomu meitenes ieguva arī attālinātajā konkursā “Zvaigžņu piramīda” Baltkrievijā, Minskā. Līga Beņušē ieguvusi arī III vietu akordeona spēles audzēkņu valsts konkursa II kārtā.

Emīlam, Montai, Sanijai, Līgai bija iespēja Nīcas Mūzikas skolas kolektīva sastāvā 2018. gadā piedalīties folkloras festivālā Prāgā, kur audzēkņi kopā ar pedagogiem gan muzicēja kapelā, gan dziedāja kurzemnieku tautas dziesmas, gan izdejoja Kurzemes tradicionālos dančus, iepazīna citu tautu folkloras tradīcijas, vēstures un kultūras pieminekļus. Šie audzēkņi aktīvi koncertējuši visos mūzikas skolas organizētajos pasākumos un koncertos.

Nīcas Mūzikas skolā no 2016. gada mūzikas instrumentu spēli un vokālo dziedāšanu izglītības programmā “Mūzika” var apgūt arī pieaugušie. Vairākus gadus reizi vai divas nedēļā mērojot ceļu uz Nīcu no Dunikas, lai īstenotu savu bērnības sapni spēlēt klavieres, īstenoja Laima Veidemane. Viņu atbalstīja visa ģimene, kas allaž pilnā sastāvā ieradās uz ikgadējiem Ziemassvētku un pavasara koncertiem.

Dina Sleže,
Nīcas mūzikas skolas direktore



Nīcas Mūzikas skolas audzēkņi ieskandina Nīcas novada svētkus 2019 ar programmu Tautasdziesma manai Latvijai



Nīcas Mūzikas skolas 30 gadu jubilejas koncerts Rucavā, radošās darbnīcas “Ligate” pagalmā 2020. gada 31. augustā



Emīls Knubis spēlē saksofonu. Beidzis Nīcas mūzikas skolu. Studē Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskolā džeza nodaļā



Nīcas Mūzikas skolas akordeona spēles audzēknes Monta Amanda Mihailova un Līga Benuše Dienvidkurzemes mūzikas skolu akordeona spēles audzēkņu koporķestri, PIKC Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskolā.

Foto 107.–108. lpp. no Nīcas mūzikas skolas arhīva

Raitis Graudužis

Dzimis 1996. gada 5. februārī. Raitis beidzis Sikšņu deviņgadīgo skolu, Nīcas mūzikas skolas akordeona klasi, Liepājas valsts tehnikumu. Darbojies Sikšņu folkloras kopā “Bimbali”.

Piedalījies Liepājas muzikālajā konkursā “DO-RE-MI”:

2005. gada 5. martā – solists;

2006.gada 18. martā – solists;

2009. gada 27. februārī Nīcas mūzikas skolas konkursā 3. vieta akordeona spēlē.



Nīcas Mūzikas skolas audzēknis Raitis Graudužis (foto no personiskā arhīva)



Patrīcija Andrejeva

Esmu dzimusi 2007. gada 9. februārī. Ar mūziku nodarbojos kopš 2 gadu vecuma, kad bērnu dārzā sāku dziedāt un dejot tautas dejas. Mācības turpināju Kalētu mūzikas un mākslas pamatskolā. Tagad spēlēju oboju un klavieres. Tā jau esmu tikusi pamatskolā līdz 8. klasei, un mūzikas skolā 6. klasē. Visus šos gadus dziedu ansambļos un 6 gadus mūzikas skolas korī. Gadu gāju Liepājas pūtēju orķestrī "Liepāja". 4 gadus piedalos Lejaskurzemes kamerorķestrī. Katru gadu kopš mūzikas skolas 2. klases piedalos nometnē "Prieks mājō mūzikā". Atmiņā ir palicis spēlējot ar orķestri 16. Ikara svētkos ar Maestro Raimonu Paulu, Ditu Lūriņu, Daumantu Kalniņu, Mārtiņu Eglienu, citiem korjiem un dalībniekiem. Kā arī ļoti laba pieredze bija koncertā spēlēt solo visa orķestra priekšā.



Foto no Patrīcijas personiskā fotoalbuma



Dunicnieki orķestros un ansambļos



Dunikas-Sikšņu pūtēju orķestris



Sikšņu stīgu orķestris.
Pirmajā rindā trešais no kreisās Jānis Putris
Otrajā rindā pirmais no kreisās Jānis Dižgalvis

Dunika.lv



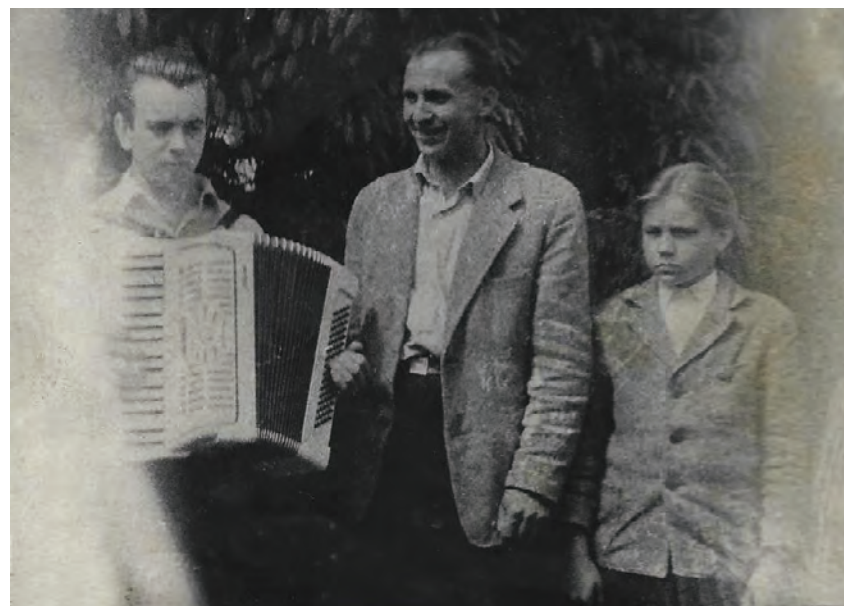
Mūziķis autodidakts, jauktā kora diriģents un stīgu orķestra vadītājs, kā arī talantīgs fotogrāfs, prasmīgs skroderis un bibliotekārs Jānis Dižgalvis



Viru koris Jāņa Dižgalvja vadībā, kurā dziedāja Rūdolfs Laipnieks, Klāvs Ozols, Jānis Putra, Jānis Laipnieks, Žanis Kalējs



Pūtēju orķestris.
Pirmais no kreisās: Aleksandrs Janeks, Arvīds Slamsts, Jēkabs Cērps, Klāvs Brizga.
Otrajā rindā no kreisās: otrais Jēkabs Brizga, Alfrēds Siklis, Jānis Pumpurs



No kreisās: Ēriks Jakubovskis, Irinejs Ivanovs, Ilmārs Kundziņš



1938. gada 1. maijā kāzas "Liepās". Priekšplānā kāzu muzikanti



Priekšā kāzu muzikanti – pirmais no kreisās Jānis Putris, otrais Jānis Laipnieks



No kreisās: Arvīds Slamsts, Tāļivaldis Kundziņš, Ilmārs Kundziņš, Harijs Muižnieks. Aizmugurē no kreisās: Miķelis Rolis, Vilnis Cvibelis



Kāzu muzikanti. No kreisās: Imants Pričins, Aivars Vitols, Ģirnis



Apvienotais skolas un ciema orķestris. Pie bungām Tālivaldis Kundziņš, ar akordeonu Jānis Blauzde.

Foto 111.–116. lpp. no senlietu krātuves “Lauksargi” arhīva



Vokāli instrumentālā ansambļa sastāvs.

No kreisās: Andrejs Valdmanis, Inita Reinholde, Ēriks Hermanis, Elmārs Klucis (foto no Valdmaņu ģimenes arhīva)

Vokāli instrumentālais ansamblis 1990. gados

Elmārs Klucis – ģitāra, balss
 Andrejs Valdmanis – bungas
 Inita Reinholde – akordeons
 Ēriks Gelmanis – ģitāra
 Marts Šnipkis – ģitāra, balss
 Ēriks Hermanis – ģitāra
 Linards Indriekus
 Zigis Reijeris – ģitāra
 Landra Valdmane – klavieres

Ansamblis pastāvēja 8 gadus.

Dunikas dīdžeji

Jānis Tiļugs
 Andris Kvāšis

Bārtas dīdžeji (bieži viesi Dunikas pagastā)

Ainārs Baltais
 Aivars Janeks
 Armands Janeks
 Guntis Rukuts

SABIEDRISKĀS DZĪVES CENTRI

Estrāde Brūnu birzī

Kultūras vēsturnieki teic, ka tieši no mums- toreiz Krievijas impērijas Baltijas provincēm- ir aizsākusies tradīcija parkos un dārzos celt vasaras teātrus, sauktus arī par estrādēm. Lai nu kā tur nebūtu, bet Dunikas pagastā tāda arī ir- Brūnu birzī. Varbūt tai nav tik tālas slavas, kā Liepājas estrādei “Pūt, vējiņi!”. Varbūt to neapvij tādi teiksmaini un nostalgiski stāsti, kā Pļaviņu HES celtniecības procesā pa daļai appludināto Oliņkalna estrādi. Taču tā te ir- pašiem savējā.

1985. gada 3. septembrī toreizējais Liepājas rajona laikraksts “Leņina Ceļš” rakstīja par estrādes atjaunošanu: “Pagājušajā gadā topošajā ciema atpūtas parkā- Brūnu birzī- no kaltiem akmeņiem uzcēla jaunu estrādi ar krāsainu jumtu, dejas grīdu un soliem. Jumts paredzēts visai celtnei un tādā kārtā izveidosies īsta koncertzāle lauku apstākļos, kas būs piemērota teātra izrādēm, bet it sevišķi muzikāliem priekšnesumiem.”

1973. gada 29. maija “Leņina Ceļa” numurā ievietots Sikšņu astoņgadīgās skolas 5. klases audzēknes Sarmītes Saldnieces raksts par Pionieru dienas svinībām Brūnu birzī. Ciemos bijuši atbraukuši pionieri no Kretingas rajona Lietuvā. Uzstājies skolas koris un meiteņu ansamblis, arī 1.- 4. klašu deju kolektīvs. Brūnu birzī noticis “Draudzības valsis”.

1969. gada 28. augustā Brūnu birzī noticis kolhozu “Nākotne”; “Uzvara” un “Padomju Latvija” kārtības sargu atpūtas vakars. Ar goda rakstiem apbalvoti kārtības sargi A. Rusiņš; P. Barčs; P. Sungalis; M. Rolis; K. Ozols; I. Ivanovs un E. Kavalieris.

Estrādē notikušas dejas un brīvdabas izrādes, tuvus un tālus ceļus šurp

mērojuši pazīstami un ne tik pazīstami mākslinieki, uzstājušies savējie un viesi. Tur bijuši pat galdi saklāti un notikušas jautras kolhoza balles.

Teātrim Dunikā ir senas tradīcijas, kas iznestas cauri laikmetiem un varām. 1940. gada pavasarī- tātad, pavisam īsi pirms Baigās vasaras notikumiem- brīvdabas izrādes iestudējuši Dunikas aizsargi. Nav gan zināms, vai viņi tās paspēja arī parādīt publikai; taču brīvdabas izrāžu jaukās tradīcijas, kad izrādi nevarēja “noraut” nekādi laika apstākļi, Dunikā palika arī padomju varas gados.

Kara gados Lietuvā, Būtiņģē nodibināta tur dzīvojošo latviešu teātra kopa. 1943. gada pavasarī Būtiņģes latvieši ar brīvdabas izrādi (nav gan norādīts, kādu) ieradušies priecēt Dunikas skatītājus.

Arī zaļumballes tradīcijas dunicnieki- lustīgi dziedātāji un dancotāji- kopuši jau izsenis. 1929. gada augustā laikraksts “Jaunais Rīts” rakstīja tā: “Dunikas Patērētāju biedrība sarīkoja svētdien, 28. jūlijā š. g., kooperācijas propagandas dienu ar zaļumballi. Svētkus atklāja Dunikas Patērētāju biedrības priekšnieks Tamuža kungs, pēc tam dalībnieku gājiens zem valsts un kooperācijas karogiem devās uz zaļumballes vietu. Bērniem tika sarīkotas rotaļas, bet pieaugušie pulcējās laukumā noklausīties referātus. Runāja Kurzemes Lauksaimnieku biedrību savienības agronoms R. Goldmanis.”

Padomju Savienībā vasarās apkārt braukāja smagās mašīnas ar brīvdabas kino rādīšanas iekārtām un šī rādīšana nereti arī notika brīvdabas estrādēs. 1948. gada vasarā Dunikas pagasta iedzīvotāji bija uzrakstījuši sašutuma pilnu vēstuli pat uz republikānisko laikrakstu “Cīņa” ar niknu jautājumu, kāpēc ceļojošā kino mašīna pie viņiem sen nav iegriezusies.

Tā Brūnu birzī ir bijusi- un arī mūsdienās joprojām ir- savdabīgs brīvdabas kultūras centrs Dunikas pagastā.

Kristīne Jākabsone,
kultūrvēstures pētniece

Dunika.lv



Pirmie Ligo svētki Brūnu birzī



Svētku gājiens uz Brūnu birzi



Direktors Jānis Vesibuks atklāj Bērnu svētkus Brūnu birzī



Deju kolektīvs dejo Bērnu svētkos Brūnu birzī



Deju kolektīvs uzstājas Brūnu birzī



Draudzības dejas ar Bārtas pionieriem



Sikšņu skolas skolnieki raitā deju solī Brūnu birzī



Kolhoza "Uzvara" jubilejas svinībās Brūnu birzī



Kolhoza "Uzvara" jubilejas svinībās Brūnu birzī



Mazie Bērņības svētku gaviļņieki Brūnu birzī sveic Almu Roli un klhoza "Uzvara" priekšsēdētāju Jāni Stungu.
Foto 120.-124. lpp. no senlietu krātuves "Lauksargi" arhīva



Brūnu birzs baskāju taka "Sajūtu birzs" un fonā atpūtas zona 2021. gada 11. maijā



Estrāde Brūnu birzī 2021. gada 11. maijā
Foto: Samanta Kalēja

Brūnu birzs lielākie kultūras pasākumi no 2004. līdz 2018. gadam

Brūnu birzs savus ciemiņus sagaida vasaras sezonā. Vislielākie svētki, protams, Līgo. Tie ir ikgadējie svētki daudzu gadu garumā. Svinētas Lieldienas, atjaunotas Bērņības svētku svinības, spēlēts teātris, sniegti koncerti, aizvadīti Dunikas pagasta svētki, spēlētas arī zaļumballes utt.

2004. gads

Līgo vakars 23. jūnijā.

Koncerts ar pagasta līnijdejojājiem – gan bērnu grupa, gan pieaugušie. Vokāli instrumentālais kvartets “Sonus”. Dejas ar “Talalass” muzikantiem no Liepājas.

Dunikas pagasta 85. gadu jubilejas svinības 24. jūlijā.

Pasākumi visām paaudzēm notiek visas dienas garumā. Brūnu birzī svinīgais koncerts sākas plkst. 19:00. Dzied Bārtas, Kalētu, Medzes un Dunikas pašdarbnieki. Ar goda rakstiem tiek sveikti bijušie, esošie pagasta darbinieki, sponsori, pasākuma organizatori. Pirmo reizi izskan pagasta himna ar Astras Rancānes tekstu un Renāra Juzupa mūziku. Kā izskaņa koncertam gaisā tiek palaisti 15 pasta baloži. Balle kopā ar “Brenču muzikantiem” no Iecavas.

Zaļumballe 21. augustā.

Balle kopā ar muzikantiem Martu un Zigi.

2005. gads

Līgo vakars 23. jūnijā.

Līgo koncerta apmeklētājus sagaida Dunikas pagasta priekšsēdētājs Andis Rolis ar kundzi Ditu Roli, pasniedzot sieru un alu. Vakara programmā – pagasta priekšsēdētāja Anda Roļa apsveikums, Show Dance deju grupa sniedz priekšnesumu, tiek sveikti pagasta vidusskolu, arodskolu, augstskolu absolventi, sveikti arī sakoptāko sētu īpašnieki un tiek izrādīta pagasta pašdarbnieku iestudētā J. Paleviča luga “Preilenīte”.

Par deju mūziku atbildīgs muzikants Marts Šnipkis.

2006. gads

Līgo vakars 23. jūnijā.

Kā iepriekšējos svētkos, viesus sagaida Dunikas pagasta priekšsēdētājs Andis Rolis ar kundzi. Koncertu sniedz vokāli instrumentālais kvartets “Sonus”, pagasta padomes priekšsēdētāja runa, Dunikas pagasta amatiereteātris uzstājas ar Astras Rancānes lugu “Vistas cepetis”. Jāņu ugunskurs un balle var sākties ar muzikantu Martu.

Bijušo kolhoznieku saiets 29. jūlijā.

Pasākuma vieta noformēta ar planšetēm, uz kurām izvietotas fotogrāfijas ar kolhoznieku dzīves ainām. Pasākuma programmā – vēsturiski fakti un atskats kolhoza laikos no tā pirmsākumiem līdz likvidācijai. Pagasta priekšsēdētāja Anda Roļa uzruna. Kalētu vīru vokālā ansambļa muzikāli priekšnesumi. Dunikas pagasta amatiereteātra izrāde Astras Rancānes speciāli pasākumam uzrakstītai lugai “Kolhoznieku balle”. Dejas spēlē “Brenču muzikanti”.

Bārtavas sporta dienas ietvaros sportistu balle 19. augustā.

Spēlē duets “Amors” no Tadaikiem.

2007. gads

Līgo vakars 23. jūnijā.

Tiek izrādīta Astras Rancānes luga “Nu, riktīgs seriāls”.

14. jūlijā Liepājas rajona amatiereteātru svētki Dunikā.

2008. gads

Līgo vakars 23. jūnijā.

Sirsnīga svētku vakara viesu sagaidīšana, pagasta priekšsēdētāja runa. Tiek sveiktas Līgas, konkursa “Ūdens tavā sētā” veiksminieki. Dunikas amatiereteātris izrāda K. Ieviņa lugu “Putras Pētera precības” kopā ar Gaviezes vidējās paaudzes deju kolektīvu un mūziķi Renāru. Balli spēlēja Marts.

Koncerts 24. augustā.

“Precies ar zvaigzni” piedalās Zigurds Neimanis, Dainis Porgants un duets “Sandra”.

2009. gads – esam daļa no Rucavas novada

Līgo vakars 23. jūnijā.

Kā jau katru gadu, līgotāju sagaidīšana ar sieru un alu. Svētku apsveikumi. Tiek sveikti māju uzrakstu, nosaukumu nominanti. Dunikas amatiereteātris izrāda Rutku Tēva lugu “Sirds draugs Kārlis”. Arī pie šīs izrādes piedalās Gaviezes vidējās paaudzes deju kolektīvs ar lustīgām dejām. Dejas spēlē Marts Šnipkis.

Koncerts 31. jūlijā.

Rucavas svētku ietvaros Brūnu birzī notiek Vīnes folkgrupas koncerts. Pēc koncerta kopīga sadancošana ar pasākuma apmeklētājiem un Rucavas kapelu. Siers, alus, zupa.

2010. gads

Lieldienas 5. aprīlī.

Lieldienu pasākums kopā ar Rucavas etnogrāfisko ansambli Staņislavas Skudiķes vadībā. Ciemos ar Lieldienu izrādi Liepājas Bērnu un Jauniešu centra bērni.

Līgo vakars 23. jūnijā.

Sveiciens no Rucavas novada vadības. Dunikas amatiereteātris izrāda Aivara Bankas lugu “Barona Bundula atgriešanās”. Dejas Marta Šnipka pārziņā.

2011. gads

Lieldienas mazajiem bērniem 25. aprīlī.

Līgo vakars 23. jūnijā.

Sagaidīti ar sieru, pīrādziņiem un alu, ko sūta Rucavas novada dome. Svētku runu saka Dunikas pagasta pārvaldes vadītājs Jānis Vidējais. Tiek sveikti māju saimnieki, kuru teritorijā ir balto stārķu ligzdas. Izpalika

lielā Līgo luga, toties varēja vērot skeču Sikšņu pamatskolas 4. klases izpildījumā. Dejas jau ceturto Līgo svētkus pēc kārtas spēlēja Marts Šnipkis.

Zaļumballe 27. augustā.

“Vasarai aizejot” balles dejas uzticētas spēlēt duetam “Tomēr jāpadomā”.

2012. gads

Līgo vakars 23. jūnijā.

Līgo vakara danču mūziku nodrošina Zigmārs Miemis un Co.

Atjaunotie svētki 28. jūlijā.

Atjaunojam Bērniības svētku tradīcijas. Priekšnesumus bērniem, viņu vecākiem, krustvecākiem un viesiem sniedza Nīcas mūzikas skolas audzēknes Nikola Paula Stase un Justīne Siksa.

2013. gads

Līgo svētki 23. jūnijā.

Dunikas amatiereteātris izrāda Aivara Bankas lugu “Sausā lapa”. Līgo balli spēle Jānis Šteinbergs.

2014. gads

Līgo svētki 23. jūnijā.

Dunikas amatiereteātris ar Andra Niedzvieža lugu “Pacelt vabolīti”. Mūzika – Renārs Juzups.

9. augustā Dunikas pagastam 95. gadi.

Dienas garumā dažādi pasākumi visām vecuma grupām. Pirmo reizi svētku gājiens, kurā piedalās visas pagastā esošās iestādes – Sikšņu pamatskolas skolēni un pedagogi, ambulances kolektīvs, pasta esošie un bijušie darbinieki, veikala kolektīvs, Dunikas pagasta pārvaldes darbinieki, bērnodārza kolektīvs. Piedalās arī pagasta sportisti, zemnieki, jaunieši – moto cienītāji utt. Gājiens noslēdzās Brūnu birzī, kur sākās svinīgais pasākums par godu Dunikas pagasta jubilejai.

Svētku runas, apsveikumi, bijušo pagasta veču godināšana. Koncertā

pedalijās Bārtas sieviešu vokālais ansamblis, Rucavas etnogrāfiskais ansamblis, līnijdeju dejojotājas no Otaņķiem. Patrīcija Ance Ošeniece un Kristiāna Mame sniedza priekšnesumu. Muzikālajai notij pieskārs arī Renārs Juzups. Koncerta izskaņā balonu salūts, kūka un kafija. Svētku balli spēlēja “Zvaigžņu lietus”.

2015. gads

Koncerts 21. jūnijā.

Līgo svētku koncerts “Svētki vasarai” šoreiz saulgriežu vakarā. Ciemiņi no Durbes. Priece Durbes novada vīru vokālais ansamblis, Durbes vidējās paaudzes deju kolektīvs “Lindale”. Kā arī Dunikas amatiereteātris ar Aivara Bankas lugu “Meitiņa”.

Līgo balle 23. jūnijā. Spēlē Dunikas muzikanti.

2016. gads

Šajā gadā estrādei mainīts jumts.

Līgo vakars 23. jūnijā.

Dunikas amatiereteātris izrāda A. Grīnieces “Līgošanas nerātnības”. Un ar deju mūziku priecē muzikālā apvienība “Orions”.

Izrāde 26. augustā.

Birzī ar izrādi Rucavas amatiereteātris ar B. Juhņeviča lugu “Ak, šī jaukā lauku dzīve”.

2017. gads

Līgo vakars 23. jūnijā tikai ar balli kopā ar Rucavas muzikantiem.

Rucavas novada svētki 3. augustā.

Dunikas diena Rucavas novada svētku ietvaros “Kriksītis novada svētku sajūtas”.

Ļoti lietaina diena, bet tas netraucēja sanākušajiem baudīt pasākumu. Brūnu birzs bija saposta svētku rotā. Izveidota mazā Sajūtu taka. Varēja apmeklēt radošās darbnīcas – siet sieru, veidot sapņu ķērājus, iepazīt grozu pīšanas mākslu. Koncertā uzstājās Rucavas pamatskolas folkloras

kopa “Ķocītis” Lienas Trumpikas vadībā. Savus deju soļus izrādīja Dunikas moderno deju meiteņu grupa “Aurum”. Ar viesizrādi “Dūdene zin” ciemos Dubeņu amatiereteātris.

2018. gads

Līgo vakars 22. jūnijā.

Svētku programmā Kalvenes kultūras nama dramatiskā teātra kolektīva “Nebēda” izrāde “Dūdene zin” (autors Andris Niedzviezdis) un Rucavas novada vidējās paaudzes deju kolektīvs “Saksinis” ar jautriem dančiem. Vakara balle grupas “Melnraksts” pavadībā.

Dace Ošeniece,

Dunikas pagasta tautas nama vadītāja
no 2004. līdz 2018. gadam

Bibliotēkas, bibliotekāri un tautas nama vadītāji Sikšņos un Dunikā

Sikšņos: “Dangās” – Jānis Dižgalvis, “Aškājos” – Alfrēds Sīklis, “Vārpās” (kalhoza kantoris) – Alma Role, “Grantskalniņos” – Gunta Leja, “Ziediņos” (ciema padome) no 1968. gada – Biruta Ozola (no 1967. gada augusta līdz 1971. gada septembrim), pagastmājā – Anita Breimšmite, Rasma Juzupa (50 darba gadi nostrādāti, un turpina arī šobrīd).

Dunikā: Dunikas skola – Dzintra Bodniece, Dzidra Barča, Aija Aškāja.

Tautas nama vadītāji: Alma Role, Marta Mame (Laugale), Anna Upmale, Ārija Blauzde, Lidija Streleviča, Astrīda Kasperaviča, Astra Rancāne, Inese Brasaite, Ausma Padalka, Dace Ziemele, Inta Mame, Renārs Juzups, Dace Ošeniece, Landra Valdmane.

Atmiņas par Lukāžu vējdzirnavām

Būvētas 1830. gadā. Būvējis Lukāžis un piederējušas arī viņam, tāpēc tā arī sauc – Lukāža dzirnavas. No paaudzes uz paaudzi klist nostāsti, ka par atrastu naudu uzceltas. Tad tas ir bijis pamatīgs žūksnis, ja tajā laikā var uzcelt tādas dzirnavas! Pamatos milzīgi laukakmeņi, speciāli lieti zobrati no metāla, spārniem un malšanas mehānismiem. Cik maksāja malšana, kādus miltus mala, kas brauca malt un no kurienes, tas nav zināms. Spārni bija uz rietumu pusi, jo mums valdošais vējš pūš galvenokārt no rietumiem.

Nav skaidru ziņu, vai Otrā pasaules kara laikā bija cietušas vai izpostītas, vai kā citādi bojātas. Bet, sākoties kolhoza laikiem, tur tika samalti milti visiem kolhoza lopiem un arī privāto vienai govij un sivēnam, kā tajos laikos drīkstēja būt. Dzirnavu pārzinis un melderis bija Laivinieks (vārdu nezinu), viņam bija meita Ināra. Viņš esot bijis ļoti atbildīgs, kārtīgs un dzirnavas uzturējis labā kārtībā. Esot arī kapinājis dzirnakmeņus. Kā to dara un kāpēc to darīja, ir tikai nojausma.

Viņam bija brilles, tās bija ar miltu putekļiem noputējušas. Viņš ar iekškiem izberza divus pleķīšus, lai varētu redzēt. Pats noputējis balts, brillēs divi caurumi redzēšanai, dzirnavu troksnis, bija jārunā skaļi, un man bija no viņa bail. Atceros to, jo vienreiz mani tēvs paņēma līdzī uz dzirnavām, tikai neatceros vai malām miltus vai tāpat parādīt dzirnavas. Vēl bija šauras koka kāpnītes apkārt dzirnavu iekšpusē, vidū bija striķis, tur pieāķēja maisu un uzvilka augšā, lūkas durvis vien noklabēja. Tad vēl bija spārni, bet iespējams, ka dzirnavas darbināja jau ar elektriskiem motoriem. Tas varēja būt ap 1960.– 1961. gadu. Tādas manas atmiņas par tā laika dzirnavām.

Kad kolhozu lopiem sāka izbarot kombinēto barību, tās bija visu vietējo dzirnavu ēras beigas. Dzirnavās bija klusums, tikai peles un baloži dzīvoja pa visiem stāviem...

Padomju varas laikos bija modes lieta katrā kolhozā un sovhozā būt kaut kam tādām, kas izcēla to uz pārējo fona. Vai tas bija kāds konservu

cehs, vai alus darītava, vai somu pirts. Somu pirtis cēla tajās vietās, kur bija upes vai ezers. Vai vienkārši skaista vieta. Somu pirtis satikās vietējās varas pārstāvji ar lieliem priekšniekiem, kur tika nokārtoti saimnieciski izdevīgi darījumi, amatu piešķiršana. Tad nu to visu nomazgāja, apmazgāja, ēda, dzēra, dancoja un ballējās līdz rīta gaismai....Kā teikt, panāca vairāk un labāk, nekā rakstot iesniegumu visādām komitejām un valdes sēdēm.

Mūsu kolhozā “Uzvara” nebija tādas vietas un telpas, kur cilvēki varētu skaisti nosvinēt nozīmīgus svētkus. Dzimšanas dienas, kāzas, radu saietus svinēja citur vai mājas apstākļos. Iespējams, ka tas arī bija tas apstāklis, kas toreizējam kolhoza priekšsētājam Jānim Stungam lika ierosināt atjaunot dzirnavas kā atpūtas vietu. Tagad to sauktu par traku ideju, jo atjaunošana maksā vairāk nekā uzcelt jaunu ēku. Tagad jau vairs skaidri neviens neatceras, kā to visu varēja nokārtot dokumentāli, kā varēja grāmatvedību sakārtot, lai viss būtu likumīgi un neviens nesēdētu cietumā. Nav arī skaidri zināms, kā un kas izplānoja telpu izkārtojumu dzirnavās, jo nav jau vairs to cilvēku, kas bija ar to cieši saistīti. Daudz darba padarīja kolhoza būvbrigādes vīri ar Aivaru Rancānu, kā atbildīgo par būves lietām kolhozā. Nav skaidru ziņu, kas izgatavoja galdus, kāpnes. Vai tas bija kāds no vietējiem vīriem, vai kāds galdnieks no Lietuvas. Tas stils, kādā izgatavoti, ir raksturīgs lietuviešu krogjiem un atpūtas vietām. Arī drēbju pakarināmais bija izgatavots no ratu riteņa un pakarināts pie griestiem, tādi ir un bija mums tuvajā kaimiņzemē.

Traukus gādāja paši. Kolhoza sagādnieks bija Žanis Stangevics, kam bija pazišanās plašās veikalnieku aprindās. Kādā no valdes sēdēm viņš esot atskaitījies par sagādātajām visāda lieluma glāzēm. Ar piebildi, ka nav sadabūjis šādas tādas glāzes, bet ar zelta kanti, ko atkārtojis divas reizes. Arī šķīvjus bija grūti dabūt uzreiz lielu daudzumu, tos brauca uz noliktavām pirkt Stangevics ar Malvīni Brumani, kura bija nozīmēta par dzirnavu saimnieci. Aizkari un galdauti bija Malvīnas sašūti ar rokas šujmašīnu. Bija divi komplekti galdauti. Pirmajā vakarā klāja lina ar baltu kokvilnas mežģīni pa vidu, otrajā dienā zili balti rūtoti. Viņa atceras, ka

mūsu veikalos nav bijis lina audums dreļļa rakstā nopērkams, tad pēc tā brauca uz Klaipēdu. Aizkarus, dvieļus, nažus, karotes, pannas, katlus nopirka Liepājā, Skodā un Palangā. Tādas sagādāšanas lietas prasa daudz laika, jāredz kā trauki izskatīsies uz galda, jāreķina arī rezerves, jo trauki plīst. Arī gultas veļu vajadzēja, jo trešajā stāvā bija istabas, kur varēja nakšņot vai arī kāds ļoti saguris svinētājs atgūt skaidro prātu.

Pirmajā stāvā bija baseins un pirts, bet baseins bija sanācis brāķis, jo ūdens tajā neturējās. Pirti varēja pasēdēt, tā darbojās ar elektrību. Vēl tur bija virtuve, kur varēja gatavot ēdienu uz vietas, bija gāzes plītis, ledusskapis, mazgāja traukus. Blakus virtuvei bija telpa, kur glabājās trauki. Varēja atvest jau savu sagatavoto cienastu un uzservēt uz šķīvjiem. Un visus traukus, ēdienus vajadzēja sanest otrajā stāvā uz galdiem. Pēc tam atkal visus nonest lejā... Bija reizes, kad piektdienas vakarā jau sāka ballēties, sestdienas rītā beidza, sestdienas jau nākošie brauca. Visam vajadzēja būt kārtībā, iztīrītam, galdiem saklātiem. Pirmajā stāvā bija arī tualetes.

Otrajā stāvā bija galdi izkārtoti aplī, arī vidū bija galds apkārt balsta stabam. Apmēram ap 60 cilvēkiem varēja vienā reizē ballēties. Ir svinētas kāzas, dzimšanas dienas gan parastas, gan apaļas un nozīmīgas. Visi mehānizatori, šoferi, slaucējas, speciālisti ir izdancojušies, dziedājuši līdz rīta gaismai. Sievām bija iemesls braukt pirkt vīriem jaunus kreklus, kurpes, pašām jaunas kleitas, uztaisīt frizūras pie Mairas Staltas vecajā kantorī. Ja pareizi atceros, tad arī viens bērnu galds dzirnavās ir bijis klāts. Tādu vēlēšanos bija izteikusi mums visiem zināmā skolotāja Alma Mackare. Viņas vēlēšanās arī tika izpildīta.

Trešajā stāvā bija danču zāle. Tur muzikantiem bija tāds kā paaugstinājums, pārējā daļa bija dancotāju rīcībā. Trepes bija pašauras, diezgan bija jāuzmanās, lai no dančiem apreibuši tiktu lejā pie galdiem. Bet vienmēr viss beidzās labi. Kolhoza ballēs spēlēja dzīvā mūzika.

Ceturtajā stāvā bija istabas ar gultām. Bet, jo augstāk, jo mazāk vietas. Istabiņas bija maziņas un tās apsildīja ar elektriskajiem sildītājiem. Vispār

visas telpas dzirnavās apsildīja ar elektriskajiem sildītājiem. Istabiņas bija mazi lodziņi, no kuriem varēja tālu redzēt.

Pēdējais, jumta stāvs bija noslēgts ar lūku, kuru paceļot, varēja uzkāpt tādā kā skatu tornī. Tur nu gan pavērās plašs skats uz ciema apkārtni! Un skaisti bija jebkurā gadalaikā paskatīties uz ciema panorāmu.

Dzirnavām ir sava viesu grāmata. Pirmais ieraksts tajā ir datēts ar 1989. gada 30. jūniju, ko ierakstījis Juris Janeks. Pēdējais ir ierakstīts 1991. gada 29. novembrī no Zemnieku balles. Vēl ir ieraksts bez datuma – tur es dzēru, tur man tika, sīkšņenieku dzirnavās... Pateicamies par viesmīlību! No Sležu ģimenes, Kuršes, Kaires un citiem viesiem. Vispēdējo ierakstu ierakstījusi bijusī dzirnavu saimniece Malvīne Brumane 2014. gada 28. maijā, kad skolas bērni bijuši apskatīt dzirnavas.

Īss sanācis laiks, kad dzirnavas bija pazīstamas kā vieta, kur varēja satikties tuvi un tāli radi, draugi, kolēģi. Pārmaiņu laiks politikā pārtrauca un izmainīja ne tikai cilvēku dzīves, bet arī mainīja ēku likteņus. Arī Lukāža dzirnavu. Atkal dzirnavās dzīvo putni, jumts caurs, visur pamestība un postaža...

Ausmas Padalkas uzrunāta, piekritu uzrakstīt par Lukāža dzirnavām. Tas nebija viegli, jo faktiski jau nav vairs kam pajautāt, kā viss bija. Daudzu nav, kas bija cieši saistīti ar dzirnavu atjaunošanu. Arī Malvīne vairs visu niansēs neatceras, jo laiks jau ir pagājis krietni ilgs. Tad nu ko atcerējāties, to arī uzrakstīju. Gan jau vēl kas palika nepateikts. Tāpēc, mīlie ļaudis, pierakstiet visu, ko savā dzīvē esat redzējuši un piedzīvojuši, jo pienāks laiks, kad jautās – kā tas bija toreiz...

Malvīne Brumane,

Inta Inne (1971. gadā beigusi Sīkšņu skolu,
patreiz strādā Sīkšņu pamatskolā par skolotāju)



Lukāžu dzirnavas 1830. gadā (foto no senlietu krātuves "Lauksargi" arhīva)



Lukāžu vējdzirnavu viesu grāmata atvērta 1989. gada 30. jūnijā




Lukāžu dzirnavas 2021. gada 11. maijā (foto: Samanta Kalēja)

Šis liels gods un
 priems pūdalītais senājo
 dzirnavu atjaunošana
 ballē Latvijas Atmodas
 laimā. Lai arī dzirnavas
 nemals miltus, tomēr
 vēsturē paliek tas, ko
 kādreiz latvišu ģimēni
 sūti grūti cēla. Lai
 šis dzirnavas kalpo
 jauno latvišu ģimēni un
 meiteņu saimēm par
 kalpotāmu laimai un arī
 tās atpūtai.
 30.06.89 J. Janēns
 Tautas deputāts (J. Janēns)

Pirmais ieraksts Lukāžu dzirnavu viesu grāmatā no tautas deputāta Jura Janeka (dzimis 1937. gada 18. jūlijā, Sīkšņu skolu pabeidzis 1952. gadā)

Pirmreizē apmeklējot "Uzvaras" dzirnavas esmu ļoti gandarīts, ka kādreiz pamestībā atstātie būvi var tik oriģināli izmaktot, un radīt gaumdarīgu un cilvēkiem šīs paldies. Štunga k-gau par izdošanu un atņemšanu ar lielām šī vajadzīga darba' veiksana' Latvijas aihavu atdzīvina 19 no.

19.04.91.


(J. Zgirska)

Ieraksts Lukāžu dzirnavu viesu grāmatā no I. Zgirska

Priecājāmies par Dances pagastu veidumu dzirnavu skaisto izmantošanu. Lai arī turpmāk palpo cilvēku prieku un atpūtai.

Visu labu veltot

Inta Villeruša

Māris Villerušs (Rīga)

1991. g. 30. jūnijs

Ieraksts Lukāžu dzirnavu viesu grāmatā no Intas un Māra Villerušiem



Sandras un Alda Balbāržu kāzas 1991. gada 25. maijā. Kopbilde ar viesiem, fonā Lukāžu dzirnavas (foto no Balbāržu ģimenes fotoalbuma)



Vijas un Māra Ansonsku kāzas 1991. gada 17. augustā. Kopbilde ar viesiem, fonā Lukāžu dzirnavas (foto no Ansonsku ģimenes fotoalbuma)



Vijas un Māra Ansonsku kāzas 1991. gada 17. augustā Lukāžu dzirnavās (Vija strādājusi arī Sikšņu skolā kā skolotāja) (foto no Ansonsku ģimenes fotoalbuma)



Sintas un Dzintara Lindes kāzās mičošanā ar vedējiem Larisu un Māri Naumoviem Lukāžu dzirnavās (foto no T. Lindes fotoalbuma)



Sintas un Dzintara Lindes kāzas 1991. gada 24. augustā Lukāžu dzirnavās (foto no T. Lindes fotoalbuma)



Izrāde "Čaukstene" 1995. gada novembrī Lukāžu dzirnavās. Laila Fogelēnes lomā, režisore Astra Rancāne (foto no L. Urbānes personiskā arhīva)



Izrāde "Čaukstene" 1995. gada novembrī Lukāžu dzirnavās. No labās: Ieva Lakute (Mačuļska), Laura Rancāne, Laila Urbāne, Ilze Freimane (Mačuļska) (foto no L. Urbānes personiskā arhīva)



Ausmas Padalkas audzināmā klase 1. septembra ekskursijā uz Lukāžu dzirnavām.

No kreisās: Lienīte Padalka, Ieva Mačuļska, Solvita Vanaga, Inga Kūma. Aizmugurē Biruta Sīkle



1. septembra ekskursijā uz Lukāžu dzirnavām. No kreisās: Māris Vamzis, Kaspars Kalējs, Gatis Ozols, audzinātāja Ausma Padalka.

Foto no senlietu krātuves "Lauksargi" arhīva

Sikšņu skola

Skolas izsenis bija ne tikai izglītības, bet arī kultūras centri. Šeit notika teātru un dziesmu mēģinājumi, uzstāšanās, sarīkojumi, svētki, kolhoza pilnsapulces, vakari veltīti pensionāriem, donoriem, darba pirmrindniekiem.

Skolas vadība un skolotāji bija aktīvi sabiedriskie darbinieki ciemā.

Teodors Kalks bija skolas pārzinis 1938.–1940. gadam. Dziļi ticīgs un muzikāli ļoti apdāvināts cilvēks.

Oskars Jansons – pašdarbnieks, meža dienu organizētājs.

Jānis Veisbuks – 1940.–1960. gadam skolas direktors.

Mirdza Mitriņa (Pieče) dzimusi 1930. gada 26. martā Valkas rajona Kārķu ciemā. 1950. gadā pabeigusi Valkas vidusskolu un iestājusies Latvijas Valsts Pedagoģiskā institūta vēstures fakultātē Rīgā, kuru beidz 1954. gadā. Pēc tam sāk strādāt Saldus rajonu Gaiķu septiņgadīgajā skolā. 1955. gada augustā tiek pārcelta uz Liepājas rajona Sikšņu septiņgadīgo skolu par mācību daļas vadītāju. Te trīs gadus vadījusi dramatisko pulciņu, deju kolektīvu, mācījusi vēsturi, kā arī 1958. gadā noorganizējusi novadpētniecības pulciņu. Mirdza bija sabiedriski aktīva – piedalījās ciema dramatiskajā kolektīvā.

Jūlija Muižniece (Teivāne) – deju kolektīva vadītāja, dziedāja jauktajā korī, spēlēja teātri. 1956. gadā piedalījās rajona Dziesmu svētkos Durbē.

Lidija Streleviča – mācīja tautiskās dejas, vadīja jaukto kori.

Valdis Cēbergs – vadīja pagasta un skolas apvienoto pūtēju orķestri un pats rakstījis skaņdarbus šim orķestrim. Skolā strādāja no 1962. līdz 1964. gadam.

Nīcas skolotājs **Reinholds Jansons** amata savienošanas kārtībā strādāja Sikšņu skolā par dziedāšanas skolotāju, vadīja apvienoto pagasta un skolas kori. Piedaloties mazo ciemu skatēs ieguva 1. vietu.

Vilma Cvībele – ļoti sabiedriska, dziedāja korī, spēlēja teātri. Matemātikas skolotāja, un enerģiska klases audzinātāja.

Astra Rancāne – dzejniece, lugu autore, skolas un pagasta dramatisko

kolektīvu vadītāja. Dziedāja korī.

Dita Role – deju kolektīva vadītāja – viņas vadībā dejoja visa skola visās vecuma grupās. 1995. gadā kolektīvs piedalījās skolēnu Dziemšu un deju svētkos Rīgā. Kolektīvs uzstājies Aizputē, Pāvilostā, Grobiņā, Priekulē, Rucavā, Nīcā, Vaiņodē, Liepājā, kā arī ikgadējos skolēnu sadancāšanās svētkos “Latvijas bērni danci ved” Cēsīs, Bauskā, Jūrmalā. Programmas “Jaunatne Eiropai” ietvaros sniedz četrus koncertus Dānijā un dodas koncertceļojumā uz Spāniju pie basku draugiem. Ar krāšņiem tautastērpiem nodoršināja Dunikas pagasta padome ar Jāņa Mačuļska atbalstu. Ar balsi pieskandināja pagasta kori, dziedāja Liepājas rajona skolotāju korī un korī “Laiks”, ar kuru piedalījusies Dziesmu svētkos Rīgā.

Dita vadīja NVO (Nevalstiskā organizācija) “Tev un man”. Pēc izstrādātā projekta, kuru atbalstīja Nīderlandes karalienes Juliānas fonds, piešķirot līdzekļus un materiālus kokapstrādes un metālasprādes darbnīcas iekārtošanai.

Renārs Juzups – skolotājas Olgas Balbardes un literātes Astras Rancānes audzēknis. Nodibinājis Sikšņu jaukto vokālo ansambli. Dunikas pagasta himnas mūzikas autors. Bijis Sikšņu tautas nama vadītājs. Atjaunojis pagasta amatierteātra darbību. Viņa vadībā Sikšņos noorganizēti Liepājas rajona Amatierteātra svētki. Dzied korī “Laiks”, vada Durbes sieviešu kori, dzied duetā “Tomēr jāpadomā” kopā ar kolēģi Sanitu. Dēls Kristers arī muzicē.



Skolas pārziņa Teodora Kalka vadītais mandolīnu orķestris



Skolas direktors Jānis Veisbuks tikšanās reizē ar savas klases audzēkņiem (1949. gada absolventiem)



Sikšņu skolas mācību daļas vadītāja Mirdza Mitriņa (Pieče)



1958. gadā vēstures skolotāja Mirdza Mitriņa (Pieče) ar audzināmo klasi – novadpētniekiem - instruktoriem
Pirmā rindā no labās: Vilma Ģīga, Dzidra Pakule, Mirdza Mitriņa (Pieče), Rasma Klievēna, Ilga Gudēna, Dzidra Ķude.
Otrā rindā no labās: Gunārs Janeks, Imants Janaitis, Jānis Intenbergs, Mārtiņš Zeme (foto: J. Intenbergs)



Koris un deju kolektīvs rajona dziesmu svētkos.
Vadītāji: Janis Dižgalvis un Jūlija Teivāne (Muižniece)



Jūlija Muižniece (Teivāne)
skolā mācīja krievu un angļu
valodu, bija laba klases
audzinātāja.



Skolotāja Lidija Streleviča – skolā
mācīja angļu un latviešu valodu,
tautiskās dejas. Bija ciema
dramatiskā kolektīva vadītāja

Dunika.lv



Lidijas Strelevičas vadītais skolas deju kolektīvs



Skolotāju Lidiju Streleviču jubilejā sveic viņas audzēkņi
No kreisās: Arturs Saldenieks, Jānis Kūma, skolotāja Lidija Streleviča,
Sigita Vitkeviča



1963. gada izlaidumā kopā ar mūzikas skolotāju Valdi Cēbergu
No kreisās: Inta Saukante, Ilma Saliņa.
Valdis Cēbergs bija pagasta un skolas apvienotā pūtējorķestra vadītājs



Skolotājas Zeltas Saldenieces jubilejā ar darba biedriem
Pirmajā rindā no kreisās: Rasma Juzupa, Astra Rancāne, Zelma
Saldeniece, Ausma Padalka.
Otrajā rindā no kreisās: Anna Drulle, Jūlijs Kundziņš, Jānis Laipnieks,
Made Laipniece, ..., Jānis Kūma, Klāvs Kalnišķis



Jauktais koris, kurā darbojās 22 dalībnieki, skolotāja Reinholda Jansona vadībā



Irma Kļava un Vilma Cvībele teātra izrādē



Reinholds Jansons strādājot ar savu kori



Vilma Cvībele 1976. gada aprīlī

Dunika.lv



Astras Rancānes dramatiskā pulciņa iestudējums Annas Sakses lugai “Notikums Vāveru silā”
 No kreisās: Sanita Rusiņa, Ivo Melderis, Iluta Bērziņa, Mārtiņš Štrauss, Lienīte Padalka, Ingars Burģelis, Astra Rancāne



Kolektīvs pēc lugas “Notikums Vāveru silā” izrādes
 Pirmajā rindā no kreisās: Iluta Bērziņa, Sanita Rusiņa, Ivo Melderis, Lienīte Padalka, Inta Ekte
 Aizmugurē no kreisās: Vaclovs Lieķis, Santa Sīkle, Ingars Burģelis



Absolventu salidojums 1989. gadā.
 No kreisās: Astra Rancāne, Gatis Pāvils, Dzintars Linde, Ivars Tiļugs, Ingars Burģelis, Vaclovs Lieķis, Sanita Rusiņa, Inta Ekte, skolotājs Fricis Šteinbergs, Agrita Brizga



Ditas Roles vadītais Sikšņu skolas deju kolektīvs.
 Foto 146.–155. lpp. no senlietu krātuves “Lauksargi” arhīva



Koris "Laiks". Pirmajā rindā otrā no kreisās Dita Role (2015. gada foto no [facebook.com](https://www.facebook.com/laukskoris) lapas "Jauktais koris LAIKS")



Skolotāja Astra Rancāne ar savas klases audzēkņiem
Pirmajā rindā no kreisās: Renārs Juzups, Miervaldis Daranda, Ritvars Vanags.
Otrajā rindā no kreisās: Rita Knube (Šķimaite), Elīna Rancāne, Agnese Mame, Vizma Kontrima, Liene Andrijauskaite
Trešajā rindā no kreisās: Inta Mame, skolotāja Astra Rancāne, klases šefiņš Rita Tiļuga, Nelda Kontrima (foto no senlietu krātuves "Lauksargi" arhīva)



Renārs Juzups ar audzēkni Helēnu Lieķi konkursa laikā (foto no Lieķu ģimenes fotoalbuma)



Renāra Juzupa audzēkne Viktorija Lieķe 2004. gadā konkursā "Cālis" kopā ar Gunāru Kalniņu (foto no Lieķu ģimenes fotoalbuma)



Sieviešu koris "Durbe" ar vadītāju Renāru Juzupu. Pa kreisi no Renāra Kristiāna Mame, trešajā rindā pirmā no labās Sanita Kluce (2019. gada foto no Durbes kultūras nama [facebook.com](https://www.facebook.com/durbes.kulturas.nams) lapas)



Sikšņu skolas ansamblis pēc izcīnītās 3. vietas rajona ansambļu skatē. No kreisās: Dace Juzupa, Marika Padalka, Laima Upmale, skolotāja Ausma Padalka un priekšā Lienīte Padalka, Maira Tīmbra, Zanda Sileniece, Iluta Bērziņa, Sanita Rusiņa.

Aizmugurē no labās koncertmeistare no Liepājas un dziedāšanas skolotāja Rita Akmentiņa (foto no senlietu krātuves "Lauksargi" arhīva)



Sikšņu pamatskola 2021. gada 7. maijā.
Foto: Samanta Kalēja

Viesmākslinieki Sikšņu skolā

Sikšņu skolā koncertējuši un uzstājušies Raimonds Pauls, Jānis Zābers, Tāļivaldis Āboliņš, Austra Pumpure, Miervalža Ziemeļa vadītais Zvanu koris u.c.



Dunikas pagasta jubilejas pasākumā, pie klavierēm M. Ziemelis, dzied Miervalža audzēkņi



Aktrise Mirdza Martinsone un Valdemārs Zandbergs pensionāru svētkos Sikšņu skolā



Aktrise Ieva Mūrniece pēc koncerta Sikšņu skolā



Ievas Mūrnieces vīrs Haralds Ulmanis Sikšņu skolā



Sikšņu skolas izlaidumā koncertē Liepājas mūzikas skolas pedagogi.
Pirmā no labās: skolotāja Stirna



Aktrise Lilita Ozoliņa 1972. gada 29. februārī “Mikrofona-72”
izbraukuma pasākumā Sikšņos



Liepājas teātra dziedājo aktieru uzstāšanās Sikšņu skolā



Ritas Ozolas kāzās Sikšņu ēdnīcā spēlēja instrumentālais ansamblis
“Līvi”. Ar ģitāru Jānis Grodums.

Foto 160.–163. lpp. no senlietu krātuves “Lauksargi” arhīva

Atmiņas par Dunikas un Sikšņu ciemu kultūras vietām

Astras Rancānes atmiņas par darba gadiem Sikšņu tautas namā

Drīz pēc tam, kad atnācu dzīvot uz mūsu pagastu (toreiz tas saucās Sikšņu ciems), sāku strādāt par tautas nama vadītāju. Tas bija 1978. gada ziemā. Vispirms centos iepazīties ar cilvēkiem, uzzināt viņu intereses un talantus. Dzirdēju, ka te iepriekš rosīgi darbojies teātra kolektīvs, dziedājis kori. Drīz vien ar Lidiju Streleviču un aktieriem Irmu Kļavu, Imantu Burģeli u.c. iestudējās nelielu īslugu. Centos atjaunot arī kori. Dziedāt brauca mācīt Reinholds Jansons no Nīcas. Tajos gados bija populāras tā saucamās ciema skates, kad atsevišķu apdzīvotu vietu pašdarbības kolektīvi veidoja uzdevumus konkursa skatei. Par sava darba laika gandarījuma brīdi uzskatu ļoti veiksmīgu startu šai konkursā, kad mazo ciemu grupā mūsu uzvedums tika atzīts par labāko un mūs uzaicināja koncertēt vēl citā pasākumā.

Šai skatē piedalījās lieli un mazi – pieaugušo tradīciju ansamblis un daiļlasītāji, skolas dziedātāji un arī pirmsskolas ansamblītis, kuru mācīja skolotāja Olga Balbarde. Jutāmies visi kā viena liela saime.

Manā darba laikā “iekrita” arī Dziesmu un deju svētki Rīgā, un tajos piedalījās arī mūsu ciema koris, kurš tolaik jau bija apvienots ar Bārtas kori. Tomēr dziedātājiem tas bija liels notikums un vēl tagad vīri (Jānis Rancāns, Gunārs Juzups, Jānis Graudužis u.c.) un sievas (Rasma Juzupa, Irma Kļava, Indra Burģele u.c.) atceras šo pārdzīvojumu ikreiz, kad skatās Dziesmu svētku koncertus TV.

Aktīvi mana darba laikā dziedāja tradīciju ansamblis (vadītāja Olga Balbarde). Dziedājām gan pagasta un kolhoza sarīkojumos, gan kāzās, gan kristībās. Jāsaka, ka, salīdzinot ar mūsdienām, cilvēki toreiz aktīvāk svinēja ģimenes svētkus. Jaundzimušajiem bērniņiem vārda došana ikreiz notika svinīgi, arī daudz vairāk jaunu pāru reģistrēja laulību mūsu pašu ciema padomē. Tad parasti es pati vai Inta Badrina runājām dzeju, bet ansamblis dziedāja. Notika arī ģimeņu vakari, pašdarbnieku vakari,

braucām uz teātra izrādēm Liepājā, aicinājām pie sevis ciemos pašdarbības kolektīvus no Rucavas, Bārtas.

Darbs bija interesants, bet arī smags, jo no kultūras darbinieka katrs kaut ko gaida, bet paši ir mudināmi un vairākkārt aicināmi uz katru mēģinājumu, pasākumu.

Bet darbs jau ir jāieliek visur – pats no sevis nekas labs nerodas. Pēc tautas nama gadiem (tas bija jau 80 gadu sākumā) uzsāku darba gaitas savā šobrīdējā darba vietā – Sikšņu pamatskolā, kur arī noder kultūras darba organizēšanas iemaņas.

**(Rakstīts pētnieciskajam darbam par
Dunikas pagasta kultūru 2007. gadā)**

1955. g. pabeidzu Sīvilu 7. gad. skolu, bet brātā re-
vāciju iedomātus, ka pēc daudziem gadiem šai
paša skola radīs un organizēs pasākumus
un dažādas izdarības.

Sānumā tradīcijas un pasākumu centrs, bija
skola, vēlāk jau kļuva - Brīvu Bīz - kur notika
gan patsam apsejību ballēs - gan kristības,
gan uzdevi apmēlība sarīkojumi - gan tradīcio
nāli Sīvilu brēni. Izpildvarmītejas gālē - no-
līna daudzes kāgu tradīcijas (skat. foto) ar Līpā-
jas dzimšanas birojā pī - ē - gan ar reģēm -
kā pasākuma pārbaudēm. Skolā pārsnā notika
pensionāru izkāršana pensijā (skat foto) - gan
skolotāju slavīnā šai reģē jēlīpā (skat foto).

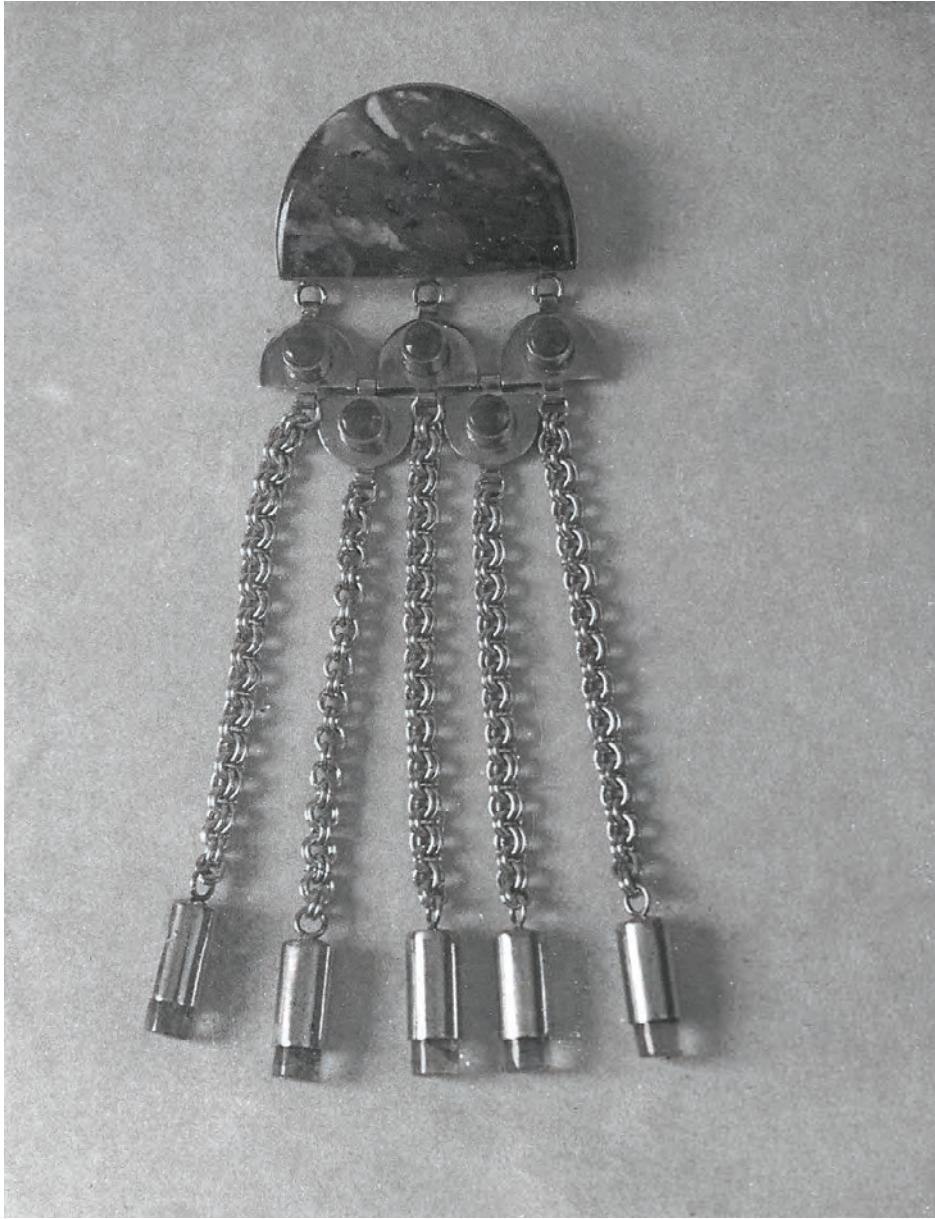
Katru mēnesi - bija obligāte jānotin kādam jān-
rumam - tas bija sacēsti - rīsi bija jāutri un
pacilāte pū dzītas mūgīkas - nānāmā medēfā
atval ar jaunū spēnu rācija iziet darbā un gal-
dit nānāmā pasākumu. Decembra mēnesī notika
donora brēni pasākums ar Līpājas pilsētas donora
pūksnīci - kas pasniedza donora aplīcības un
medaļas - bija patīkami.

Decembra izskaņā - kāstjō reģi - karnerāls - un
tad bija no redģēt - gālē pīlma tēdģ jēdējāi iēpējāi
un kādas tū nēlīja maskas! - laicēdū bija tūstom
centū ēis! Pāgād gādēm ējot - daģas šū māģas ū
aģrīnīstas - pāģēm sūmģi - tē bija reģ sūai stī
un jāutri. G. Upmāle



Annas Upmales atmiņas par kultūras dzīvi

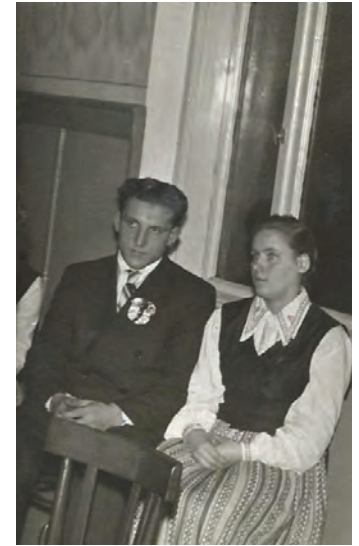
Ritas Tiļugas atmiņas no Dunikas pagasta vēstures



Ritas Tiļugas atmiņas no Dunikas pagasta vēstures



Rita Tiļuga, dzimusi 1936. gada 22. jūlijā. Sikšņu pamatskolu beigusi 1954. gadā, Rucavas vidusskolu beigusi 1958. gadā. Strādājot kolhozā "Nākotne", ieguvusi augstāko izglītību Latvijas Lauksaimniecības akadēmijā



Rita Tiļuga un Imants Zeme dancotāju tērpos



Dāmu komitejas mājsaimniecesursos



Aizsargu orķestris "Liepāja".
Trešajā rindā labajā pusē Miķelis Varna



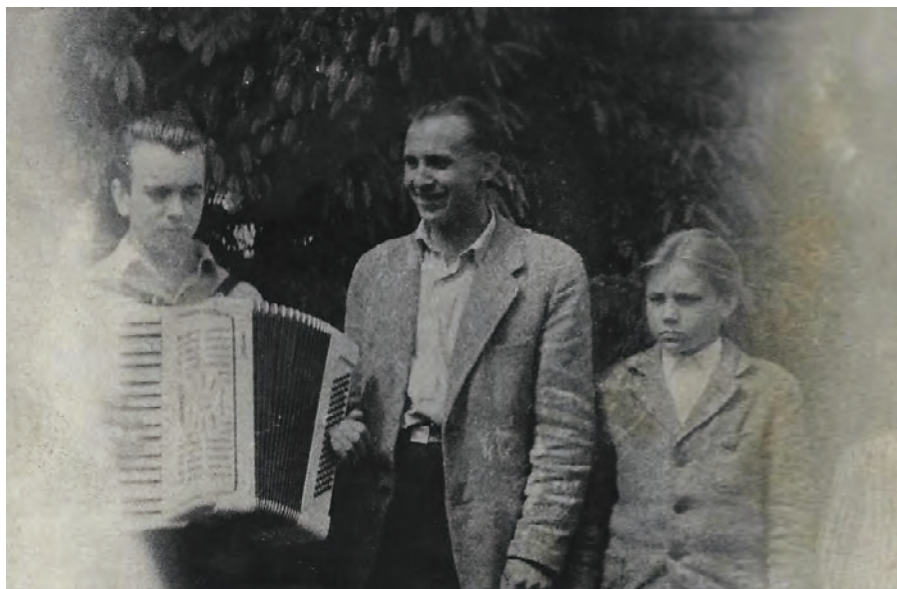
Apvienotais Bārtas-Dunikas koris 1957. gadā Rajona dziesmu svētkos
Aizputē, vadītāja Olga Balbārde



Dunikas sieviešu ansamblis pašu šūtās kleitās
No labās: Elvīra Saukante, Alvīne Varna, Anna Saliņa, Dzidra
Barča, Rita Tiļuga, Dzintra Bodniece, Ausma Zeme, Mirdza
Rusiņa, Danuta Jackus, ansambļa vadītāja Olga Balbārde



Brāļi Aivars un Harijs Muižnieki spēlē kāzās. Aivars Sikšņu skolu
beidzis 1968. gadā un Harijs – 1973. gadā



Dunicieki dodas ekskursijā uz Kaļiņgradu



Pilngadības svētki Dunikā.
No kreisās: Ausma Padalka, Natālija Spēka.
Pilngadniekus uzrunā kolhoza “Nākotne” priekšsēdētājs Arvīds
Ukstiņš



1967. gada 2. jūlijā Bērņības svētkos



Ausmas un Imanta Zemes kāzas. Vedēji Rita un Arturs Tiļugi,
akordionists Laimonis Tamužs.
Foto 169.–173. lpp. no R. Tiļugas personiskā arhīva



Klāvs Ozols – muzikālās grupas (vijole, akordeons, taure) izveidotājs. Spēlēja ciema ballītēs un kāzās. Dziedāja kori, piedalījās teātra izrādēs, piedalījās aizsargu sportistu sporta nodarbībās un spēlēs (foto no senlietu krātuves “Lauksargi” arhīva)



Laulības ceremonijā Sikšņos. No kreisās Alma Role, Pēteris Sungalis, Inta Badrina (foto no Annas Upmales personiskā arhīva)

Golgātas baznīca

Golgātas baznīcas draudzes mācītāji

Gustavs Štērs (no Nīcas uz Bārtas baznīcu)

Ustups (no Krūtes baznīcas)

Pēteris Roberts Kamols

Arnolds Ziņģis

Nikolajs Plāte

Kārlis Ozoliņš

Ilmārs Krieviņš

Ainārs Jaunskalže



Golgātas baznīca 50.–60. gados

No Brāļu draudzes kronikas.

4. Dz. Jēzaba Stornita un viņa brāļi veicināja Dzinības Brāļu draudzes tīru pabeigšanu baznīcas celšanai pie Svētās Krievu no katoļu misijnieku baznīcās 1932. g. 13. sept. Lomas grāmatu nr. # 197-1, no apstiprināja Bēnģu baznīcas draudzes direktors E. Mucis. Projekta laukumam, kas izmērs ir 19 x 9,30 x 6 metri, ikgadēja pēc K. Jāņa un tā apmēra būvniecības darbu. 1933. gadā tika uzcelta telpa baznīcā, pie daļēji daudzām apkārtnes vajadzībām. Būvniecības vadītājs K. Jānis un F. Intenbergs, mācītājs draudzes pāre mūru mēģināja K. Jānis. Pirmā telpa tika ieviesta 18. jūnijā un atvērta 1933. g. 17. decembrī no Krievijas Brāļu draudzes vadītāja Pēteris Jānis, kas bija arī baznīcas speciāli saņemta atpūtas tīm gatavojam. Būvniecība tika nosaukta par "COLGATU".

1946. g. 25. aprīlī mūc. Karmals sāka turēt sēvi draudzes mēģināšanai Dzinības baznīcā, pārējās mēģināšanās nēl notiek Brāļu draudzes draudzes mēģināšanām. Pēc Krievijas Brāļu draudzes likumdarbām 1948. g. Golgātes baznīcā, atkāms tūris no draudzes mēģināšanām, speciāli pagādāja Dzinības Golgātes baznīcā. Evangeliskā Luteriskā brāļu draudze, kurā 1949. g. tika reģistrēta kā atvērta baznīca - draudze. Draudzes tētorija pēc Bārtas baznīcas slēgšanas pagād pagād visu šīs draudzes tētoriju, atvērta mēģināšanām, tētorijā un Raganāta - Krievu draudzes, kas tētorijā pie Raganāta draudzes. Draudzes tētorijā sētorijā 17. septembrī. Novākis par mēģināšanām - K. F. M.

Apraksts Golgātes baznīcas fotogrāfijas otrā pusē. Autors J. Laipnieks (foto nodevis senlietu krātuvei "Lauksargi")



Janeku dzimtas salidojums pie Golgātes baznīcas



Iesvētības Bārtas baznīcā.

Foto 175.-177. lpp. no senlietu krātuves "Lauksargi" arhīva

No 2020. gada līdz 2021. gadam notiek Golgātas baznīcas tornīša atjaunošana par savāktajiem ziedojumiem. Darbu veic talkas veidā, kurā piedalās Jānis Brizga, Jānis Ozols, Rihards Brizga, ar pacēlāju palīgi no Liepājas un darbu vadītājs Tālvāldis Aškājs (1971. gadā beidzis Sikšņu skolu).



Golgātas baznīcas tornīša atjaunošana 2021. gada 1. maijā (foto: Samanta Kalēja)

DUNIKAS LITERĀRAIS MANTOJUMS

Alma Šmite - bērnu literatūras pētniece

Alma Šmite ir dzimusi 1935. gada 10. aprīlī Dunikas ciemā. 1951. gadā beigusi Sikšņu septiņgadīgo skolu, pēc tam mācījusies Liepājas 1. vidusskolā. No 1955. gada līdz 1959. gadam studējusi latviešu valodu un literatūru Liepājas Pedagoģiskajā institūtā, to beigusi ar izcilību. No 1959. gada līdz 1969. gadam strādājusi par skolotāju Liepājas Vakara tehnikumā. No 1969. gada līdz 1991. gadam strādājusi par pasniedzēju un vecāko pasniedzēju augstskolā, kurai vairākkārt nomainījis nosaukums, bet tagad to sauc par Liepājas Universitāti. Alma Šmite docējusi vairākus kursus latviešu literatūrā, bērnu literatūrā un bērnu folklorā. Sagatavojusi mācību līdzekļus (brošūras) studentiem: “Māra Čaklā bērnu dzeja” (1981), “Kārļa Skalbes literāro pasaku īpatnības” (1985), “Raiņa dzeja bērniem” (1988), “I. Ziedoņa literārās pasakas” (1989), “Andreja Jesena nozīme bērnu preses attīstībā” (1990). Pētījums par M. Čaklā bērnu dzeju, konkrēti – par dzejoļu krājumu “Bimm-bamm”, iekļauts Liepājas Universitātes sagatavotajā filologu pētniecības retrospektīvajā krājumā “Viņu laiks laipu met” (2013). Alma Šmite mirusi 2001. gada 30. aprīlī.

Anita Helviga,
filoloģijas doktore

Astra Rancāne (Buka)

Astra Rancāne dzimusi 1954. gada 16. novembrī Rucavas pagasta “Kalniešos”. Mācījusies Rucavas vidusskolā. Skolas laikā darbojusies dramatiskajā pulciņā, rakstījusi dzeju, dziedājusi ansambļos un koros, veidojusi skolas sienas avīzi. Pabeigusi Latvijas Universitātes Filoloģijas fakultātes žurnālistikas nodaļu. 1978. gada ziemā sāka strādāt par Dunikas pagasta tautas nama vadītāju. 1981. gadā sāka strādāt Sikšņu skolā par pionieru vadītāju un skolotāju. Astra Rancāne mācīja bērniem latviešu valodu un literatūru. Vienlaikus Astra Rancāne mācījās un pabeidza Liepājas Pedagoģisko akadēmiju kā latviešu valodas un literatūras skolotāja. Skolotāja Astra daudz strādāja ar talantīgajiem bērniem, gatavojoties olimpiādēm, vadot skolēnu jaunrades darbus. Ilgus gadus skolotāja Astra vadīja klases un skolas dramatiskos pulciņus. Vadīja arī skolas un pagasta amatiereteātri, bija gan režisore, gan lugu autore. Astra Rancāne ir arī Dunikas pagasta un Rucavas skolas himnu vārdu autore. Astra Rancāne ir autore daļēji autobiogrāfiskajam darbam “Cūkpieņu laiks”. Viņas dzejoļi sakārtoti un izdoti krājumā “Ja tas vispār ir iespējams”, kā arī publicēti Liepājas rajona literārajos izdevumos. Astra Rancāne ir vairāk nekā 10 lugu* autore, kas sarakstītas priekš skolas dramatiskā pulciņa vai pagasta amatiereteātra. Astra kopā ar savu bijušo audzēkni, vēlāk mūziķi Renāru Juzupu, veidoja un iepriecināja klausītājus ar literāri muzikālām programmām. Astra Rancāne mirusi 2007. gada 17. oktobrī un apglabāta Dunikas pagasta Pelnēra kapos.

*Astras Rancānes lugas, kas tiks izdotas atsevišķā brošūrā:

“Slidens ceļš”, “Tas sasodītais telefons”, “Kā vecais Zemītis pašu nelabo redzēja”, “Kā niķīgā princese atrada draudzeni”, “Ainiņas iz ģimenes dzīves”, “Rucanviestu šķandālis”, “Modernie Ziemassvētki”, “Tādi esam”, “Mēs visi...”, “Totāla izgāšanās”, “Vistas cepetis”, “Putras Pētera precības”, “Kā vēja dzīti mākonīši”.

Pirmajā septembrī

– Labrīt! Es domās klusi saku
Šai rītā, kas tik dzidri skan.
Un vējš uz brīdi zaros apklust,
Kad vecā skola atbild man.

Es skaidri redzu – gaidījusi...
Kā smaidīdami logi mirdz.
Un tik pat tīra uzplaukusi
Ir šorīt mana mazā sirds.

Cik kāpnēs soļi noskan viegli,
Un gaitenis cik pazīstams!
Šķiet – klusas sarunas un smieklī,
Un atmiņas te pieri skar.

Stāv taisnās rindās soli klasē,
Vēl grīda krāsas smaržu dveš.
It viss tāds neskartas, svinīgs klusē
Un gaida, kamēr nāksim mēs.

Tūlīt, tūlīt viss ieskanēsies,
Nāks draugi, skolotāji nāks.
Jauns gads caur rudens ziediem vērsies,
Un sāksies mācības un darbs,
Un mazliet gaišāks, mazliet gudrāks
Un pieaugušāks kļūsim katrs.

/Astra Rancāne/

Aizejošā vasara

Rudens klāt, un lapas krīt,
Nebūs kokos tās vairs rīt.
Nav vairs mīļās vasaras,
Acīs saskrien asaras.

Ziedošu pļavu vairs nav,
Arī diena īsa jau,
Vien suns sētā skumīgi rej.
Un rudens par vasaru dzēlīgi smeļ.

/Rolands Kontrims/

(Astras Rancānes audzēknis, 2005. gadā beidzis Sikšņu pamatskolu)



Astra Rancāne ar savu audzināmo klasi 1989. gadā pie eglītes skolā
Pirmajā rindā no kreisās: Vizma Kontrima, Inta Mame, skolotāja Astra Rancāne, Rita Šķimaite (Knube) Elīna Rancāne
Otrajā rindā no kreisās: Ritvars Vanags, klases šefs Rita Tiļuga, Nelda Kontrima, Renārs Juzups (foto no senlietu krātuves “Lauksargi” arhīva)



Astra Rancāne ar savu audzināmo klasi.
Pirmajā rindā no kreisās: Svetlana Pučkova, Inta Ekte, skolotāja Astra Rancāne, Santa Sikle, Sanita Rusiņa
Otrajā rindā no kreisās: Ivars Tiļugs, Vaclovs Lieķis, Gatis Pāvils, Ingars Burģelis (foto no senlietu krātuves “Lauksargi” arhīva)



Skats no Astras režisētās lugas “Kā vecais Zemītis pašu nelabo redzēja” (foto no Intas Ektes personiskā arhīva)

Anita Helviga - filoloģijas doktore

Anitas Helvigas (dz. Pelītes) dzimtās mājas ir Dunikas pagasta "Ječi". Mežsarga Miķeļa Pelītes (dz. 1931) un viņa sievas Antonijas (dz. 1936) ģimenē Anita ir jaunākais bērns, dzimusi 1965. gada 7. aprīlī, māsa Gunta Broka (dz. 1959), brālis Edgars Pelīte (dz. 1963). Ģimenē uzaugusi arī audzumeita Ieva Pelīte (dz. 1984).

Anita pamatizglītību no 1972. līdz 1980. gadam ieguvusi Sikšņu pamatskolā (toreiz – astoņgadīgajā skolā). Sākumskolas klasēs audzinātāja bija Zelma Saldniece, vēlāk – Elvīra Mangule. No skolotājiem labā atmiņā palicis arī Julians Čevers, Alma Mackare, Natālija Lauksarga, Vilma Cvībele, Katrīna un Fricis Šteinbergi, Lidija Strelēviča, kā arī skolas direktore Ausma Padalka.

1980. gadā iestājās Nīcas vidusskolā, kur klases audzinātāja bija latviešu valodas un literatūras skolotāja Gunta Muceniece, bet skolas direktors Gunārs Grīnbergs nedaudz gadu vēlāk kļuva par labu kolēģi skolu direktoru saimē. Nīcā mācoties, izauklēta doma, ka jāstudē latviešu filoloģija. Jauno filologu skola Latvijas Universitātē pie Daces Ūdres un Māras Zālītes deva pārliecību, ka tas ir iespējams. Bet Rīga kā nākamo studiju vieta neiepatikās.

1983. gadā uzsāktas studijas Liepājas Universitātē (toreiz – Liepājas Valsts pedagoģiskais institūts). Visi priekšmeti, kas notika specialitātē, radīja interesi un aizrautību, tāpēc vērtējumi bijuši tikai labi un teicami. Vislielāko iesaisti atstājuši pedagogi Ausma Grīnvalde, Gunta Smiltnece, Edgars Lāms, Vaira Strautiņa, Dzidra Dombrovska, Maigone Beitīņa, Biruta Petre, Ieva Ozola u. c. 1987. gadā iegūta kvalifikācija – latviešu valodas un literatūras skolotāja; diplomdarba tēma – Jāņa Petera dzejas analīze un tās mācīšana skolā.

Pēc Bārtas pamatskolas toreizējā direktora Zigmunda Cinkus aicinājuma devusies strādāt uz Bārtas pamatskolu par latviešu valodas un literatūras skolotāju, strādājusi arī ar skolēnu dramatisko pulciņu. Bārtā nostrādāti 20 gadi, līdz izlaidumam aizvestas trīs audzināmās klases, ilgus

gadus bijusi direktora vietniece gan mācību darbā, gan audzināšanas darbā, bet pēdējos 10 gadus – direktore. Par lielākajām darba veiksmēm Bārtā uzskata skolēnu saliedēšanu un ieviešanu lieliem un vērienīgiem pasākumiem – sarīkojumiem, konkursiem, turnīriem, nometnēm, projektiem, dziesmusvētkiem u. tml. Bārtas darba gados izveidota ģimene: vīrs Aigars, dēls Emīls. 1995. gadā Anita ieguvusi filoloģijas maģistra grādu, iekļūstot pašā pirmajā maģistru izlaidumā. Maģistra darba tēma – Māra Melgalva dzejas neparastā poētika.

2009. gadā pārgājusi darbā uz Liepājas Universitāti, strādājusi par sekretāri, referenti, lektori Humanitāro un mākslas zinātņu fakultātē un vienlaikus studējusi dokotrantūrā. Doktorantūras laikā saņēmusi ESF stipendiju projektā "Doktora studiju attīstība Liepājas Universitātē", kas devusi iespēju stažēties Viļņā (Lietuva), Sanktpēterburgā (Krievija), Stokholmā (Zviedrija). Promocijas darba tēma – literatūrzinātnes terminoloģija; darba zinātniskā vadītāja – Latvijas Universitātes profesore Anna Vulāne. Disertācija aizstāvēta un iegūts doktora grāds lietišķajā valodniecībā 2015. gadā.

Tagad Dr. philol. Anita Helviga ir ievēlēta docentes amatā. Jaunajiem filologiem, logopēdiem un skolotājiem tiek docēti kursi latviešu valodniecībā: morfoloģija, leksikoloģija, leksikogrāfija, stilistika, terminoloģija. Nodarbības notiek un noslēguma darbi tiek vadīti gan bakalaura, gan maģistra studiju līmenī, bet doktorantūrā A. Helviga strādā par zinātnisko vadītāju topošo filoloģijas doktoru promocijas darbu izstrādē, kas saistīti ar terminoloģiju un terminogrāfiju. Piedalījies mācību līdzekļa "Latviešu valodas rokasgrāmata" (2018; sk. *valodasrokasgramata.lv*) izstrādē, kam sagatavojusi nodaļas par leksikogrāfiju un terminoloģiju.

Kopš 2018. gada septembra Anita Helviga ir Liepājas Universitātes Kurzemes Humanitārā institūta direktore, tas nozīmē – vada apmēram piecpadsmit pētnieku grupu, kas darbojas vairākās humanitāro zinātņu jomās (valodniecībā, literatūrzinātnē, folkloristikā, teatroloģijā) un

realizē dažāda līmeņa projektus (Eiropas Savienības, Latvijas Zinātnes padomes, Valsts pētījumu programmas, Valsts kultūrkapitāla fonda, Liepājas Kultūras pārvaldes u. c.). Vienlaikus Anita pati ir šī institūta pētniece: izstrādāti apmēram 30 raksti, kas publicēti dažādos starptautiski recenzētos izdevumos, nolasīti apmēram 40 referāti konferencēs Liepājā, Ventspilī, Daugavpilī, Rīgā, arī Viļņā, Klaipēdā u. c. Iesaistījusies vairāku Valsts pētījumu programmu realizēšanā (“Letonika”, “Latviešu valoda”). Par zinātniski pētniecisko darbību divas reizes A. Helviga saņēmusi Liepājas pilsētas Gada balvu zinātnē (2015. un 2017. gadā) un Liepājas Universitātes Atzinības rakstu (2015. un 2020. gadā). Par saviem galvenajiem skolotājiem zinātnē Anita uzskata terminologu Māri Baltiņu un leksikogrāfu Juri Baldunčiku. Darbojas Latvijas Lietišķās valodniecības asociācijas valdē.

Nozīmīgu vietu A. Helvigas pētnieciskajā darbībā ieņem aizrautība ar novadpētniecību. Daudzu gadu izpētes darbs par novadnieku, dzejnieku, žurnālistu Jēkabu Rūsiņu rezultējies kā daļa no kolektīvās monogrāfijas “Bārtas dzīpari” (2017), kam Anita bija arī atbildīgā redaktore (kopā ar E. Lāmu). Savukārt nekad neizdotā J. Rūsiņa dzeja ar Anitas gādību tagad ir sakārtota un publicēta dzejas izlasē “...atnāc, draugs, preti man...” (2017), kas savu atklāšanas brīdi piedzīvoja dzejnieka simtgadē. Izpētītas daiļrades lappuses Liepājas rajona laikrakstā “Kursas Laiks”, teātra izrāžu žanroloģiskie apzīmējumi Liepājas teātrī, pirmā latviešu žurnālista Matīsa Vītiņa dzīves un darba gaitas Purmsātos un vēl citas spilgtas un neparastas lappuses reģionālistikā, kas publicētas Liepājas Universitātes periodiskajā izdevumā “Piemares ļaudis un likteņi”. Par darbu novadpētniecībā Grobiņas novada dome piešķīrusi goda nosaukumu “Gada bārtenieks” (2016).

Vēl viena profesionāla Anitas aizraušanās ir darbs ar tekstu, dažādi zinātnisko tekstu apdarināšanas darbi: korektore, tehniskā redaktore, literārā redaktore, atbildīgā redaktore u. c. Ir prieks vērot, kā teksts pamazām slīpējas, kārtojas, iegulst vajadzīgajā formātā, iegūst precīzas

norādes un atsauces. Anitai svarīgi saprast, kas būs teksta lasītājs, kāda informācija ir pati svarīgākā, kā to izcelt, kādu ilustratīvo materiālu pievienot, kā nodrošināt, lai viens teksts varētu kļūt par nākamā teksta iedvesmas avotu. Tas ir daudzu gadu darbs ar Liepājas Universitātes zinātnisko rakstu izdevumiem “Vārds un tā pētīšanas aspekti”, “Aktuālas problēmas literatūras un kultūras pētniecībā”, “Scriptus Manet”. Viens no vērienīgākajiem teksta kārtošanas projektiem ir kopdarbs ar Guntu Timbru pie grāmatas “Ar Rucavas vārdu – lapu pa lapai. Ieskats Rucavas vēsturē” (2020).

Grāmatu mīlestība Anitu vēl ciešāk saista ar tēvu, kam arī patīk lasīt, it sevišķi mūža pievakarē. Miķelis Pelīte savus memuārus rokrakstā uzticēja meitai, no tiem dažu gadu laikā tapa grāmata “Mūžs manām acīm” (2018). Ar Dunikas pagasta ļaužu (it īpaši Ausmas Padalkas) un Rucavas novada domes atbalstu grāmata tika izdota, lai būtu lasāma plašākai sabiedrībai. Grāmatā caur vienas ģimenes likteni atklāta kāda lappuse visas tautas dzīvē. Latvijas simtgadē Miķelis Pelīte ar savu ģimeni šo grāmatu dāvināja Dunikas sabiedrībai un savai zemei, bet pirmo eksemplāru saņēma viņa sieva Anniņa.

Tagad ar māsas Guntas entuziasmu top dzimtas radu grāmata, ir izdevies apzināt Pelīšu dzimtu septiņās paaudzēs. Iecerēts radu salidojums, kad dzimtas grāmata (elektroniskā versijā) tiks atvērta.

Savukārt no mammas Anita ir mantojusi mīlestību uz rokdarbiem. Adīšana un izšūšana ir brīvo brīžu prieks. Adījumi tiek valkāti ikdienā, bet no dažādo izšūšanas tehniku klāsta vistuvāk sirdij ir krustiņdūriens. Anita smeļ, ka “pacietība” ir viņas otrais vārds, turklāt krustiņš pie krustiņa ir īsta meditācija. Vairāki desmiti lielāku un mazāku izšūtu glezniņu rotā ne tikai Anitas dzīvokli, bet pa kādam arī mammas, māsas, draudzenes un citu tuvinieku mājās. Arvien grūtāk savākt visu vienuviet, lai sarīkotu personālizstādi, taču tādas ir bijušas Liepājas Universitātē (2015) un bibliotēkā “Libris” (2018). Kopā ar savām “adatas māsām” ir sarīkotas vairākas izstādes Bārtas muzejā, kur pastāvīgā glabāšanā ir nodoti vairāki

Anitas rokdarbi (adīti etnogrāfiski cimdi, tautas tērpa ornamenta paraugi u. c.). Trīs norasojuši āboli kā izšūta glezna ir ieguvusi skatītāju balvu izstādē “Manis paša radīts...” (2016) Liepājas Tautas mākslas un kultūras centrā.

Anita Helviga dzīvo Bārtā, tur uzaudzis dēls, kam tagad jau pašam sava ģimene. “Manas laimes stundas ir tās, kad auklēju savu mazmeitiņu,” saka Anita un piebilst, ka viņai nekad nav garlaicīgi, turklāt par darbu viemēr runā un domā ar prieku un gandarījumu.



Anita Helviga, uzrunājot klausītājus konferencē (Zaigas Šteinas foto no www.liepu.lv)



Anita kopā ar vecākiem grāmatas “Mūžs manām acīm” atvēršanas svētkos Dunikā 2018. gada vasarā (Samantas Kalējas foto)



Anita Helviga saņem Liepājas pilsētas gada balvu zinātnē (Foto no www.liepu.lv)



Anitas Helvigas izšuvums krustiņdūrienā (Foto no personiskā

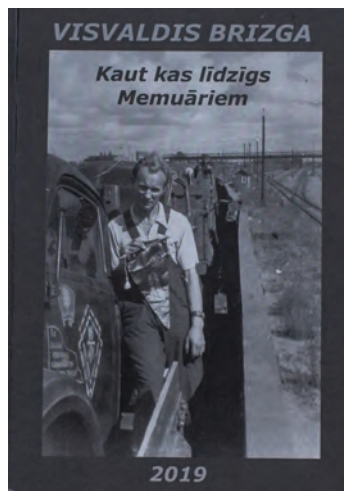
Literārie un pētnieciskie darbi



Elvita Rukas grāmata par fiziķi, Polimēru mehānikas institūta laboratorijas vadītāju, Latvijas Zinātņu Akadēmijas īsteno locekli Vitautu Tamužu



Vitauts Tamužs un Elvitas Rukas grāmata par Vitautu Tamuža dēlu



Visvalža Brizgas grāmata



Miķeļa Pelītes grāmata

PRIEKŠVārds.

Par Jēkaba Ziedara grāmatu

"ZIEDARI. Viena Dunikas Leitīšu ģimene. Saknes un radi"

Viena no spēcīgākajām un noturīgākajām izjūtām, kas ir jau ģenētiski iekodēta katra indivīda apziņā, ir piederības izjūta savai ģimenei, savai dzimtai un tautai. Šo izjūtu stiprina vecāku un vecvecāku atmiņu stāsti par aizgājušiem laikiem un notikumiem, par dzimtai piederīgo likteņiem, to ilustrē ģimenes fotogrāfiju albūmi, par piederību dzimtai emocionāli atgādina uzraksti uz krustiem un plāksnēm ģimenes kapsētās, daži to dēvē par *asinsbalsi*. Diemžēl indivīda atmiņa nav bezgalīga, tā reti iesniedzas pagātnē tālāk par trīs-četrām iepriekšējām paudzēm. Iet gadi, mainās paaudzes, tās pakļautas sava laika dramatiskiem notikumiem – kariem, revolūcijām, deportācijām, emigrācijai uc. – un ļoti daudz kas no dzimtas vēstures neatgriezeniski izgaist. Tāpēc jebkura materiāla vai rakstiska liecība par pagājušiem laikiem – dienasgrāmatas, vēstules, seni fotoattēli, atmiņu pieraksti par dažādiem notikumiem ģimenes vēsturē ne tikai izgaismo priekšteču dzīvi, darbus un likteņus, bet lielā mērā uztur ģimenes un dzimtas vēsturisko atmiņu. Jēkaba Ziedara grāmata kalpo tieši šim mērķim. Grāmatā apkopoti pētījuma rezultāti par Ziedaru dzimtas saknēm, kas meklētas dzimtas vēsturiskajā dzīves vietā – Dunikā un apzināts ar Ziedaru dzimtu saistīto radu loks. Pētījums veikts pagājušā gadsimta deviņdesmitajos, aptver laika posmu no 18.gs. vīdus līdz 20.gs. beigām.

Cienā pret autoru un viņa paveikto darbu
Andris Tolks (Jēkaba Ziedara dēls),
Jūrmalā 2016. gada 30. novembrī



Jēkabs Ziedars grāmatas "Ziedari. Viena Dunikas Leitīšu ģimene. Saknes un radi" autors. Grāmatu sāk rakstīt pēc bērnu jautājuma: "Pap, vai mums ar Latviju ir radi?"

Dunika.lv

KĀRLIS JANĒKS

MANA PASAULE

STĀSTI PAR SAVU DZĪVI.

Kārļa Janeka rakstu darbs par savu dzīvi (pieejams senlietu krātuvē
"Lauksargi")

Dzimstene mīlestība ir augstākais tieksme vispār.

Atkūmie pieraksts

Veļotējam maniem vecākiem, manam dzimtajam
ciematam —

ka mūsu tēva mājām.

Leģionis man bija leģions jūdumt lejas — Lūksnes
nostūrē starp Nīcu, Bārta un Rucava. Tie pirmā pa-
saule, kara tur gkeidoja paunu pagastu —
Dunikas pagastu. Vienu daļu šim pagastam
nokefojās ar mūsu kaimiņiem Līdžu, pārējo
daļu tika atdalīta no mūnētajam pagastam. Tā kā
esim dzimis Nīcas pagastā, bet dzimusi Dunikas
pagastā. Esim dzimis 1915 gada tuokmē.

Jāņa Lagzdiņa māsas atmiņu pieraksts (pieejams senlietu krātuvē
"Lauksargi")

Kādas dzīves stāsts

(Vēsmas sapņi un realitāte)

I Bērnība

Bija satraukumu pilna, auksta un tumša janvāra nakts. Elgas un Jāņa Ceriņu ģimenē nāca pasaulē otrais bērns. Tā bija meitenīte, kuru nosauca par Vēsmu. Ģimenē jau bija viens dēls, Ainis. Tēvs bija ieguvis jaunsaimniecību muižu dalīšanas laikā kā latviešu strēlnieks no Kalpaka divīzijas. Jaunizveidotās mājas nosauca par "Dārzniekiem". Ap mājām veidoja lielu dārzu ar daudz bišu saimēm.

Vēsmas bērnība bija cerīga, bet tomēr grūta. Viņa netika lutināta. Jau astoņu gadu vecumā viņas uzraudzībā bija liels pulks govju un aitu. Agraļos rasainajos rītos pastalās ieautās kājas samirka. Viņa gaidīja, kad govīs pieēdīsies un apgulsies, tad piegāja pie savas mīļās govīs – Paijas, apsēdās blakus un pie siltajiem govīs sāniem aizmīga. Tādās reizēs miegs bija trausls un sapņiem bagāts. Kādu dienu viņa redzēja neparastu sapni – savas nākotnes viziju. Vēsmas tēvs bija talantīgs mūziķis. Viņš spēlēja dažādus instrumentus. Arī Vēsma gribēja kļūt par mūziķi. Sapni viņa redzēja sevi, aplausu vētrai skanot, iznākam uz skatuves ar vijoli rokās. Aplausi apklusā un Vēsma sāka spēlēt Sen -Sansa "Gulbi". Šo skaņdarbu bieži spēlēja Vēsmas tēvs. Viņa aizmirsā, ka ir vienkārša lauku meitene, kurai patīk pieglausties pie govīs Paijas siltajiem sāniem un sapņot. Viņa lidoja līdz ar baltajiem gulbjiem uz savu sapņu zemi. Tad pēkšņi Vēsmas maigās mūzikas skaņas pārspēja spalgs troksnis. Vēsmas roku skāra caur logu šauta lode. Vijole izkrita no viņas rokām un grabēdama nokrita uz grīdas. Arī Vēsma saņima pār savu vijoli kā sašauts gulbis savā baltajā tērpā. Zālē satraukums. Sapnis beidzās, jo govīs Paija, ceļoties augšā, nokratīja Vēsmu no saviem sāniem. Viņa atmodās saļimusi pie govīs kājām. Vēsmai bija grūti aptvert, vai tas bija sapnis, vai nākotnes īstenība? Viņa kautrējās par mūziku runāt, jo redzēja, ka viņai nav tādas spējas kā tēvam un brālīm Ainim.

Skolas gaitas Vēsma sāka necilā lauku skoliņā blakus baznīcai, kurā ērģeles spēlēja viņas tēvs. Arī mājās Vēsmas istabā bija nelielas vecas ērģeles. Sākumā viņa tās spēlēja kājās stāvot, jo citādi nevarēja aizsniegt taustiņus. Vēsma spēlēšanu neviens nopietni neņēma. Tēvam un brālīm tā likās tikai maza bērna niekošanās. Viņā radās mazvērtības komplekss. Vēsma sāka pievērsties zīmēšanai, sāka zīmēt portretus un ziedus. Viņas zīmēšanas spējas ievēroja zīmēšanas skolotāja. Vēsmas darbi bieži tika rādīti klases priekšā un atzīmēti kā labākie skolā. Tas Vēsmai radīja pašapziņu un viņai

Ziemeļu dzimtas liktenis laikmetu griežos. Dunika

Darba autore:

Maija Ziemele,

8.c klases skolniece

Darba vadītāja:

Baiba Balode,

Iepējas Valsts 1. ģimnāzijas

vēstures skolotāja

Liepāja, 2014

Martas Hūnes rasktu darbs "Kādas dzīves stāsts" (senlietu krātuvei "Lauksargi" nodevis Visvaldis Brizga)

Maijas Ziemeles rasktu darbs par Ziemeļu dzimtu (pieejams senlietu krātuvē "Lauksargi")

Stipro dzimtu un ciemu mantojums

Kā Sudargi cēlušies

Reiz senseenos laikos, nu labi, ne tik ļoti senos, tikai kādu pusotru gadsimtu atpakaļ, dzīvoja kāds vīrs uzvārdā Janeks. Viņam bija trīs dēli un vairākas meitas. Visi dēli brangi noauguši, dūšīgi, kārtīgi vīri. Kā jau tas godam pienākas, katrs dabūja savu daļu – jaunākais dēls, tāpat kā tēvs – Jānis palika un mantoja tēva mājas un turpināja saimniekot Bružos, vecākais dēls Miķelis tika iesaukts cara armijā, kur uzdienēja par feldfēbeli, aprecējās un mūža otrā pusē atgriezās dzimtenē, bet vidējais dēls Toms saņēma tēva svētību, bībeli savas dzimtas veidošanai un pārējo pienākošos mantojuma daļu, un nogāja par iegātni Kūpeļu mājās.

Toms kļuva par kārtīgu jauno saimnieku. Viņš dzīvoja, strādāja un attīstīja Kūpeļu saimniecību, bet laime nebija ilga, jo drīz nomira viņa sieva. Toms palika ar trim maziem bērniem un gana lielu saimniecību. Bez saimnieces nevar. Ar vecajiem Kūpeļiem satikšana laba, bet bez sievas un saimnieces nekā. Tā Toms drīz pārveda mājās jauno, smuko, gudro Skābarnieka Katrīnu, kas kļuva par kārtīgu un prasmīgu saimnieci, izdarīgu meitu vecajiem Kūpeļiem, gudru mammu mazajiem kūpelēniem un mīļu sievu Tomam. Šajā laulībā sadzima seši bērni. Katrīna izaudzināja gan vīra, gan kopējos bērnus. Līdz ar jaunākā dēlēna Kārļa nākšanu pasaulē, Toms uzcēla jaunu māju – ar augstiem pamatiem, kārtīgiem pakiem, lieliem logiem, plašu manteli un augstiem griestiem. Tā, lai visiem pietiek rūmes.

Vecie Kūpeļi vēl kādu laiciņu dzīvoja savā vecajā mājā un kādu laiku pastāvēja divas mājas ar nosaukumu Kuppel, vai latviskojot – Kūpeļi. Arī saimniecību sauca Kūpeļi un uz graudu maisiem, un ne tikai tur, vēl ilgi spieda Kuppel īpašuma zīmi.

Pienāca 20. gs. 20–30. gadi, kad nacionālisms un nacionālais romantisms sita augstu vilni un tauta tika aicināta būt latviskiem. Daudzi pārlatviskojās - nosaukumi, uzvārdi, vietvārdi tika iztulkoti, latviskoti. Uz šīs smalkās nots arī jaunā Kūpeļu māja dabūja sev jaunu vārdu “Sudargi”

un līdz ar to arī visa saimniecība, kur saimniekoja Janeki, kļuva par Sudargu saimniecību, lai gan tautā vēl ilgi, pēc veca paraduma, tika locīts Kūpeļu nosaukums.

Kā kārtīgai saimniecībai un dzimtai pienākas, Janeki izveidoja savu Sudargu kapsētu un 1894. gada 10. novembrī, kapsētu iesvētot, tika apglabāts ciltstēvs Jānis Janeks, vecais Bružu saimnieks (to apliecina uzraksts uz kapa krusta). Pie kapsētas dibinātāju pēctečiem glabājas kapu grāmata, kurā viss rūpīgi ieregistrēts – kurā stūrī, kuru māju ļaudis tiks guldīti, cik kurš ziedojis kapu zvanam un vēlāk jau zem kuras velēnu čupiņas, kurš pagūlis. Kapu grāmatā krājas dokumenti par kapsētu: gan kvīts par zvana iegādi, gan uzstādīšanu, gan arī aizgājušo mirstamās zīmes, kurās rakstīts, kad, kurš un kāpēc atvadījies no Šīs saules.

Atverot Janeka Toma mirstamo zīmi, atrodama Sudargu māju nosaukuma atbilde:

Mirušā vārds uzvārds – Toms Janeks

Mirušā tēva vārds uzvārds – Jānis Janeks

Mirušā mātes vārds uzvārds, pirmslaulību uzvārds – Anna Janeks, dzim. Sudarg.

Toms paša celtajai mājai un saimniecībai deva savas mātes dzimtas vārdu. Bet, ko nozīmē vārds “Sudargi”? Vai tas nāk no kuršiem, vai prūšiem? Šodien kartē var atrast nelielu žīdu ciematiņu netālu no Kaļiņingradas ar Sudargu nosaukumu, kur reiz bija Prūsija...

Sudargu saimnieki

Pirmais Sudargu saimnieks un radītājs bija Toms Janeks. Viņš uzcēla jauno māju, deva tai savas mātes meitas uzvārdu un vadīja savu lielo, kuplo saimi. Par savām mājām tās sauca gan pirmās laulības bērni, gan otrās, gan vecie Kūpeļi, gan gājēju ļaudis, kas tajā brīdī tur dienēja.

Vecākie bērni aizgāja kur nu kurais plašajā pasaulē, pieklājīgu pūra devu saņēmuši. Uz tēva mājām neviens nepretendēja, jo otrās laulības bērni bija krietni mazi un tēvs spēka pilns. Vecie Kūpeļi, jau sen kā

vadības grožus atdevuši znotam Tomam, bija pateicīgi viņam un viņa sievu Katrīnu pieņēma kā savu meitu. Viņi auklēja gan savus, gan Toma un Katrīnas bērnus kā savus mazbērnus. Visi dzīvoja draudzīgi kā viena liela, vesela saime.

Pienāca brīdis, kad arī mazie bērni bija izauguši par staltiem jaunekljiem un daiļām jaunavām. Skaidrs, ka vecākais dēls Juris būs nākamais Sudargu saimnieks, bet pārējiem pienāksies katram sava pūra daļa.

Otrs vecākais dēls Miķelis izmācījās par kalēju, noprecēja Kušķu Otiliju un abi, tur pat kaimiņos, noslēdza vienošanos ar vecu bezbērnū pāri. Jaunie ļaudis – Miķelis ar Otiliju rūpēsies par pienācīgām saimnieku vecumdienām un vieglu aiziešanu *Tai saulē* un par to viņi saņems savā īpašumā Grantiņu saimniecību. Jau sen kā Miķelis ar savu Tili saimnieko *Citos laukos* un viņiem piebiedrojušies arī vecākais dēls Miervaldis ar sievu Annu, bet Grantiņos saimniecību vada Miķeļa un Tīles mazmazmeita Kristīne.

Meitai Katrīnai uzplauka skaista mīlestība ar kaimiņu puisī, vecāki deva savu svētību un brangu pūru – iekārtoja jaunsaimniecību, uzcēla ēkas. Kad pienāca laiks derības apstiprināt ar laulības saitēm, vairs nebija ar ko. Katrīnu uzveica slimība. Pagāja gads, Katrīnas vairs nav, laulības noslēgt nevar, bet puisis saimniecību pa gadu jau iekopis un atdot pūra ieguldījumu nevar. Saimnieces arī nav. Viņš nāk runāt ar Tomu un Katrīnu, lai dod otru meitu Ķērstu. Neskatoties, ka Ķērstai sirds lūkojas pavisam citā virzienā, vecāki nolēma, ka viņai būs iet par saimnieci māsas vietā. Tas Ķērstas dzīvi laimīgu nedarīja.

Jaunākie bērni Aleksandrs, jeb ģimenē saukts par Saši, un Kārlis arī saņēma savas pūra daļas un atstāja tēva mājas.

Kārlis pēc skološanās Liepājā ieguva būvnieka-galdnieka amatu un atgriezās tēva mājās, kur blakus smēdei tika ierīkota galdnieka darbnīca un istabiņa mājas otrā galā kļuva viņa dzīves vieta. Tolaik Sudargos, saimniecības darbus līdzēja apdarīt smukā Malle, kas arī tur pat dzīvoja. Galvas karstas, sirdis straujas un Sudargos “tas Kārlis to Malli samuja”

kā nākas, līdz Malle kļuva par Kārļa sievu – Margrietu Janeku. Viņi kopā sadzīvoja piecus bērnus, kurus audzināja savās mājās Druvmalās.

Brālis Saši bija vieglākas, lustīgākas dabas. Apņēmis par sievu smuko, gudro Mariju, sadzīvoja piecus bērnus, bet izaudzināt par krietniem, izglītotiem un strādīgiem cilvēkiem atstāja Marijai vienai. Saši sauca citi pasaules prieki un aicinājumi.

Vecākais brālis Juris - Sudargu mantinieks izgāja Brīvības cīņas kā kaprālis uz O.Kalpaka bruņu vilciena. Tad aktīvi darbojās Aizsargos, bet sievu ņemt nesteidzās un uz aktīvu saimniekošanu nerāvās. Tomēr laiks darīja savu, Toms kļuva nevarīgāks, saimniecība prasīja ieguldījumus un drošu, prasmīgu saimnieka roku. Jurim tuvojās jau četrdesmit un pienāca brīdis, kad ar pamatīgu pūru Sudargu sētā ienāca jaunā saimniece Vismiņu Anna no Runča Vismiņiem –īstajā laikā Sudargu saimniecībai. Anna bija stalta, skaista, gudra, 12 gadus jaunāka par Juri, atbilstoši izglītota un nāca no labas, bagātas ģimenes. Viņa bija ar stingru raksturu un drošu skatu uz nākotni.

Toms ar Juri noslēdza vienošanos par vadības pārņemšanu un par saimnieku oficiāli kļuva Juris ar sievu Annu. Turpat līdzās dzīvoja un savas dienas vadīja arī vecā Kūpelene ar dēlu Jāni un, protams, Toms ar savu Katrīnu bija padoma devēji un balsts jaunajam saimniekam.

Jura un Annas savienībā sadzima pieci bērni.

Pēc kara mainījās laiki un valsts iekārta. Vairs nevienam nekas nepiederēja, viss piederēja visiem. Tomēr Sudargi, neskatoties uz līdzcilvēku nežēlībām likteņa likločos, saglabāja savu saimnieku Juri līdz sirmam vecumam. Lai arī garus gadus lielākajai daļai saimes nācās pavadīt tālā Sibīrijā, Juris kopā ar dēlu Jāni viņus visus sagaidīja atpakaļ Sudargos. Un dzīve turpinājās.

Pienāca laiks, kad arī vienkāršo, ikdienišķo mājas soli Jurim un Annai kļuva grūti apdarīt. Vecākais dēls Arnolds, kuru audzināja par patieso saimnieku, dzīvoja Krievijas plašumos, būvēja Bratskas HES. Tur viņam ģimene, mājās vēl nebrauks.

Otrs dēls Jānis. Tam sava māja, ģimene, darbs un liels iekšējs lepnums. Tas nenāks.

Meita Anna. Arī viņai sava ģimene. Bet zeme, māja Nidā. Pēc vētras, tur nav dzeramā ūdens, zeme liesa. Varbūt viņa.? Tomēr znots Ernests pateica skaidru “nē”. Abiem ar sievasmāti raksturi nepiekāpīgi, kurš būs saimnieks?

Laimonītis sen zem velēnas.

Pastarītis Ziedonis. Klīst pa Krievijas plašajiem mežiem, naudu pelnīdams, ne viņam sievas, ne ģimenes. Laiks saukt mājās.

Pamazām, kopš 20. gadsimta 80. gadiem saimniekošanas grožus no tēva Jura un vēlāk arī mātes Annas, pārņēma viņu jaunākais dēls Ziedonis.

Dēlam, ieliekot vārdu Ziedonis, šķiet, tika iedots arī ziedoņa liktenis. Mūžs paskrējis ziedu pilnbriedā un reibinošā smaržu virpulī, bet kā jau dzīvē nereti gadās – ziedoņa naidnieks ir salna, kas apkož dzinumus un augļus. Tā arī Ziedonis, svinēdams dzīvi un mīlēdams cilvēkus, savu ģimeni neizveidoja un tēvu māju pieskatīja kā mācēdams. Sargāja to, ko senči bija sarūpējuši, bet laika zobam pretī nestājās.

Pienāca gadsimtu mija. Vecākais brālis Arnolds bija atgriezies Latvijā, apņēmis šeit jaunu un smuku sievu un kādu laiku smalki padzīvojis precēta pilsētnieka dzīvi. Tomēr līdz ar pensijas vecuma sasniegšanu, Arnolds aizvien biežāk rosījās tēva mājās Sudargos, cenšoties ievirzīt jaunāko brāli Ziedoni nopietnākās saimniekošanas sliedēs. Pēkšņi Arnolds tika aizsaukts uz Viņsaules laukiem un Ziedonis Sudargos atkal palika viens.

Liktenim pa laikam patīk pēkšņi cirtieni un pēc dažiem gadiem izgausa māsas Annas dzīvība, un Sudargos ieradās viņas trīs meitas, kas strauji ar vērienu pārņēma vadības grožus, saglabājot Ziedonim godpilno Sudargu prezidenta statusu. Māja atdzima.

Dace Tapiņa



Janēku dzimtas koks



Toma un Katrīnas (dzim. Skābarnieks) Janeku ģimene.
1. rindā stāv meitas Ķērsta un Katrīna, dēli, Miķelis un Aleksandrs, 2. rindā Katrīna un Toms, blakus tēvam sēž vecākais dēls Juris, priekšā 3. rindā tup pastarītis Kārlis. Fonā Sudargu mājas



Sudargu mājas
M. Zavicka gleznā



Juris Janeks un Anna Vismiņš
savā kāzu dienā



Māsas Tapiņas pie 100. robežstaba
No kreisās: Dace, Inga un Māra
(foto no personiskā arhīva)



Dzimtas Bībele, ko Jānis Janeks davinājis savam vidējam dēlam Tomam Janekam



Sudargu ciema kapsētas grāmata



Sudargu ciema kapi (no kapsētu grāmatas)



Janeku dzimtas kapi Sudargu kapos.
Foto 201.–204. lpp.: Samanta Kalēja

MĀKSLA

Arnolds Šmits

Pārcēlies ar mammu Šmiti Annu un māsām Ainu, Dzidru un Valdu uz Sikšņiem, kur dzīvojis kopā ar Priedes, Šneideru un Kavaļu ģimenēm Ječu mežā “Barakās” (pēc Ievas un Miķeļa Pelītes stāstītā) 1951. gadā beidzis Sikšņu septiņgadīgo skolu, mācījies Rucavas vidusskolā. Iesaukts padomju armijā. Precējies ar klases biedreni Skābarnieci Almu (Annu). Arnoldam ļoti patika zīmēt un gleznot. Savus darbus viņš dāvināja Sikšņu skolai, klasesbiedriem Visvaldim Brizgam, Arvidam Svilim un Ritai Tiļugai. Skolā bijis aktīvs sienas avīžu noformētājs.

Rucavas vidusskolas klasesbiedrs Vilnis Kūpelis teicis: “Arnolds bija sportisks, mīlēja humoru, zīmēja afišas un dekorācijas izrādei “Zaļā zeme”. Dzīvoja Rucavas ciema mājā “Zvaigznes” – ēkā ar manteļskursteni.”



Arnola Šmita glezna.
Dāvinājums Sikšņu skolai
(foto: Samanta Kalēja)



Arnola Šmita glezna. Dāvinājums skolas biedrenei Ritai Tiļugai (foto: Samanta Kalēja)



Arnola Šmita glezna. Dāvinājums Sikšņu skolas klases biedram Visvaldim Brizgam (foto: Samanta Kalēja)



Mājās “Žvaģi” reiz dzīvoja Arnolds Šmits ar ģimeni. Arnolda Šmita skolasbiedrs Vilnis Kūpelis stāsta, ka laikā, kad Arnolds mācījās Rucavas vidusskolā, māju nosaukums bija “Zvaigznes” un tajās bijis manteļa skurstenis. Tagad šīs mājas vietā top jauna (2016. gada foto no Miemju ģimenes personiskā arhīva)



Ausma Vecvagare

Skolotāja ar mākslinieces dvēseli, kura savu dzīvi saistījusi ar Liepājas valsts 1. ģimnāziju.

Dzimtas saknes Laņģeru ciemā. Dzimusi Kalētos. Pēc otrā pasaules kara dzīvoja Rucavas pagastā. 1954. gadā beidza Rucavas vidusskolu. 1958. gadā Liepājas pedagoģiskajā institūtā ieguva matemātikas, rasēšanas un fizikas skolotājas specialitāti.



Foto: Samanta Kalēja

1965. gadā Liepājas mākslas vidusskolā pabeidza 3-gadīgos dekoratīvās noformēšanas kursus. Mācību laikā LMV iepatikās akvareļglezniecība.

Tagad vaļas prieks ir gleznošana.

Māsa Alvīne Vecvagare ir fotomāksliniece. Dzimusi 1941. gadā, beigusi Rucavas vidusskolu.

Mirdza Burve (Skranda)

Dzimusi 1938. gadā. Vecāki Maiga un Niklāvs (rēdnieks, jumiķis, kurpnieks un galdnieks).

1953. gadā pabeidz Sikšņu skolu. Mācījusies Liepājas mākslas skolā. Sešdesmit sešus gadus nostrādājusi lietišķās mākslas kombinātā.



Mirdza skolas darbnīcā



Anna Eltermane

Dzimusi un mācījusies Rucavā. Skolojusies Liepājā un Rīgā. Strādājusi Liepājas lietišķās mākslas vidusskolā. Viņa veidojusi tekstilnoformējumu daudzām sabiedriskām telpām. Audusi karogus, arī Dunikas pagastam. Grafikas, pasteļu un akvareļu meistare.



Annas Eltermanes darinātais Dunikas karogs.
“Caur baltu rītu melnais stārķis brien, un ciems pie ciema krāsas kopā sien.” /A. Rancāne/
(foto: Samanta Kalēja)



Mirdzas darinājums no dzintara



Mirdzas darināta etnogrāfiskā rotaslieta kniepkēnis.
Foto 207.–208. lpp. no personiskā arhīva

Marta Hūne

Dzimusi 1927. gadā Priekules pagastā. Martas tēvs piedalījies LPI veidošanā. Marta strādājusi Sikšņu septiņgadīgajā skolā par vēstures skolotāju. Tā kā radnieki Martai Hūnei bija saistīti ar mežabrāļu kustību un izsūtīti uz Sibīriju, viņa no Sikšņiem pārceļas uz Jelgavas rajonu. Martai ļoti patika gleznot.



Martas Hūnes glezna (senlietu krātuvei "Lauksargi" nodevis Visvaldis Brizga) (foto: Samanta Kalēja)

Marta Hūne (foto no senlietu krātuves "Lauksargi" arhīva)

Mārit ~

Sirsizīgi Tevi
sveicu
dzimšanas
dienā!

Marta.

Veltījums.

Sauls stāv šai Tevi aptver
Plaucēt' līks ar krāsīgo ziedu
Krāsīgu ziedu sirdī atver
un ar mī - las tības dziesmā!

14. 04. 1997.



Marta Hūne savas audzināmās klases izlaidumā 1953. gadā. Pirmajā rindā labajā pusē Mirdza Skranda (Burve) (foto no senlietu krātuves "Lauksargi" arhīva)

Pavasaris

1) Skaisti dziedī lakstīgala, Balto ievu ziedu krūmiņā.
Dziedās līdz ar tevi zellenīte Tautu dēla sētiņā.

2. Liksmi svilpo meža strazdiņš,
Baltā bērza zara galiņā.
Piebalso tam līdzī mazais ganiņš,
Meža malas pļaviņā.

3. Pavasaris brīnumdaris
Siltu prieku sirdīs radis.
Atmoda un dabas simfonijas
Pāri latvju zemei skan. (vijas)

Foto no Martas Hūnes rakstu darbs "Kādas dzīves stāsts" (pieejams senlietu krātuvē "Lauksargi")

JAUNO TEHNOLOĢIJU IZMANTOŠANA KULTŪRAS MANTOJUMA SAGLABĀŠANĀ

Samanta Kalēja

Dzimusi 1993. gada 3. martā, Priekulē. 2009. gadā beigusi Sikšņu pamatskolu. 2012. gadā absolvējusi Liepājas Draudzīgā aicinājuma 5. vidusskolu. 2016. gadā Liepājas Universitātē pabeigusi studiju programmu Jauno mediju māksla un ieguvusi Humanitāro zinātņu bakalauru mākslā. Studiju programmā tika apgūtas pamatprasmes dažādās jomās – animācijā, gleznošanā, 3D, skaņu mākslā, fotografēšanā, video filmēšanā un montāžā, maketēšanā, bilžu apstrādē u. c. Piedalījusi vairākās Mākslas pētījumu laboratorijas rīkotās izstādēs ar saviem darbiem gan Liepājā, gan Rīgā. Paralēli studijām 2015. gadā sākusi strādāt Liepājas reģiona tūrisma informācijas birojā par vienu no maketētājiem, kur darbojas joprojām. Guvusi arī pieredzi maketējot laikrakstu “Kursas laiks”. Kopš 2017. gada strādā par datorgrafiķi uzņēmumā “Giraffe360”, kas ir virtuālo tūru tehnoloģiju ražotājs.

Pēdējo gadu laikā bijis tas gods maketēt vairākas novadnieku grāmatas – Ausmas Padalkas grāmatas “Par Duniku un dunicniekiem” un “Dunikas ļaužu grāmata”, Miķeļa Pelītes grāmatu “Mūžs manām acīm” un Ģedimina Salmiņa un Guntas Timbras grāmatu “Ar Rucavas vārdu – lapu pa lapai. Ieskats Rucavas vēsturē”.

Brīvajos brīžos attīsta savu hobiju – fotografēšanu.

2019. gadā iegūts goda nosaukums “Gada dunicnieks” par grāmatu maketēšanu, par iesaistīšanos sava dzimtā pagasta aktivitātēs, par

atsaucību un notikumu iemūžināšanu fotogrāfijās.

Arī Samantas mamma, **Gunita Kalēja**, bijusi ar māksliniecisku dvēseli, un iesaistījusi Sikšņu kultūras dzīvē. Strādājusi Sikšņu bērnudārzā. Piedalījusi dažādās pagasta rīkotās nodarbībās, dejojusi līnijdejas. Ģimenes arhīvā glabājas neskaitāmas videokasetes pilnas ar ne tikai ģimensikām ainām, bet savā laikā safilmēti arī dažādi pasākumi skolā – teātru uzvedumi, dejas, popielas utt. Filmēti arī līnijdeju pasākumi u. c. Nav atteikusi draugiem, paziņām uzfilmēt kādu viņiem nozīmīgu notikumu. Vērienīgs videosveiciens, ar Olgas Balbarden, Ausmas Padalkas un citu piedalīšanos, tika veidots Jēkabam Ziedaram 80 gadu jubilejā, ko nosūtīja uz Austrāliju.

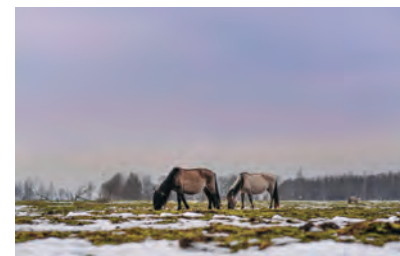
Pēdējos gadus Gunita aizvadīja Liepājā. Videokamera tika nomainīta uz fotoaparātu. Ar savu māksliniecisko skatu uz lietām, fotogrāfijās tika iemūžināts viss skaistais, kas gadījās ceļā. Aktīvi darbojusies fotoklubā “Fotast” un fotogrāfu grupā “Liepājas pozitīvs”, kur ar savām fotogrāfijām veiksmīgi piedalījās dažādās izstādēs un konkursos.



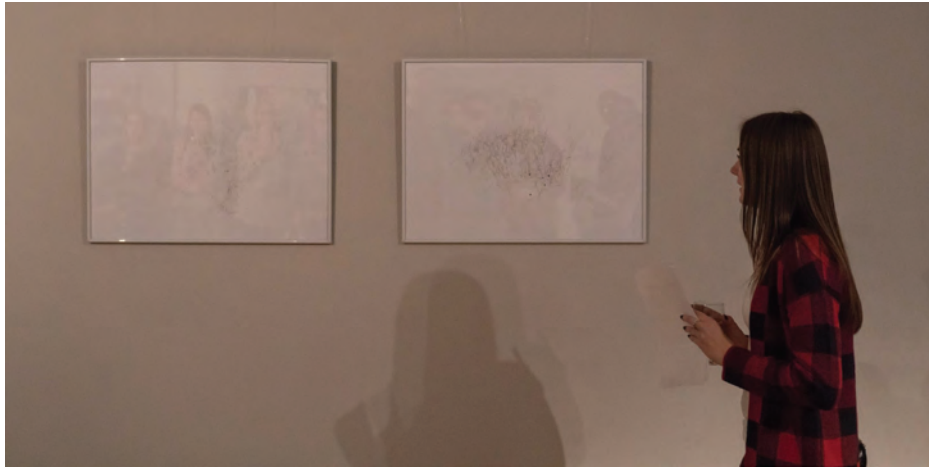
2016. gada 21. maijā fotogrāfe kāzās (foto: Linda Strauta)



Gleznojums uz lina auduma



2021. gada 21. februārī uzņemta fotogrāfija Papes dabas parkā



2016. gada 12. novembrī Samanta ar Dunikas pagastā veidoto mākslas darbu “Vēja radīti zīmējumi” (kas ir daļa no bakalaura darba) izstādes atklāšanā Liepājas muzejā festivāla “iWeek: UNDER CONSTRUCTION” ietvaros (foto no MPLab arhīva)



Gunitas Kalējas fotogrāfiju personālizstāde viesnīcā “Jūrnieku ligzda” 2016. gada 25. augustā (foto: Samanta Kalēja)

Inta Ekte

1988. gadā beigusi Sikšņu skolu. Strādājusi Sikšņu skolā par angļu valodas skolotāju, tagad strādā Zentas Mauriņas Grobiņas novada vidusskolā.

Iesaistījusies daudzos Dunikas pagasta pasākumos:

- konferences “Dunika iz senatnes” sagatavošanā;
- grāmatas “Par Duniku un dunicniekiem” sagatavošanā un atklāšanas pasākuma novadīšanā;
- grāmatas “Dunikas ļauzu grāmata” atbalsts un padomdevēja;
- padomdevēja visos jautājumos, kas saistīti ar novadpētniecību;
- avižu rakstu tehniskā noformētāja;
- strādājusi kā tulks, uzņemot ārzemju delegācijas.

Inta daudz ceļojusi, turpina izglītoties. Ļoti saimnieciska, laba rokdarbniece. Ir savas vecmāmiņas A. Būmanes darbu turpinātāja.



2020. gada 1. septembrī Zentas Mauriņas Grobiņas novada vidusskolas pagalmā (foto: Samanta Kalēja)

Dunika.lv

Guntis Rolis

Dzimis 1961. gada 15. februārī Liepājā. Bērnība un jaunība aizvadīta Dunikas pagasta “Jūčos”, tad “Veldzēs”. Sikšņu pamatskolu beidzis 1976. gadā. 1980. gadā beidzis Kandavas Sovhoztehnikuma mācību programmu: Tehniķis-mehāniķis. 1985. gadā beidzis Latvijas Lauksaimniecības akadēmijas studiju programmu: Inženieris-mehāniķis. Šobrīd dzīvo Grobiņā.

Pirms vairākiem gadiem radusies pastiprināta interese par savas dzimtas puses vēsturi, tradīcijām, būvniecību, saimniecisko darbību, kultūru un attīstību. Nodarbojas ar Dunikas pusē dzīvojošo senioru atmiņu video hronikas izveidi un publicēšanu paša izveidotā un pārvaldītā portālā *dunika.lv*, kur pieejama visa iespējamā savāktā vēsturiskā informācija par Dunikas puses ļaudīm un vēstures notikumiem.

Jau no Kandavas studiju laikiem kopā ar domubiedriem nerimstoša darbība diskutēku organizēšanā Liepājas pusē,- pasākumi visā Liepājas rajonā, visvairāk Kalētos, Priekulē, Gramzdā, Vaiņodē, Dunikā, arī Rucavā. Šī iniciatīva tagad pārtapusi pasākumā #DiscoNakts, kas ar Grobiņas domes atbalstu notiek jau kopš 2016. gada, un ir kā ikgadējs Kurzemes un visas Latvijas DJ saiets ar disko stilā tērptu un atbilstošas noskaņas motivētu publiku.

Kā jauns izaicinājums tagad domubiedru un palīgu pulcēšana nākotnes projektos – Dunikas tautastērpa pētīšana ar domu tam publisku atpazīstamību dot.

Bārtas upes dabas, vēstures un tūrisma takas projekts, kas četrās pašvaldības virzīts kā kopējas upes attīstības, saprātīgas saimnieciskas izmantošanas, sargāšanas pēc novadu reformas varētu patiesi īstajā tonī ieskanēties. Šī projekta viena komponente – četru novadu kopā veidots un realizēts laivojums “Bārtas Pumpurs”, kas 2015. gadā kā “Duvzares regate” sākās, notiek jau septīto gadu, un tā dalībnieku skaits tikai aug.

Šobrīd tiek strādāts pie Dunikas laika grāmatas projekta, ko

nepieciešams papildināt ar kvalificētu vēsturnieku skaidrojumiem un vēsturisko faktu komentāriem, sagatavot publicēšanai un izdot visas Latvijas vēstures unīkālū lauku dzīves vēstures hroniku – liecību, kura Dunikas puīša Jāņa Mucenieka rakstīta laikā no 1812. līdz 1858. gadam dod vēl nenovērtētu ieskatu Dunikas vietvārdos, dzimtu uzvārdos, muižas darbos, vietējās paražās un tradīcijās.

Vēstures saglabāšana un izzināšana Dunikā

Nofilmētas 32 dialoga veidā raisītas Dunikas ļaužu atmiņas par 2. pasaules karu, tai skaitā visās pusēs karojošo viedokļa atspoguļojums, izsūtījums, dzīve izsūtījumā dzīvi kolhozu laikos, dažādu jaunumu ieviešanu Dunikas pusē - elektrība, telefons, radio, gāze, no tām 27 atmiņu stāsti videoversijā publicēti, pārējās tiek gatavotas publicēšanai. Iespēju robežās ar intervējamo piekrišanu tiek publicēti to laiku raksturojoši foto materiāli no ģimenes arhīviem, dokumentu skenēti oriģināli Princips - fakti un dokumenti nepastarpināti no aculieciniekiem, to interpretācija, pētīšana un kopā likšana, lai nākamajiem vēstures pētniekiem. Tiek vākti un apkopoti materiāli par Dunikas tautastērpu. Kopā ar interesentiem tiek veidots projekts “Dunikas laika grāmata”, lai no aizmirstības celtu unīkālū vēstures liecību no 1812–1858. gadam. To pierakstījis vietējais Dunikas puisis - Mucenieku Jānis, par sevi hronikā tā arī īsti nepastāstot. Tajā, piemēram, par Napoleona armijas ienākšanu Dunikā, ceļā uz Liepāju un Bārtu. Manuskripts jau iztulkots, valoda adaptēta mūsdienām atbilstoši, tiek gatavotas kvalificēta vēsturnieka Agra Dzeņa komentārs vēsturiskajiem faktiem, laikmeta ainu skaidrojums.

Video formātā dokumentēts un publicēts Dunikas 100 gadu jubilejas pasākums, Grāmatas “Par Duniku un dunicniekiem” atvēršanas svētki, Rucavas baltā sviesta starptautiskās atzīšanas gaita, Latvijas dzimšanas dienas pasākums Dunikā 2019. gadā, Latvijas 101 jubileja Rucavā, Ģedimīna Salmiņa un Guntas Timbras veidotās grāmatas “Ar Rucavas vārdu – lapu pa lapai. Ieskats Rucavas vēsturē” atvēršanas svētki, konference “Dunika iz senatnes” 2019. gadā, kā arī Mikela Polītes atmiņu

grāmatas “Mūžs manām acīm” atvēršanas svētki.

Elektroniskā veidā publicētas un ikvienam lasāmas Dunikas ļaužu izdotās grāmatas – Dunikas pagastam 75, Par Duniku un dunicniekiem, Kaut kas līdzīgs memuariem, Mūžs manām acīm, Dunikas pagasta vēsture un jā arī materiāli par topošo Dunikas ļaužu grāmatu.

Publicētas un ikvienam lasāmas brošūras “Dunikas pagastā dibināšanas gaita”, Dunikas pagasta sēta “Večķervji”, “Sikšņu skolai – 100”, Dunikas senlietu krātuve “Lauksargi”.

Taču vislielākā vērtība manuskriptu publicējumiem - to pierāda tas, ka daudzi no tiem tagad jau publicēti un pieejami drukātā veidā, citi savus izdevējus un pētniekus vēl tikai gaida.

Arī jau izdotos darbus iespējams pārlasīt manuskriptā, pētīt autoru darba procesu un varbūt pēc gadiem ko jaunu šajos pirmavotos atrast. *Dunika.lv* publicēti manuskripti – Juris Janeks “Atmiņas”, Milda Sileniece “Atmiņu pieraksts”, Arvīds Rāts “Atmiņas”, Ģedimins Salmiņš “Par Rucavu un rucavniekiem”, Kārlis Janeks “Mana pasaule”, Maija Ziemele “Ziemeļu dzimta laikmetu griežos”, Miķelis Pelīte “Mūžs manām acīm”, Kārļa Ļubina daiļrade, Stāsts par Janekiem bēgļu gaitās. Šie manuskripti domāti ļaudīm, kuri grib izzināt vēsturiskās nianse tieši Dunikā, turklāt no pirmavota. Tāpēc šiem Dunikas ļaužu manuskriptiem, kopā saliktiem ir vislielākā vērtība. Zīmīgi – visi Dunikas ļaudis jau no Mucenieku Jāņa laikiem par sevi stāsta vismazāk. Tāda nu tā Dunika.

Guntis Rolis



Guntis Rolis skolas gados



Kokursā skolas laikā.

No kreisās: Guntis Rolis, Arturs Saldeniņš, Aivars Kalējs, Egons Stalts.

Foto no senlietu krātuves “Lauksargi” arhīva

Dunika.lv

SKATUVES MĀKSLAS MANTOJUMS

Daudzus gadus pašdarbības teātris darbojies Sikšņu pamatskolas telpās. Redzamākie režisori bijuši skolotāji – Jānis Veisbuks, Lidija Streleviča, Astra Rancāne, Laila Urbāne u.c. Redzamākie iestudējumi Elīnas Zālītes “Tiešās asinis”; Rūdolfa Blaumaņa “Ugunī”, “Ļaunais gars”, “Skroderdienas Silmačos”, “Paradīzē”; Jāņa Lūša “Tā iesākās diena”; Viļa Lāča “Zeme un jūra”; Harija Gulbja “Viena ugunīga kļava”.

1995. gadā uz Ligo svētkiem tapa pazīstamā R. Blaumaņa izrāde “Skroderdienas Silmačos” (režisore Dace Ziemele).

1995.–1996. gadā Annas Brigaderes luga “Čaukstenes” un H. Paukša “Apsveikuma runa”.

1996. gadā iestudēti fragmenti no Rūdolfa Blaumaņa lugām.

Eglīša luga “Par purna tiesu”.

Dunikas Saviesīgā biedrība “Stari”

Biedrība dibināta 19. jūnijā 1920. gadā. Kā dibinātāji statūtus parakstīja: J. Bitenieks, J. Piķelis, J. Rolis, J. Vārna, J. Ziemeļis, J. Birznieks un K. Rolis. 25. jūlijā 1920. gadā biedrība uzsāka savu darbību, sarīko pirmos zaļumu svētkus. Biedrības pastāvēšanas laikā sarīkoti daudzi izrikojumi, no kuriem – 17 teātra izrādes, biedru vakari, priekšlasījumi, zaļumsvētki u.t.t. Pie biedrības pastāv bibliotēka ar 326 sējumiem. Pie bibliotēkas bez tam vēl pastāv teātra bibliotēka ar 150 grāmatām. Visas grāmatas biedrība iegādājusi bez Kultūras fonda palīdzības, vienīgi pati saviem līdzekļiem.



1958. gada decembrī režisore G. Veisbuka vadībā uzsāka izrādes lugu „Purva velni”.
Foto: priekšā Milda - skolotāja I. Rāpne, sēd no kreisās Kaija - skolotāja M. Piece, Āvalds - radiotehniciņš A. Rūzītis, Milda - skolotāja Muižniece, Roberts - skolotājs R. Trūbs, stāv no kreisās: Hofa - direktors R. Langbaums, Sautas nama vadītājs R. Kazāks, Olga - bibliotekāre A. Stalše, režisors - skolas direktors J. Veisbuka, Liepājas muzikāli-dramatiskā teātra pārstāvis Bernoni, Rūzītis - ceļa strādnieks R. Laipnieks un Marija - skolotāja J. Eglīte.
Foto: G. Veisbuka.

Lomās: Vilma Cvībele, Mirdza Piece, Aivars Rīziks, Jūlija Muižniece, Miķelis Trūbs, A. Langbaums, Roberts Kazāks, Alma Stalše (Role), Jānis Veisbuks, Rūdolfs Laipnieks, Inta Eglīte (Role).¹ Režisors: Jānis Veisbuks

¹ Milda Bērzone (audžu bērns) 1946. gadā beigusi Sikšņu pamatskolu reizē ar Laimoni Tamuži. Liepājas muzikāli dramatiskā teātra darbiniece. 1958. gadā redzama fotogrāfijā ar Sikšņu teātra izrādes “Purva velni” aktieriem.



Pirmais no labās puses: Jānis Laipnieks



1926. gada 25. jūlijā tiek uzvesta Rūdolfa Blaumaņa luga “Launais gars”.
Pa vidu puika baltā krekli Jānis Laipnieks



1958. gada 17. decembrī tiek uzvesta Tālvestes luga “Purva velni”
No kreisās: Mirdza Pieče, Miķelis Trūbs



Luga "Atvasara".

No kreisās: Miķelis Trūbs, Ausma Kundziņa (Padalka),
Valdis Piečis, Austra Pakule



Luga "Atvasara".

No kreisās: Valdis Piečis, Alma Stalše (Role), Aija Kurzeme
(Šķubure), Austra Odiņa, Ziedonis Avots, Ausma Kundziņa
(Padalka)



Luga "Atvasara".

Pirmajā rindā no kreisās: Miķelis Trūbs, Austra Odiņa,
Austra Pakule, Andrejs Vilnis Cvibelis
Otrajā rindā no kreisās: Valdis Piečis, Alma Stalše (Role),
Aija Kurzeme (Šķubure), Ausma Kudziņa (Padalka),
Ziedonis Avots



Viļa Lāča luga "Zeme un jūra".

No kreisās: Marija Tretjakova (Nikoņenko), Pēteris
Streļvičs



Viļa Lāča luga “Zeme un jūra”.

Pirmajā rindā no kreisās: Marija Tretjakova (Nikoņenko),
Pēteris Strelevičs, Lidija Streleviča.

Otrajā rindā no kreisās: Ausma Kundziņa (Padalka),
Gunārs Janeks, Alma Stalše (Role), Klāvs Ozols, Arturs
Ratnieks, Arvīds Palapis



Jauniešu teatrālā grupa.

No kreisās: Laima Upmale (Veidemane), Andris Kļava, Normunds
Zuļģis, Rita Ozola



No kreisās: Marija Tretjakova (Nikoņenko), Arvīds Palapis,
Vilma Raņķe (Cvībele)



Jauniešu teatrālā grupa ar vadītāju

No kreisās: Ausma Padalka, Normunds Zuļģis, Rita Ozola, Laima
Upmale (Veidemane), Andris Kļava.

Foto 221.–227. lpp. no senlietu krātuves “Lauksargi” arhīva

1996. gada “Dunikas vēstīs” kluba vadītāja Ieva Lakute (Mačuļska) (beigusi Sikšņu skolu) raksta par uzvestajām teātra izrādēm, kurām režisore bijusi Dace Ziemele. 1995. gadā uzvesta Rūdolfā Blaumaņa luga “Skroderdienas Silmačos”. 1996. gadā Annas Brigaderes luga “Čaukstenes”, H. Paukša luga “Apsveikuma luga” un Andreja Eglīša luga “Par purna tiesu”.

Amatierteātris Sikšņos

Ikviens no mums ir aktieris uz lielās skatuves, ko par dzīvi sauc!

Dzīvē mums jāspēlē tik daudzas lomas – meita, dēls, māsa, brālis, mamma, tētis, omīte, opis, krustmāte, krustēvs, un tad vēl lomas, kuras spēlējam savā profesionālajā jomā. Tā ir mūsu privātā, personīgā dzīve.

Un tās lomas, kuras mēs neizspēlējam reālajā dzīvē, mēs varam “iemiesot” tajā dzīvē, kura ir uz skatuves. Tā arī mēs, neliela dunicnieku/sikšņinieku grupa, bijām aizrāvušies ar jaunu lomu piedēvēšanu savai dzīvei. Tas bija aizraujoši!

Sikšņos teātris spēlēts laiku laikos ar nelieliem starplaikiem. 1992. gadā, kad sāku strādāt Sikšņu pamatskolā, teātra spēlē mūs visus apvienoja latviešu valodas skolotāja Astra Rancāne. Viņai bija īpašs ķēriens, īpašs piegājiens redzēto, dzirdēto ietērt daļrunīgos teikumus, lai taptu tikai Dunikas cilvēkiem izprotamas īslugas. Tās bija vismīlētākās, jo ļaudīm patika uz skatuves redzēt to, kas ir bijis reālajā dzīvē vai dzirdēts tautas valodā. Pirmos gadus šajā kopā apvienojās skolotāji, un lielākoties tas notika, gatavojoties Ziemassvētkiem. Prieks bija skolēniem, vecākiem un, protams, pašiem mums. Viena no tādām ludziņām bija “Kā vēja dzīti mākonīši”, kurā apvienojās lielākā daļa skolas skolotāju – Renārs Juzups, Sandra Malakauskā, Laila Urbāne, Dita Role, Agrita Brizga, Valentīna Keirāne, Vaclovs Malakausks, Inta Inne un citi.

Kā dzīvē gadās, ne tikai skolā sieviešu dzimums pārsvarā, bet arī

amatierteātru izrādēs pietrūkst spēcīgā dzimuma. Meklējot aktierus – vīriešus, mēs izgājām ārpus skolas sienām un savam pulkam uz maiņām piepulcinājām Imantu Vēveri, Imantu Burģeli, Andi Roli, Jāni Burģeli, Ēriku Knubi, Edgaru Lipartu, Zigfrīdu Viksnu un citus.

2000. gadu sākumā Dunikas pašvaldība atrada iespēju atbalstīt amatierteātra oficiālu pastāvēšanu. Azartiskie spēlētāji regulāri sanāca uz iknedēļas mēģinājumiem skolā, pašvaldības ēkā, vasarā Brūnu birzī, lai kopīgi mācītos tekstus un gatavotos nospraustajam mērķim – dalībai amatierteātru skatē, uzstāšanās saviem skatītājiem Ligo vakarā, daži gadi bija izņēmuma, jo gatavojām arī priekšnesumu Valsts svētku pasākumam. Lai kuplinātu, atdzīvinātu un pasākumus padarītu dzīvespriecīgākus, aicinājām klāt arī dejotājus. Izmantojām savus resursus (Madara Role, Mārtiņš Burģelis, Mārtiņš Ozoliņš, Aija Sandere), kā arī pieaicinājām no kaimiņiem. Vairākkārt piedēvoja Gaviezes deju kolektīvs, kuram mākslinieciskā vadītāja bija Iveta Dambe. Īsti dziedātāji mēs nebijām, bet kopdziesmās spējām vienoties tīri labi.

Katrs no mums bija “dimanta” gabaliņš šajā amatierteātrī. Tā arī saka, ka svarīgs ir katrs mazais mehānisms, lai lielais spēkrats varētu virzīties uz priekšu. Visus gadus pamatsastāvā bija Agrita Brizga, kura ienāca, lai aktieriem teiktu priekšā tekstu, būtu sufliere, bet laika gaitā izdzīvoja tik daudzas lomas. Jo, ja kādai lomai pietrūka aktiera, tad viņa bija tā, kura iejutās lomās. Agritai piemita precizitāte un lietu kārtība, ja bija norunāts laiks, tad visam precīzi arī tajā vajadzēja sākties. Viņa visus mūs ļoti disciplinēja, taču tajā pašā laikā bija humora, enerģijas un dzīvesprieka pilna. Mūsu “zelta fonds” – Marta Mame, Tamāra Linde, Imants Burģelis. Cik daudz vieduma, humora, pamatīguma bija vērojams šajos cilvēkos. Lai arī mājas darbi bija darāmi, bet nekad mēģinājumi netika kavēti, vienmēr labestība, atsaucība un ieinteresētība bija ar šiem ļaudīm. Ar plašu sirdi iesaistījās skatuves noformēšanas darbos. Marta bija gatava no mājām atnest visas vēstures liecības, lai paspilgtinātu izrādes raksturu. Imants bija, gan aktieris, gan šoferis, ar lielu pienākuma apziņu. Īpaša simbioze

viņam bija ar Agritu, jo viņš priekšā teikto tekstu ļoti veiksmīgi lasīja viņai no lūpām, nevajadzēja pat dzirdēt. Renārs Juzups, kuram ļoti raksturīgas bija milētāja lomas. Viņš arī dziesminieks un muzikants. Vienmēr atmiņā paliks smieklī, jautrība, ko grupā ienesa Renārs. Andis Rolis, lielos darbos aizņemts, toreiz ieņēma Dunikas pagasta priekšsēdētāja amatu, teātrī iesaistījās, lai atbalstītu savējos. Ikdienas mēģinājumos ne vienmēr bija precīzs, bet droši varējām izrādi sākt, jo tajā brīdī, kad būs viņa iznāciens, viņš, būs klāt. Inita Vecbaštika atnāca, “uzspridzināja” ar galveno lomu izrādē “Preilenīte”, un vairāk neatgriezās. Valentīna Keirāne, jauno meiteņu lomas bija viņas. Dace Ošeniece, pilnīgs pretstats ikdienai. Darbā viņa klusiņām veica savus darbus, bet uz skatuves varēja būt skaļa, valdonīga, pārliecināta kundzīte. Vienmēr parūpējās par to daļu, kas saucas “saviesīgā” pēc izrādēm. Vairākus gadus mūsu aktieru pulkā bija arī ģimenes cilvēki – Rita un Ēriks Knubji.

Katru gadu Liepājas rajonā bija amatieru skates, kurās bija iespēja redzēt citu kolektīvu paveikto un dzirdēt kolēģu, žūrijas viedokli par mūsu sniegumu. Tur sastapāmies ar aktrīsēm Ināru Kalnarāju, Maritu Lūriņu un citām. Mēs kopā turējāmies līdz 2010. gadam. Šo gadu laikā spēlējām uz skatuvēm Rucavā, Grobiņā, Grobiņas pagastā, Bārtā, Priekulē un brīvdabas izrādē Vecpilī, protams arī Sikšņu skolā un Brūnu birzī.

Visām skatēm, pirmizrādēm un izrādēm sekoja arī otrā daļa – saviesīgā, kurā valdīja patiesība, atklātība, smieklī, jautrība, smalka ironija, kad viens otru “pavilkām uz zoba” par kuriozām situācijām uz skatuves.

Man dzīvē ir palaimējies, satiekot sirsnīgus, atvērtus cilvēkus, kuri spēj aizraut, iedvesmot, ar kuriem kopā ir interesanti veidot procesus. Mums bija lemts, noteiktā laikā, noteiktā vietā satikties tieši ar šiem cilvēkiem, kuri ir atstājuši paliekošas pēdas manas dzīves lappusēs.

Laila Urbāne,

Zentas Mauriņas Grobiņas novada vidusskolas direktore,
bijusī Sikšņu pamatskolas skolotāja

Žūrija paslavē katru kolektīvu

Liepājas rajona septiņi amatieru teātri pagājušās nedēļas nogalē pielika punktu rajona skatei. Tie Rucavā un Bārtā žūrijai izrādīja savus jaunākos darbus un tika pie uzslavām. Rezultātu paziņošana un labāko apbalvošana gan notiksot vasarā, rajona amatieru teātru svētkos.

Riktīgais seriāls gūst atzinību

Amatieru teātru kolektīvu vērtējam pēc desmit punktu sistēmas. Pievēršam uzmanību režisoru un aktieru darbam, kā arī vērtējam kostīmus, scenogrāfiju un izrādi kopumā,” stāsta Liepājas rajona Kultūras nodaļas vadītāja Ilga Skābarde un norāda, ka žūrija bijusi tā pati, kas skates pirmajā daļā, gada sākumā, Aizputē. Darbus vērtēja Ventpils rajona Piltenes amatieru teātra režisore Zane Plamše, Saldus jauniešu teātra režisore Zaiga Upeniece un Aizputes mākslas skolas pedagoģe Anda Lieģe. “Ja bija iespējams, tad izrādēm piešķirām arī nomināciju. Tās gan neatklājam,” stāsta I. Skābarde un piebilst, ka arī vērtējumu kolektīvi saņem vēlāk. Apbalvošana būšot 14. jūlijā Dunikā rajona amatieru teātru svētku laikā.

Pēc I. Skābardes domām, uzteikt var katru darbu. Piemēram, 27. aprīlī Rucavā sevi labi parādījis režisore Laila Urbāne vadītais Dunikas amatieru teātris, kas rādījis Astras Rancānes lugu “Nu, riktīgs seriāls”. “Patīkami, ka Dunikas amatieru teātris iestudējis pašu skolotājas Astras Rancānes lugu. Tiesām bija interesanti, ja salīdzina ar citiem. Kā atzina paši izrādes dalībnieki, pirmizrādē daudzi skatītāji atpazīnuši prototipus savā pagastā,” zina teikt I. Skābarde.

Vienprātīgi ar rajona Kultūras nodaļas vadītāju ir arī Z. Plamše, kura ir pārliecināta, ka aktieri labāk jūtas, ja tiek izmantots vietējais materiāls.

Domā tāpat kā Džilindžers



Ar dramaturģes Leldes Stumbres sarežģīto darbu “Laimīgā Blūmentāle” uz Rucavas kultūras nama skatuves galā tiek Bunkas pagasta Krotas amatieru teātra aktrises Vineta Vitoliņa (no kreisās), Kornēlija Diķe un Daina Fomina. Viņas labprāt savā kolektīvā redzētu arī vīriešus, lai nebūtu jāiestudē tikai darbi ar sieviešu ainām.

FOTO - DAINIS ĢELZIS

de tiks rādīta maijā. “Skatītājiem būs daudz pārsteigumu,” pirms došanās uz skatuves ir pārliecināta Krotas amatieru teātra aktrise Daina Fomina un ir gandarīta, ka materiāls ir spēcīgs. “Luga pērn dabāja labākas lugas nomināciju,” piebilst D. Fomina.

“Ši izrāde vēl ir jāpilnveido,” uzskata I. Skābarde. Savukārt Z. Plamše iesaka izvērtēt savus spēkus, pirms amatieru teātris ķeras klāt šādam darbam, un piebilst, ka vairāk patīcis Grobiņas pagasta amatieru teātra uzvedums pēc Krilova fabulu motīviem “Tā notiek”. “Ne katram ir pa spēkam runāt fabulas, iejusties dzīvnieku tēlos,” režisore Sabīnes Ulmanes aktieru vārjumu uzslavē ventpilniece.

“Teātri tagad meklē dažādas iespējas. Ne vienmēr ir pa spēkam iestudēt lielus darbus. Ar pasākām un fabulām var pieskanoties



Rainers (Renārs Juzups) dzied savai līktenīgajai mīlestībai Līlīnāi (Rita Krube). Lugu “Nu, riktīgs seriāls” Astra Rancāne rakstījusi, izmantojot izteicienus un rozīnītes no sulīgās lauku dzīves. Tajā netrūkst arī dziesmu ar A. Rancānes tekstiem un R. Juzupa mūziku.

Raksts 2007. gadā laikrakstā “Kursas laiks”



2001. gadā decembris. Brigitas lomā Laila Urbāne un Adriana lomā Renārs Juzups lugā “Kā vēja dzīti mākonīši”.
Režisore: Astra Rancāne



2005. gadā izrāde “Preilenīte” Brūnu birzī.
No kreisās: Imants Burgēlis, Laila Urbāne, Inita Vecbaštika



2005. gadā izrāde “Preilenīte” Brūnu birzī.
No kreisās: Inita Vecbaštika, Andis Rolis, Laila Urbāne



2005. gadā izrāde “Preilenīte” Brūnu birzī.
No kreisās: Imants Burgēlis, Inita Vecbaštika, Renārs Juzups, Valentīna Keirāne, Laila Urbāne



2005. gadā izrāde "Preilenīte" Brūnu birzī, priekšējā rindā dejotāji



2006. gadā izrādes "Preilenīte" sastāvs.
No kreisās: Agirta Brizga, Imants Burģelis, Inita Vecbaštika, Imants Vēveris, Valentīna Keirāne, Marta Mame, Andis Rolis, Renārs Juzups, Mārtiņš Burģelis



Amatierteātra skate 2009. gada pavasarī Rucavas kultūras namā uz skatuves kopā ar Gaviezes dejotājiem



Amatierteātra svētki Bārtā 2010. gada jūnijā



2010. gads Jāņi Brūnu birzī



2010. gads Jāņi Brūnu birzī.

Foto 232.–236. lpp. no L. Urbānes personiskā arhīva

Teātris no 2005. līdz 2016. gadam

2005. gada Līgo svētkos izrādīta Jukuma Paleviča “Preilenīte”;
Tā paša gada 18. novembrī Eduarda Vulfa “Līnis murdā” (7 aktieri).

2006. gada 22. janvārī “Līnis murdā” izbraukuma izrāde Medzes pagastā; 27. maijā pagasta amatiereteātra kolektīvs brauc uz Durbes novadu, kurā notiek Liepājas rajona amatiereteātru svētki. Mājas darbs par tēmu “Tiksimies pasaku valstībā”. Sagatavoti motīvi no pasakas par “Kukulīti”.

Līgo vakarā Astras Rancānes izrāde “Vistas cepetis”.

29. jūlijā Kolhoznieku saietā speciāli pasākumam rakstīta Astras Rancānes luga “Kolhoznieku balle”.

2007. gada 21. aprīlī pirmizrāde Sikšņu pamatskolas zālē Astras Rancānes lugai “Nu, riktīgs seriāls”;

14. jūlijā Liepājas rajona amatiereteātru svētki Dunikā.

2008. gads. Dunikas amatiereteātra vadītāja Laila Urbāne. Dalībnieki – Tamāra Linde, Imants Burģelis, Marta Mame, Andis Rolis, Agrita Brizga, Rita Knube, Ēriks Knubis, Dace Ošeniece.

Tiek iestudēta Jāņa Jurkāna luga “Vistas”. Pirmizrāde 22. martā.

19. aprīlī Bārtā notiek Liepājas rajona amatiereteātru skate, kurā tiek izrādīta luga “Vistas”.

7. jūnijā Dunikas amatiereteātris piedalās Grobiņā – teātra svētkos. Apdzīvotā vietā Gūžas izrādijām “Putras Pētera precības”. R. Juzups palīdzēja ar dziedāšanu un Gaviezes vidējās paaudzes deju kolektīvs ar dančiem.

22. jūnijā ar lugu “Nu, riktīgs seriāls” ciemojas Vecpilī.

Līgo vakarā sanākušie tiek iepriecināti ar Kārļa Ieviņa lugas iestudējumu “Putras Pētera precības”.

17. novembrī Latvijas dzimšanas dienas pasākumā ar dzejas montāžu

„Latvijai” piedalās kolektīva dalībnieki – Imants Burģelis, Laila Urbāne, Tamāra Linde, Andis Rolis, Agrita Brizga, Dace Ošeniece, Ēriks Knubis un Sikšņu pamatskolas skolnieces Patrīcija Ance Ošeniece un Kristiāna Mame.

27. decembrī Ziemassvētku pasākumā uzvests skečs “Sudrabkāzas” – Tamāra Linde, Imants Burģelis, Andis Rolis, Dace Ošeniece, Ēriks Knubis.

2009. gads

18. aprīlī pirmizrāde – Rutku Tēvs “Sirds draugs Kārlis”, tiek izspēlēta arī Līgo svētkos.

2010. gads

Iestudē Aivara Bankas lugu “Barona Bundula atgriešanās”.

2011. un 2012. gadā Dunikas amatiereteātrim atelpa.

2013. gads

Režisore Rita Knube.

Iestudēta Aivara Bankas luga “Sausā lapa”. Spēlē Egita Paulauska, Jānis Pelīte, Raitis Graudužis, Inga Alksne, Rita Knube, Sanda Ošeniece, Armands Virbickis.

2014. gads

21. jūnijs – Andris Niedzviežis “Pacel vabolīti”.

2015. gads

16. maijā Sikšņu pamatskolā pirmizrāde Aivara Bankas lugai “Meitiņa”. Teātri spēlē Gundega Kūma, Inga Alksne, Inga Kļava (Kalniņa), Inita Grietēna, Andris Alksnis, Dzintars Veidemanis, Raitis Graudužis, Imants Vēvers, Rita Knube, Iveta Salmgrieze, Dace Ošeniece, Patrīcija Ance Ošeniece.

Spēlēta tiek Līgo svētkos, 11. jūlijā Jūrmalciemā Zvejnieksvētku

ietvaros, Dunikas amatiereteātris 18. jūlijā ciemos Kapsēdē „Medzes svētku ietvaros” ar izrādi “Meitiņa”, viesizrāde Rucavā 17. oktobrī arī ar izrādi “Meitiņa”.

Mazajiem Dunicniekiem uz Ziemassvētkiem uzved “Grazīgais vecītis”. Spēlē Dace, Inita, Imants, Dzintars.

2016. gads

23. jūnijā Anitas Grīnieces luga “Līgošanas nerātņības”.

Rita Knube, Inta Ekte, Inita Grietēna, Patrīcija Ošeniece, Dace Ošeniece, Inga Kļava (Kalniņa), Ēriks Knubis, Ēriks Glužģis, Dzintars Veidemanis, Raitis Graudužs.

Dace Ošeniece,
Dunikas pagasta tautas nama vadītāja
no 2004. līdz 2018. gadam



2014. gada 21. jūnijā Brūnu birzī Andra Niedzvedža luga "Pacel vabolīti". No kreisās Inta Mame, Inga Alksne un Dace Ošeniece



2014. gada 21. jūnijā Brūnu birzī Andra Niedzvedža luga "Pacel vabolīti". No kreisās: Gatis Mamis, Inga Alksne, Inta Mame



2014. gada 21. jūnijā Brūnu birzī Andra Niedzvedža luga "Pacel vabolīti". No kreisās Imants Burģelis un Egita Paulauska



2015. gada 16. maijā Sikšņu pamatskolā pirmizrāde Aivars Banka "Meitiņa". No kreisās: Gundega Kūma, Iveta Salmgrieze, Inīta Grietēna, Imants Vēvers, Patrīcija Ance Ošeniece, Rita Knube, Dzintars Veidemanis, Raitis Graudužis, Inga Kļava (Kalniņa), Andris Alksnis, Inga Alksne



Landras Valdmanes luga "Draudzenes".
No kreisās: Inga Alksne, Zeltīte Štāle, Inta Ekte. Aizmugurē Eline Kučere



Teātra aktieri pagasta svētku gājienā.
Foto 240.–242. lpp.: Dz. Veidemanis

Edgars Ozoliņš

Dzimis 1987. gada 26. februārī Lietuvas (toreizējā PSRS teritorija) pilsētā ar nosaukumu Skoda. Edgara vecāki ir Andis un Lienīte Ozoliņi. Ģimenē, kura par savām mājām sauc Dunikas pagasta Sikšņus, jau aug 7 gadus vecākā māsa Lauma un 2 gadus vecākais brālis Mārtiņš. Gan Andis, gan Lienīte tajā laikā strādā Dunikas mežniecībā, tādēļ jau no mazotnes Edgars iepazīst pagasta dabu visā tās krāšņumā.

Skolas gaitas Sikšņu pamatskolā uzsācis 1993. gada septembrī. Tepat Sikšņos arī tiek uzkrāta pirmā dzīves pieredze – apgūti lauku darbi, dibinātās pirmās draudzības un iegūts rūdiņums visai turpmākajai dzīvei. Edgara latviešu valodas un literatūras skolotāja Astra Buka-Rancāne Edgaru virza uz dažādiem runas konkursiem. Un tā, vairākus gadus pēc kārtas, puisim veiksmīgi piedaloties stāstnieku konkursā "Teci, teci, valodiņa", tiek iegūts *Dižā stāstnieka* tituls! Tas tad arī kalpo par priekšvēstnesi Edgara nākotnes izvēlēm.

Kad 2002. gadā Sikšņu pamatskola tiek veiksmīgi absolvēta, tad turpmākās zināšanas tiek apgūtas netālajā Liepājā. Edgara izvēle – lielākā latviešu skola pasaulē – Draudzīga aicinājuma Liepājas pilsētas 5. vidusskola. Arī šeit tiek turpināts mērķtiecīgs ceļš uz aktiera profesiju, jaunietim aktīvi piedaloties skolas kultūras dzīvē. Edgars ne tikai vada skolas pasākumus, bet arī 12. klasē, skolotājas Marinas Šķilvaltes mudināts, izlemj piedalīties konkursā "Mis un Mistery Liepāja 2005". Notiek ļoti aktīva (gandrīz mēnesi ilga) gatavošanās pasākumam, kurš katru gadu notiek Liepājas teātrī. Šādā veidā Edgars tiek pie lieliskas iespēja pastrādāt kopā ar leģendāro horeogrāfi Tamāru Ēķi un toreizējo Liepājas teātra aktieri Ēriku Vilsonu. Un kad Ēriks kādā no nodarbībām uzdod jautājumu – vai kāds no jums vēlētos kļūt par aktieri? – Edgars pie sevis nodomā – es, varbūt, ka es... Viņš vēl nenojauš, ka kādu dienu ar Ēriku būs kolēģi un abi kopā kāps uz vienas skatuves. Konkursu tajā gadā inscenē slavenais režisors Valdis Lūriņš. Arī ar Valdi ceļi turpmākajos gados Edgaram krustojas ne reizi vien. Un, protams, pasākumu vada

(Edgara tagadējā kolēģe) šarmantā aktrise Karīna Tatarinova. No šī piedzīvojuma tiek iegūts daudz – skatuviskā pieredze, labi draugi un ļoti iespējams galvenais grūdiens virzienā uz aktiera profesiju.

Pēc 12 gadiem, kuru laikā apgūtas akadēmiskās zināšanas, Edgars izlemj doties pasaulē, lai apgūtu arī dzīves zināšanas. Taču, kad Liepājas teātris izsludina konkursu par jauna aktieru kursa uzņemšanu, Edgars daudz nedomā un pēc gada, kurš pavadīts pasakaini skaistajā Skotijā, dodas atpakaļ uz mājām. Pēc 3 stresa pilnām iestājpārbaudījumu dienām uzņemto studentu sarakstā atrodams arī Edgara Ozoliņa vārds. Tiek krāmētas mantas un mērots ceļš uz 80km attālo Klaipēdu. Šeit, 4 gadu garumā, izcilu pedagogu Veltas Žīgures-Anužienes un Vītauta Anuža vadībā, tiek apgūtas aktiermeistarības prasmes. Šie gadi nav viegli, taču tieši šajā laikā tiek iemīlēta aktiera profesija un izprasti tās pamati.

Kopš 2010. gada Edgars ir Liepājas teātra aktieris.



Edgars Ozoliņš teātra izrādē “Šķespīrs” (foto: Justīne Grinberga)



Edgars Ozoliņš teātra izrādē “Pieci vakari” (foto: Ziedonis Safronovs)



Edgars Ozoliņš teātra izrādē “Ziloņcilvēks” (foto: Mārtiņš Vilkārsis)

DARBARĪKU UN SADZĪVES PRIEKŠMETU MANTOJUMS

11 laimīga cilvēka baušļi

1. Cilvēks piedzimst nomocījies un dzīvo, lai atpūstos.
2. Mīli savu gultu tāpat kā sevi pašu.
3. Dienā atpūties, lai naktī varētu gulēt.
4. Ja redzi kādu atpūšamies, palīdzi viņam.
5. Darbs ir mokošs.
6. Šodienas darbu atliec uz parītu un tev būs 2 brīvas dienas.
7. Ja kāds darbs tev sagādā grūtības, atļauj to izdarīt citam.
8. Pārmērīga atpūta nevienu vēl nav novedusi kapā.
9. Ja tev uznāk vēlēšanās strādāt, apsēdies un pagaidi, varbūt pāries.
10. Darbs ir prieks, slinkums – laime.
11. Darbs ir svētki – svētkos mēs nestrādājam.

Imanta Ziemeļa atziņas



Labības kulšana



Labības kulšana



Cukurbiešu nodošana Ječu stacijā



Pēc rudzu pļaujas.

Foto 247.-248. lpp. no senlietu krātuves "Lauksargi" arhīva



Bišu strops no Lanģeru ciema darināts no vienas pamatnes, Veltas Jaunzemes dāvinājums senlietu krātuvei "Lauksargi" (foto: Guntis Rolis)



Alus muca – 1949. gadā izceļojusi uz Sibīriju un atceļojusi atpakaļ. Senlietu krātuvei “Lauksargi” nodeva Anna Leja no Duļķīnu mājām (foto: Guntis Rolis)



Stande – sveču lejamā mulda no Janeku ģimenes



No kreisās: piparu spiešanai, ierīce abras grebšanai un pirts ķipsis (atrodas senlietu krātuvē “Lauksargi”)



Kafijas dzirnaviņas (atrodas senlietu krātuvē “Lauksargi”)



Darbarīks sviesta kulšanai (atrodas senlietu krātuvē “Lauksargi”)



Trauki sviesta fasēšanai (atrodas senlietu krātuvē "Lauksargi")



Linu mīstiklas (atrodas senlietu krātuvē "Lauksargi")



Bezmēni – sviri (atrodas senlietu krātuvē "Lauksargi")



Mulda (baltmaizes abriņa) un abrkasis (atrodas senlietu krātuvē "Lauksargi")



Šķērszāģis – baļķu zāģēšanai šķērsvirzienā (atrodas senlietu krātuvē "Lauksargi")



Augšā lukturu kolekcija, apakšā petrolejas lampu kolekcija (atrodas senlietu krātuvē "Lauksargi")



Dažādu gludekļu kalibri (atrodas senlietu krātuvē "Lauksargi")



Matu sprādzes, matmašīnas, meikapa spogulītis, priekšmets zeķu lāpšanai, bārdū dzenamie aparāti, mazās šķērītes no Vecķervju mājām, laktiņa (atrodas senlietu krātuvē "Lauksargi")



Dažādas bada pankūku cepamās pannas Sudargu mājās



Bada pankūku cepamā panna Sudargu mājās



Kāpostu stampa Sudargu mājās



Darbarīki veļas gludināšanai (atrodas senlietu krātuvē "Lauksargi")



Pie giresiem karināma petrolejas lampa, tagad darbojas ar elektrību (atrodas senlietu krātuvē "Lauksargi")



Mūzikas instrumenti – akordeons, ģitāras, mandolīna, kokle, pionieru taure un trompete (atrodas senlietu krātuvē "Lauksargi")



Pie girestiem karināmas petrolejas lampa, tagad darbojas ar elektrību (atrodas senlietu krātuvē "Lauksargi")



Priekšplānā Imanta Tiļuga gatavotas lādītes no gliemežu vākiem un akmentiņiem, kā arī viņa atradums – ragi. Aizmugurē no salmiem darinātas lādītes mantotas no skolas muzeja pirmsākumiem (atrodas senlietu krātuvē "Lauksargi")



Darbarīki siena sagatavošanai – grābeklis (izgatavojis Arvīds Palaps), izkaptis kāts, trijžuburu koka dakša (atrodas senlietu krātuvē “Lauksargi”)



Stūra skapītis (atrodas senlietu krātuvē “Lauksargi”)



Priekšmeti no skolas – spalvas kāts, penālis, tintnīcas, tintes suseklis, zvaniņi (atrodas senlietu krātuvē “Lauksargi”)



Vērpjamo ratiņu kolekcija (atrodas senlietu krātuvē “Lauksargi”)



Deju kolektīvu pastaliņas un kurpes (atrodas senlietu krātuvē “Lauksargi”)



Skalrunis (atrodas senlietu krātuvē "Lauksargi")



Dažādi arkli (atrodas senlietu krātuvē "Lauksargi")



Zirga grābekļa ritenis un ratu ritenis (atrodas senlietu krātuvē "Lauksargi")



Federines jeb ecēšas (atrodas senlietu krātuvē "Lauksargi")



Pienmašīna un krējuma separators (atrodas senlietu krātuvē "Lauksargi")



"Singer" šujmašīna (senlietu krātuvei "Lauksargi" nodevusi Anna Steda)



Pīti grozi (atrodas senlietu krātuvē "Lauksargi")



Liels deglis tankiem (senlietu krātuvei "Lauksargi" nodevis Edgars Linde).
Foto 250.-263. lpp.: Samanta Kalēja

PĒCVĀRDS

Miļš paldies visiem, kuri dalījās ar savām atmiņām. Paldies par fotogrāfijām, kas ir uzskatāmas kā aizgājušo laiku liecība. Paldies par atsaucību un sadarbību grāmatas tapšanas gaitā: Kristīnei Jākabsonei (arī idejas autore), Aijai Engelmanei, Agatei Plakidai, Astrai Ziemelei, Inārai Trūbai, Aijai Kurzemei (Šķuburei), Sandrai Malakauskai, Intai Pērkonei, Jānim Kūmam, Natālijai Rancānei, māsām Tapiņām (Mārai, Ingai un Dacei), Sandrai un Arnoldam Aigariem, Mudītei Meļķei, Almai Mago, Rotai Saliņai (Salmiņai), Sandai Zemei, Dinai Sležei, Līvijai Trūbai, Mārītei Ķergalvei (Tīdai), Rasmai Rusiņai, Lilijai Birzniecei, Landrai Valdmanei, Dzidrai Pucenai, Ojāram Laipniekam, Meldrai Graudužei, Aijai Dejus, Sandrai Balbārdei, Intai Innei, Malvīnei Brumanei, Tamārai Lindei, Vijai Ansonskai, Lailai Urbānei, Dacei Ošeniecei, Annai Upmalei, Ritai Tiļugai, Edgaram Ozoliņam, Zandai Borgai, Laimai un Dzintaram Veidemaņiem, Ievai Pelītei, Miķelim Pelītem, Vilnim Kūpelim, Visvaldim Brizgam, Lienītei un Vaclovam Lieķiem, Marikai Padalkai, Guntim Rolim, Sigītai Mago, Tāivaldim Aškājim, Dacei Miemei, Aināram Jaunskalžem, Mārai Tamužai, Lidijai Dejus, Agijai Kaunesei, Natālijai Graudužei, Austrai Kļavai.

Vislielākais paldies maniem darba rūķīšiem Intai Ektei, Samantai Kalējai par ieguldījumu grāmatas tapšanā, un Anitai Helvigai par padomiem un grāmatas nosaukuma ideju.

Grāmatas izdevēji pateicas Rucavas novada domei par šī izdevuma finansiālo atbalstu, un sirsnīgs paldies visiem ziedotājiem.

Ausma Padalka,
grāmatas sastādītāja, 1957. gada Sikšņu
septiņgadīgās skolas absolvente

Dunika.lv

PAGASTA IEVĒROJAMĀKĀS APSKATES VIETAS

1. Lukāžu vējdzirnavas

GPS 56.2685, 21.26003

2. Dunikas Golgātas baznīca

Līdzās baznīcai – piemiņas akmens represētajiem

GPS 56.23377, 21.27603

3. Luknes- koka guļbūve no 1894. gada. Pagalmā divstumburu liepa. 100 m no mājām atrodas dižakmens

GPS 56.24233, 21.42948

4. Impiltes pilskalns – 11 m augsts

GPS 56.12316, 21.24258

5. Dunikas pagasta senlietu krātuve “Lauksargi”

GPS 56.26371, 21.25204

6. Luknes skābaržu audze – 11 ha platībā, dabīgi izveidojies skābaržu mežs.

GPS 56.24168, 21.40308

7. Dunikas tīrelis – augstais purvs, dzērvenāju liegums. 1936. gadā tajā atrasts IX gs. senlietu depozijs, kurā ietilpuši arī divi egles dēlišu vairogi (līdz šim vienīgie tik labi saglabājušies atradumi Latvijā)

GPS 56.26337, 21.39141

8. Bukupes mākslīgais ūdenskritums

GPS 56.28677, 21.19651

9. Mālkāja – ļoti mālaina vieta, atgādina kāju. Maijpuķīšu purvs

10. Luknes 1. bedrīšakmens, valsts nozīmes kultūras piemineklis. Sārta granīts

GPS 56.242887, 21.430476

11. Luknes 2. bedrīšakmens, valsts nozīmes kultūras piemineklis. Sārta

granītporfirs

GPS 56.243668, 21.432660

12. Piemiņas plāksne pirmā mazpulka dibinātājam Rihardam Kalniņam, pie Sikšņu pamatskolas

GPS 56.26493, 21.25071

13. Piemiņas plāksne Lāčplēša Kara ordeņa kavalierim Jānim Dižgalvim

GPS 56.32483, 21.38488

14. Skolotāja Miķeļa Bergmaņa apbedījuma vieta Rātu kapsētā

GPS 56.327595, 21.318050

15. Bārtas baznīcas drupas

GPS 56.3287, 21.30965

16. Bijušais dzelzceļa tilts (Vīles tilts) pār Bārtas upi

GPS 56.35069, 21.24075

17. Ēka “Dunikas skola” – tajā darbojusies skola, pagasta padome, veikals, bibliotēka, pasts, telegrāfa centrāle, pagasta tiesa

GPS 56.27706, 21.3261

18. Estrāde Brūnu birzī

GPS 56.26307, 21.2456

19. Franču kapi (senkapi)

GPS 56.27726, 21.2467

20. Viduslaiku kapsēta (Sanderu jeb Zviedru kapi)

GPS 56.3162, 21.32165

21. Viduslaiku kapsēta (Rātu kapi)

GPS 56.32759, 21.31804

22. Ječu (Nīcas) īvju audze

GPS 56.2951, 21.19709

23. Silmaļu akmens (valsts nozīmes dižakmens)

GPS 56.272988, 21.278985

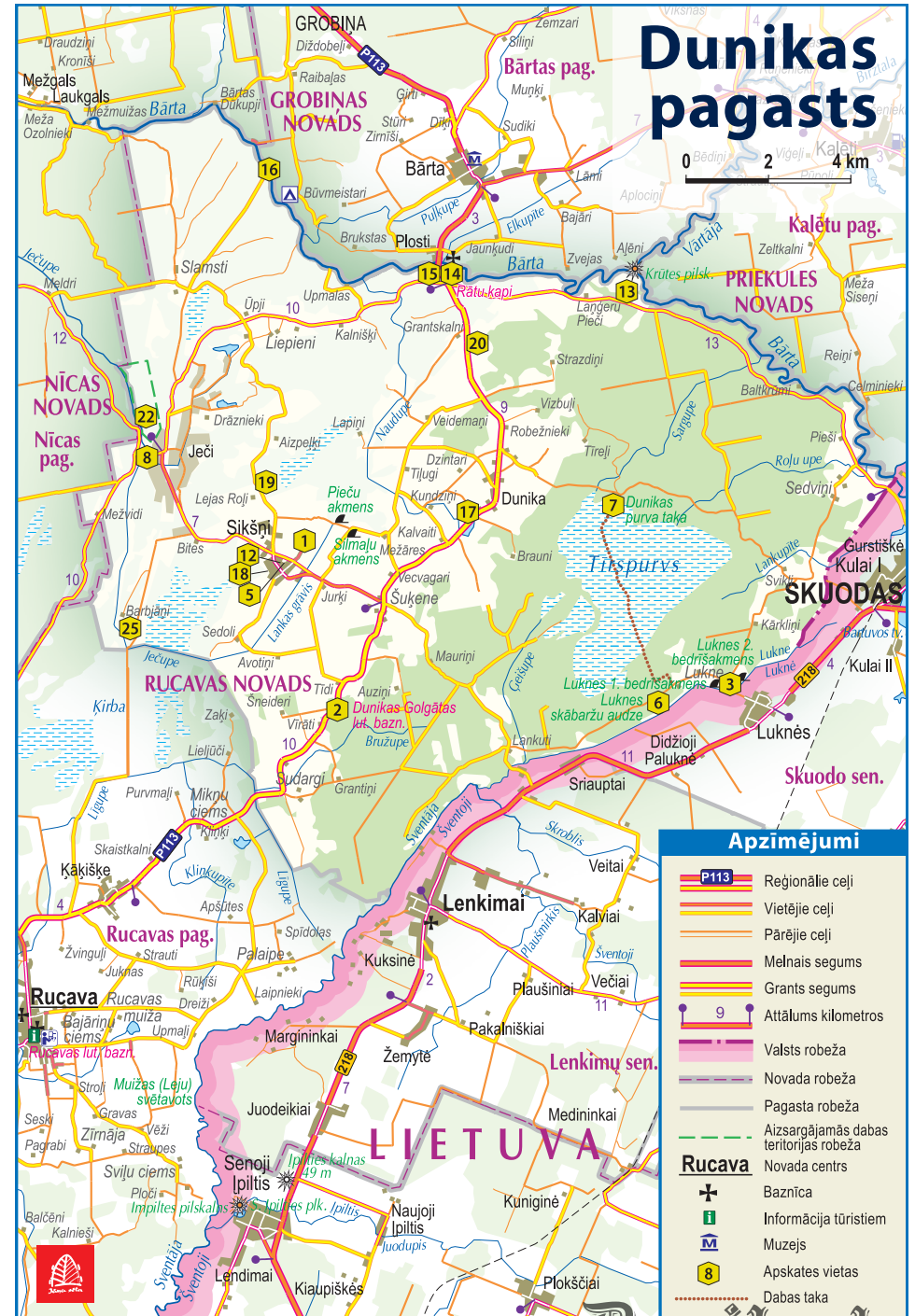
24. Pieču akmens (vietējās nozīmes dižakmens)

GPS 56.2746, 21.27096

25. Leļļu kolekcija, “Pelieži”, Dunikas pagasts

GPS 56.2495, 21.19275

Dunikas pagasts



Apzīmējumi	
	P113 Reģionālie ceļi
	Vietējie ceļi
	Pārējie ceļi
	Melnais segums
	Grants segums
	Attālums kilometros
	Valsts robeža
	Novada robeža
	Pagasta robeža
	Aizsargājams dabas teritorijas robeža
	Novada centrs
	Baznīca
	Informācija tūristiem
	Muzejs
	Apskates vietas
	Dabas taka

SATURS

Ievads	5	Rota un Ilma Saliņas	74
Folkloras mantojums	10	Inta Saukante	82
Ieskats pūra lādēs	10	Mārtiņš Zeme	83
Tautas teicējas un daiļamata meistares	12	Veronika Freimane (Arhipova)	87
Katrīna Brizga	14	Jānis Palaps	87
Katrīna Janeka	15	Līvija Trūba	90
Katrīna Kurzeme	15	Ojārs Laipnieks	92
Klāvs Kurzeme	17	Vilnis Laipnieks	93
Anna Būmane (Ekte)	21	Jānis Tīds	94
Anna Dejus	27	Landra Valdmane (Strauta)	95
Kāzas Slamstos	28	Milda Sležis	96
Olga Balbarde (Mariņina)	33	Lilija Masteiko (Birzniece)	99
Amatnieki	38	Česlavs Bura	100
Aivars Rancāns	38	Pēteris Ziemelis	101
Aldonis Kļava	41	Maija Vajevska (Dejus)	103
Zigrīda Pelīte	43	Nīcas mūzikas skolas mantojums Dunikas pagastā	105
Voldemārs Prikulis	44	Raitis Graudužis	111
Muzikālais mantojums	46	Patrīcija Andrejeva	112
Maija Krīgena	46	Dunicnieki orķestros un ansambļos	113
Inta Villeruša	48	Sabiedriskās dzīves centri	120
Alma Mago un Alvīne Kiriļenko (Pumpure)	50	Estrāde Brūnu birzī	120
Laimonis Tamužs	53	Brūnu birzs lielākie kultūras pasākumi no 2004. līdz	
Miervaldis Ziemelis	60	2018. gadam	128
Agris Engelmanis	64	Bibliotēkas, bibliotekāri un tautas nama vadītāji Sikšņos	
Laimonis Trūbs	72	un Dunikā	133
		Atmiņas par Lukāžu vējdzirnavām	134
		Sikšņu skola	146
		Viesmākslinieki Sikšņu skolā	162
		Atmiņas par Dunikas un Sikšņu ciemu kultūras vietām	166
		Golgātas baznīca	177
		Dunikas literārais mantojums	181
		Alma Šmite – bērnu literatūras pētniece	181

Astra Rancāne (Buka).....	182
Anita Helviga – filoloģijas doktore	186
Literārie un pētnieciskie darbi	192
Stipro dzimtu un ciemu mantojums.....	198
Māksla	207
Arnolds Šmits	207
Ausma Vecvagare	209
Mirdza Burve (Skrandā)	209
Anna Eltermane	211
Marta Hūne.....	211
Jauno tehnoloģiju izmantošana kultūras mantojuma saglabāšanā .	214
Samanta Kalēja, Gunita Kalēja.....	214
Inta Ekte	217
Guntis Rolis	218
Skatuves mākslas mantojums	222
Amatierteātris Sikšņos.....	230
Teātris no 2005. līdz 2016. gadam.....	239
Edgars Ozoliņš.....	245
Darbarīku un sadzīves priekšmetu mantojums	248
Pēcvārds	267
Pagasta ievērojamākās apskates vietas	268



Izdevums latviešu valodā, 2021

Izdevējs: **SIA Drukātava**

Autore (materiālu apkopotāja): **Ausma Padalka**

Korektore: **Inta Ekte**

Makets: **Samanta Kalēja**

Grāmatas izdevēji pateicas Rucavas novada domei par šī izdevuma
finansiālo atbalstu, un sirsnīgs paldies visiem ziedotājiem!

Dunika.lv

Starp staltiem priežu mežiem, starp dziļiem purviem un vareniem skābaržiem, kur agros rītos var saklausīt dzērvju klaigas, pašā Latvijas pierobežā dzīvo Dunikas pagasta ļaudis. Strādīgi, spītīgi, nedaudz viensētnieki, bet savu zemi ļoti mīloši. Ikvienam dunicniekam ir svarīgi, lai katrs zemes stūrītis būtu sakopts un apstrādāts.

Lai godinātu dunicnieka strādīgumu, 2020. gadā tika atjaunots skaistāko Dunikas pagasta dārzu konkurss. Konkursa laikā žūrijai bija fantastiska iespēja viesoties vairākās viensētās, lauku saimniecībās un dārzos. Redzētais krāšņums un cilvēku uzņēmība apliecināja, ka Dunikas pagastā dzīvojošie ļaudis spēj ar savu neatlaidību un darba sparū mīlēt savu zemi neatkarīgi no dažādiem šķēršļiem un izaicinājumiem.

Dunicnieka darba spars ir apliecinājies arī vairākās grāmatās, kurās mēs ikviens varam izlasīt un iepazīt stiprus, strādīgus un neatlaidīgus mūsu pagasta senčus. Šis neatlaidīgums mīt arī šo grāmatu rakstītājiem un ir vēlreiz apliecinājums tam, ka šī īpašā mīlestība par savu zemi var vainagoties skaistos darbos.

Mēs varam vēlreiz teikt lielu paldies par grāmatu rakstīšanu, faktu apkopošanu, fotografēšanu un mūsu vēstures saglabāšanu – AUSMAI PADALKAI, INTAI EKTEI UN SAMANTAI KALĒJAI. Liels paldies arī visiem Dunikas pagasta un ar Dunikas pagastu saistītajiem ļaudīm par dalīšanos gan ar faktiem, informāciju un fotogrāfijām.

Mēs lepojamies ar tevi – Dunikas pagasts!

Agija Kaunese,
Dunikas pagasta pārvaldes vadītāja
2021. gads

Dunika